ኢትዮጵያውዩ ነብይ ሸህ ዘካርያስ

ከ 1837 እስከ 1912

... ለብዙው አንዱ ቁሞ የሌለው ፍራት ፤
ምንኛ ዕኑ ነው የሱ ሃይምኖት ።
በል በርታ ጌታየ አይዞህ ሁሉ ያልፋል ፤
በማይጠፋ ቀለም ታሪክህ ይፃፋል ።

ወይዘሮ ምጥን ሙሀመድ
በ 1898 ዓ.ም <u>ከገጽ 83 የተወሰደ</u>

አንተ የክርስቶስ ገንዘብ ስለሆንህ
ስምህ ከዛሬ ጀምሮ አለቃ ንዋየክርስቶስ
ተብለህ ትጠራለህ ።

ዳግማዊ ምንይልክ ንጉሠ ነገስት ዘ ኢትዮጵያ
ግንቦት 5 ቀን 1899 ዓ.ም <u>ከገጽ 108 የተወሰደ</u>

በቄስ ብርሃኑ ንጉሤ

From - Yoni
to Sharon.
28th of May
2007.

ማስታወቂያ

ይህ መጽሐፍ እንደ ኢትዮጵያ አቆጣጠር 1964 ዓ.ም ተጽፎ እንደ አውሮፓ አቆጣጠር በ1990 ዓ.ም የማተም መብት ከደራሲው ስለተሰጠን እንደ አውሮፓ አቆጣጠር 1992 ዓ.ም የዚህ መጽሐፍ ባለቤትነት በሕግ የታሰረ ለመሆኑ ልናስታውቅ እንወዳለን.

አታሚ ድርጅት

ምስጋና

በቅድሚያ የፈጠረኝን አምላክ በህይወቴ ለሰራው ስራና ይህን መጽሐፍ እንድጽፍ መረጃወቹን ሁሉ በየቦታው እንዳሰባስብ ሁኔታወችን ስላመቻቸልኝ፤ ቀጠል አድርጌ የታሪኩን ባለቤትቶች አለቃ ንዋየክርስቶስንና ተከታዮቻቸውን ያለ እነእርሱ ስራ ይህ መጽሐፍ ባልተጻፈ ነበር ፤ የንዋየክርስቶስ ባለቤት ወይዘሮ አማረች ብዙ ስለባለቤታቸው ስለነገሩኝ ፤ አያቴ አማኔ ቦጋለ ስለቅርብ ጓደኛቸው ስለ ነዋየ ክርስቶስ ታሪኩን አንድ ባንድ ስላስረዱኝ ፤ ወላጅ እናትና አባቴ ሁለቱም ንጉሴ ቦጋለና ወይዘሮ የውብዳር እሸቴ ወላጆቻቸው በዚህ እንቅስቃሴ ታላቅ ሚና ስለተጫወቱ ልጆቻቸው ታሪኩን ለኔ ለልጃቸው እንድጽፍ ስላበረታቱኝ ፤ ከላይ እንደጠቀስኩት ተከታዮቻቸው በተለይ አለቃ ሞት ባይኖር ጎሹና አለቃ ኢሳያስ ወንድምአገኘሁ ፤ የሸህ ዘካርያስ ልጅ አማሀይ ወለተእግዚአብሔር የልጅ ልጅ አቶ ተሾመ ወረቁ ከልጅነታችን ጀምረን አንድ መንደር በማደጋችን በዚህ ታላቅ ሰው ታሪክ መጻፍ ለነበረኝ ፍላጎትና ላደረጉልኝ ድጋፍ ሁሉ ፤ ፓስተር ግርማ ዳምጤ ይህ መጽሐፍ ተጽፎ እንዲያልቅ ላደረጉት መተባበር ፤ የባለቤቴ ታናሽ እህት በላይነሽ ፈንታየ በብዙ መንገድ ኢታሚ ድርጅቱን በመርዳተወት ፤ አቶ መሸሻና አቶ እጅግአየሁ ፊደሉችን በማየትና እርማት የሚያስፈልጋቸውን ቦታወች በመጠቆማችሁ፣ በመጨረሻ በየአገሩ እየመጡ ስለዚህ ታላቅ የእግዚአብሔር ሰው ሲጠይቁኝ ለነበሩት፤ የአገር ውስጥና የውጭ አገር ሰወች አለም የዚህን ታላቅ ሰው ታሪክ እንዲያውቀው ላደረጉት ሁሉ ከፍ ያለ ምስጋናየን አቀርባለሁ ::

ቄስ ብርሃኑ ንጉሤ

ኢትዮጵያዊዩ ነብይ ሸህ ዘካርያስ

ከ1837 ዓ.ም እስከ 1912 ዓ.ም

ውሸትን ባጋለሰ ጭነው መጡብህ ፤
ትረታቸዋለህ አንድ እውነት ይዘህ ::
ደህና ዋል ጌታየ ደህና ተመለስ ፤
እንደበትህ ይስላ በመንፈስ ቅዱስ ፤
አይለይህ ጌታ እስከዛው ድረስ ::
የጌታ ባለሟል ልበቅን ነህና ፤
በሄድክበት ጉዳይ ረተህቸው ና ::
በጎ ንደር በትግሬ ዋግም ሆነ ላስታ ፤
እረታቸው እንጅ መች እሱ ተረታ ፤
ይግባኝ ብለው ሄዱ መስሏቸው ጨዋታ፤
አሁንም አረትቶ ይመጣል የኔታ ::
ሊብዙው አንዱ ቁሞ የሌለው ፍራት ፤
ምንኛ ፅኑ ነው የሱ ሃይምኖት ::
በል በርታ ጌታየ አይዞህ ሁሉ ያልፋል ፤
በማይጠፋ ቀለም ታሪክህ ይፃፋል ::

በገጽ 83 **ወይዘሮ ምጥን ሙሐመድ**
በ 1898 ዓ.ም

አዋጅ

...እሁንም ከዛሬ ጀምሮ ሸህ ዘካርያስን ወይንም ደረሶቹን በሱም ትምህርት የረጉትን ማንም በሃይማኖት የተነሳ አውካለሁ ቢል.....

ዳግማዊ ምንይልክ ንጉሠ ነገሥት ዘ ኢትዮጵያ
ግንቦት 5 ቀን 1899 ዓ.ም አዲስ አበባ
በገጽ

በቄስ ብርሃኑ ንጉሤ

ይህ መጽሐፍ ለአያቴ ለአለቃ
አማኔ ቦጋለ መታሰቢያ ይሆን ዘንድ ተጻፈ።

መግቢያ

በ570 ዓ.ም የተነሳው ሙሐመድ ያቋቋመው የእስልምና ሃይማኖት በዓለም በሞላ በተስራጨበት ጊዜ የኛ አሕጉር የሆነችውን አፍሪካን ሊያዳርሳት ምንም ያህል አልቀረውም ነበር ።

የክርስቲያን ደሴት እየተባለች የምትጠራውን አገራችን ኢትዮጵያንም በየጊዜው የምስር ፣ የቱርክና የየመን አረቦች በየአቅጣጫው እየገቡ የኢትዮጵያን ምስራቅና ሰሜንምእራብንም ሜዳማውን ቆላማ ቀበሌ የዘላኑን መኖሪያ በትምህርታቸው አዳረሱት ። ከዚያም አልፈው የወሎን ግዛት ደጋማ ቀበሌ በሙሉ የእስልምና ሃይማኖት አስራጩበት ። ይኸ የእስልምና ሃይማኖት በተለይ ግራኝ ሙሐመድ ኢትዮጵያን ለአስራአምስት አመታት በገዛበት ጊዜ በመላው የኢትዮጵያ ግዛት ስለተዳረሰ በወቅቱ ለነበሩት የኢትዮጵያ መሪወች ብዙ ጊዜ ለአስተዳደራቸው ብርቱ እንቅፋት ሲፈጥርባቸው ስለነበር በመጀመርያ አፄ ቴወድሮስ በኋላም አፄ ዮሀንስ እስላሞችን ክርስትና እንዲነሱ ለማድረግ ሞክረው ነበር ። ይህም ችግርን እንጅ እንደታሰበው መልካም ውጤት አልሰጠም ነበር ። ዳሩ ግን ሁሉን የሚችል አምላክ ከእስላሞች መካከል ሸህ ዘካርያስን አስነስቶ ለባለስልጣኖቹ ከባድ የነበረውን ተግባር የሚያቃልል ታላቅ የታሪክ ምዕራፍ ተከፈተ ። ይህም ታሪክ መለኮታዊ ስልጣን የተዋሐደው በመሆኑ ወንድማማቹን ሕዝብ ከማቀራረቡ በቀር ያልታወቀውን ሚስጥር ለማዎቅ ሰላምንና ፍቅርን ለማግኘት አምላክ ያቀደው ነበር ።

ማውጫ

ምእራፍ

		ገጽ
1 -	የዘካርያስ ልደትና እድገት	1
2 -	ዘካርያስ በትምህርት ቤት	3
3 -	የዘካርያስ ጋብቻ	6
4 -	የሸህ ዘካርያስ እራእይ	15
5 -	የሸህ ዘካርያስ ጉዞ	19
6 -	ሸህ ዘካርያስ የተጠሩበትን ስራ መጀመር	23
7 -	ችግሩን ለማቃለል የተገኘ ዘዴ	34
8 -	የመጀመርያው ክስ	37
9 -	የወርቅነህ ሙሐመድ ሞት	52
10 -	አድዋ ላይ የተጀመረው ስራ	60
11 -	ወደ በጌምድር ጉዞ	66
12 -	የሸህ ዘካርያስ ከራስ ጉግሳ ላይ መከሰስ	76
13 -	ይግባኝ ወደ አዲስ አበባ	83
14 -	ታላቁ ጉባኤ	86
15 -	አዲስ ክሳሽ	100
16 -	ወደመካ እንዲሳኩ መጠየቅ	110
17 -	የመልስ ጉዞ	113
18 -	የእለቃ ንዋየክርስቶስ መጠመቅ	116
19 -	የመጨረሻ ምክር	142

ምዕራፍ 1

የዘካርያስ ልደትና እድገት

የሸህ ዘካርያስ አባት አቶ ጅብሪል ከአባታቸው ጋር በበጌምድር ጠቅላይ ግዛት በጋይንት አውራጃ በነገላ ቀበሌ እውሸንድባ ከተባለ ቦታ ይኖሩ ነበር ። ለአቅመ አዳም በደረሱ ጊዜ የእድሜ ጓደኛ የምትሆናቸውን ለመፈለግ ከቦታ ወደ ቦታ በሚዘዋወሩበት ጊዜ ከጉና ተራራ በስተ ደቡብ ምክሬ ከተባለ ቦታ ዘመድ ለመጠየቅ እስመስለው ሄደው ሳል አንዲት የተዋበች ቆንጆ ስሟ በፍታ የተባለች ልጅ በአይናቸው ስለገባች በፍቅር ተለከፉ ። በፍቅር በመለከፋቸው አንድ ችግር ተፈጠረ ። ችግሩም እሳቸው እስላም ሲሆኑ ልጅቷ ክርስትያን መሆኗ ነበረ ። ይሁን እንጅ ጅብሪል የተወጋበት የፍቅር ጦር የበፍታንም ስሜት ክፉኛ ጎድቶት ኑሮ የበሰለ ብርቱካን የመሰለችው በፍታ ጅብሪል ሲገባና ሲወጣ ሳታስበው ዓይኗ እየተወረወረ ለጉብዝናው ይህ ጎደለው የማይባለው ጅብሪል መፍትሄ የማይገኝለት በሽታ ወደቀበት ይህም ህመም ተሳሳፊ ስለሆነ በፍታም አብራ ስለተሰቃየችበት ነጠላዋን አንስታ በገበያ አመካኝታ ሳሊ ገበያ ስትሄድ ጅብሪል ተከትሎ ስለጠለፋት ተያይዘው ጋይንትን አቋርጠው ነገላ ወርደው እውሽን ድባ ከተባለው መንደር የጋብቻ በዓላቸውን በማክበር ስርጋቸውን እሰረጉ ።

ይህም የጋብቻ ስነስርአት የተፈጸመው በፍታ የራሷን ሐይማኖት ትታ የባሏን ሐይማኖት ተቀብላ ነበር ። አቶ ጅብሪል የሚተዳደሩበት ስራ በእርሻና በንግድ ነበር በተጨማሪም ከብት ለማርባትና ንብ ለማነብ ቦታቸው ተስማሚ ስለነበር ሁሉ ነገር ከዛው ከቤታቸው ይገኝ ነበር ። ነጭ ጤፍ በጎተራ፣ ወፋፍራም ሙክት፣ ሻኛማ በሬ፣ ወተታም ላምና ዳንዴ በቅሎ በበረታቸው የሚገኘው አቶ ጅብሪል ከወይዘሮ በፍታ

ጋር የነበራቸው ፍቅር የተሟላ እንዲሆን ለወደፊት ስፈ. ታሪክ ባለው ወንድ ልጅ በ 1837 ዓ.ም ተበከሩና ስም ለማውጣት አባትና እናት ሲሽቀዳደሙ አባትየው ዘካርያ እለዋለሁ ሲሉ እናቲቱ ደግሞ ይበሉ ባይሆን ዘካርያስ ይባል በማለት ምንጊዜም በሀሳብ የማይራራቁት ባልና ሚስት በስም ማውጣቱ ጉዳይ ከስምምነት ደረሱ ።

ይህ የታደለ ትዳር በተከታታይ ሌሎች ሁለት ወንድ ልጆችና አንዲት ሴት ልጅ ስለታከሉበት የዘካርያስን ተከታይ ዋሴ ሌላውን ይሳ (ኢየሱስ) ሴቷን እሕሊቱ ብለው ስየሟቸው ። ስለሙያቸው ጉዳይ የበሀሩን ዘካርያስን የቁርአን ተማሪ ዋሴን ነጋዴ ይሳን ገበሬ እህሊቱን የናቷን የቤት ሙያ አስተምረው ሲያስማሯቸው ሁሉም በየዋሉበት አስደሳች ሲሆኑ ዘካርያስ ግን ባለስፊ ታሪክ ሆነ ።

ምዕራፍ 2

ዘካርያስ በትምህርት ቤት

ዘካርያስ እድሜያቸው ለትምህርት እንደደረሱ አባታቸው አቶ ጀብሪል በአካባቢው ወደ ነበሩት አስተማሪ ሸህ ውመር ወስደው እንዲያስተምሩላቸው ስለጠየቋቸው ሸህ ውመርም ጥያቄውን ተቀብለው ጊዜው በሚፈቅደው መንገድ ዘካርያስን ማስተማር ጀመሩ ። ዘካርያስ በትምህርት ቤት የሚማሩበት መጻህፍት በጣም አነስተኛ ነበር እንዲያውም የዋንዛውን እንጨት ለስለስ አድርገው ጠርበው ለመምህራቸው ሲያቀርቡ ሸህ ውመር ከለሰለሰው የዋንዛ እንጨት ላይ የአርብኛውን ፊደል በጋለ ቀጭን ብረት እየቀረጹ ሲሰጡዋቸው አእምሯቸው ለትምህርት እጅግ በጣም የጠራው ዘካርያስ ወዲያው በጥቂት ጊዜ ውስጥ የፊደሎቹን ጠባይ በማስተዋል ስላከናወኑ በመምህራቸው በሸህ ውመር ፊት ዘካርያስ ማን መሆናቸውን እንዳስመሰከሩ አራሳቸው ሸህ ውመር መስክረውላቸዋል ይባላል ። ከፊደሉ አልፈው ቁርአን መቅራት የጀመሩት ዘካርያስ የቁርአኑን ትርጉም ሲጠይቁ መምህራቸውን እስከሚያስቆጣ መድረስ ጀመረ ። ቢሆንም ዘካርያስ በትምህርት ወደ ፊት ለመግፋት ሰፋ ያለ አስተያየት ያላቸው ሰው ስለነበሩ በትእግስት የቁርአንን ትርጉም ሲያጠኑ አሪቱ ፤ መዝሙሩና ትንቢት ወንጌልም ጭምር ብለው ጠየቁ ተሁረት ዘቡርና ኤንጅል ከሰማይ ከወረዱ እንደሚያዙት ልንኖር አይገባንምን ? ብለው ሸህ ውመርን ቢጠይቋቸው አንተን ኢልም ተፍላፊ ማነው የሾመህ ብለው በተማሪ ቤት ባሉበት ጊዜ በጥፊ እንደመቷቸው ለአለቃ ብርሌ ደስታ ነግረዋቸው ስለ ነበር አለቃ ብርሌ ደስታ ለኔ አጫውቱኝ ። ይህንና ይህን የመሰሉ ጉዳዮች ሁሉ ቢደርስባቸውም እንኳን የመምህራቸውን ፤ የጓደኞቻቸውንና ከራሳቸው በታች የሚተዳደሩትን ተማሪዎቻቸውን እንኳ በታላቅ ትግስት

እየተመለከቱ የሚተዳደሩትና የሚያስተዳደሩት ዘካርያስ ይህችን ጥፌ ከትምህርት ቆጥረው ወደፊት ለሚገጥማቸው ችግር ትግስት የሚያሻቸው መሆኑን ተገንዝበው ትምህርታቸውን ቀጠሉ ። በሚማሩበት ወቅት በተማሮች መካከል ከፍ ያለ ብልጫ ይታይባቸው ስለ ነበር በቅናት መንፈስ ከመምህራቸው ጋር እንዲጋጩ በነገረ ሥራ ለማጣላት ቢሞክሩም እስተዋይ አእምሮ ከደግነት ጋር የታደሉት ዘካርያስ በትግስትና በርጋታ የሚከሰሱበት ጉዳይ ሁሉ ሀሰት ለመሆኑ መልካሙ ጸባያቸው በመምህራቸው ፊት ተቃዋሚወችን ያጋልጣቸው ስለነበር ተግባራቸው ውድቅ ይሆንባቸው ነበር ። ይህም ሌላው የትግስት መለማመጃቸው ነበር።

ትምህርታቸውን በሚከታተሉበት ጊዜ መምህራቸው ከማስተማር በቀር ምንም የሚተዳደሩበት ስላልነበራቸው አገር ላገር በመቄት ፤ በሸድሁ ፤ በጋይንት ፤ በፋርጣ ፤ በመልዛ በብናት ፤ በበለሳና በሊቦ እየተዘዋወሩ የአርብኛውን ፊደል በልዩ ልዩ መሳርያ በእንጨት ፤ በብራናና በክርታስ ወረቀት እየጻፉ በመሸጥና እንዲሁም የአረብኛ ንባብ መልመጃ እየጻፉ በመሸጥ ማንንም እርዳታ ሳይጠይቁ እራሳቸውን ደግፈው ትምህራታቸውን ፈጽመው ለመምህርነት የሚደርሱበት ጊዜ እየተቃረበ ሄደ ። ከዚህ በላይ በዘረዘርኳቸው ቦታወች ይዛወሩ የነበሩ መምህራቸው ሸህ ውመር በነዚህ ቦታወች እየተዘዋወሩ ያስተምሩ ስለነበር ነው ።

ዘካርያስ እንዳንድ ጊዜ ወደ ነገላ ወደ ወላጆቻቸው ለጉብኝት ሲመጡ መምህራቸውን ሸህ ውመርንና የተማሪ ጓደኞቻቸውን ጭምር ይዘው ስለሚመጡ አባታቸው እቶ ጀብሪል እና ወንድሞቻቸው እቶ ዋሴና አቶ ይሳ በደስታ ተቀብለው ሙክት እያረዱ ማር

እየበረዙ የነገላን ነጭ ጤፍ የማር ሰፌፍ የመሰለ እንጀራ በሙክት መረቅ እየፈተፈቱ ሲያቀርቡላቸው ይህን የተጋበዙ መምህራቸውና ጓደኞቻቸው ከዚህ የሞቀና የደመቀ ቤታቸው ወጥተው በሸቀጥ ቆሎና በዙረት የቅልውጥ እንጀራ በታማኝነትና በትጋት በትምህርታቸው ከሁሉ በላይ መሆናቸውን ሲመለከቱ ስለ ትእግስታቸውና ለወደፊቱ ታላቅ ተስፋ ሊጣልባቸው የሚቻል ልዩ ሰው መሆናቸውን ላባታቸውና ለወንድሞቻቸው ይገልጹላቸው ነበር ። ዘካርያስም ይህን ሲሰሙ ኩራትና ትእቢት ሳይሰማቸው ለተፈለጉበት ተግባር ብቁ የሚያደርጋቸውን ጸባይ ስለሚከታተሉ በሚዛወሩበት ቦታ ሁሉ ብልጫቸው በጉልህ በመታየቱ ሸህ ዘካርያስ እየተባሉ ይጠሩ ጀመር ። ከመምህራቸው ነጠል ብለው በሚጓዙበት ጊዜ የሸህ ውመር ተማሪ ከሶስት ሁለት እጅ ሸህ ዘካርያስን በመከተሉ በቁርአን ሊቅነታቸውን አስመሰከሩ ። ይሁን እንጅ ሸህ ዘካርያስ መምህራቸውን ሸህ ውመርን ያባት ያህል እያከበሩ ሌሎች ተማሪወች እንዲያከብሯቸው በማሳየት ምሳሌ ስለሆኑ ሸህ ውመር በጣም ይወዷቸው ነበር ። እንዲያውም የቁርአኑን ትርጉም ሲጠይቋቸው ዘካርያስን ጠይቁት እያሉ ያስቸገራቸውን ጥያቄ እንዲያብራሩላቸው ይልኳቸው ነበር ። ሸህ ዘካርያስም እንደመምህራቸው በጥፌ ከመማታት ይልቅ ከተማሪያቸው ጋር በመመካከር ለጥያቄው የተሻለ ትርጉም በመተባበር ፈልገው ለመረዳትና ለማስረዳት መፍትሄውን ያገኙለት ነበር ።

ምዕራፍ 3

የዘካርያስ ጋብቻ

በእውቀትና በቁመት ያደጉት ሸሀ ዘካርያስ የእድሜ ጓደኛ የምትሆን ሚስት የሚያስፈልጋቸው መሆኑን ደጉ እባታቸው አቶ ጀብሪል ስለተገነዘቡ እንደ ጊዜው ልማድ ለልጃቸው ለሸህ ዘካርያስ ስለ አዋዩአቸው እባቴ የሚያመጡልኝን ሚስት በታዛዥነት እቀበላለሁ ብለው ስለመለሱ ቆላ እብናት በተባለው አካባቢ ሸለግ ቀበሌ የሚኖሩትን አዛውንት የመክሬ ዘይኑን ልጅ እስያ መክሬን እጋቡዋቸው ። ስለ መክሬ ዘይኑ የሚነገረው

ባገሬ ቢሆን በነ መክሬ !
እንጠግባለን ሲታረድ በሬ ።

እያሉ ድሆች ይናገሩላቸዋል ። (ይህም ህብታም ነበሩ ለማለት ነው)

ዘካርያስ የመጀመርያ ሚስታቸው እስያ መክሬ አንድ ወንድ ልጅና ሁለት ሴት ልጆችን ወልደው ስለሞቱባቸው ሁለተኛ አግብተው አንዲት ሴት ልጅ ወልደዋል ። በመጨረሻም ወይዘሮ አማረች ለምለም የተባሉትን አግብተው እስከ እለተሞታቸው አብረው ኑረዋል ። ወይዘሮ አማረች መካን ስለነበሩ አልወለዱም ዳሩ ግን ሸህ ዘካርያስ መንግስት ያወቃቸው ታላቅ ሰው በመሆናቸው ወይዘሮ አማረች እንግዳ በመቀበልና በቤት አያያዝ በጣም የታወቁ ወይዘሮ እንደነበሩ ይነገርላቸዋል ። እኒህ ወይዘሮ ከህይወታቸው ወደ መጨረሻው ክፍል ሲጠንቀቁላቸው ከነበሩት መካከል አንዱ ስለነበርኩ ያለቃ ዘካርያስን ታሪክ በሰፊው ካስረዱኝ መካከል አንዷ እሳቸው ነበሩ ። ወይዘሮ አማረች ምንም እንኳ የትውልድ አገራቸው በለሳ ቢሆንም ከሸህ ዘካርያስ ጋር ለመተዋወቅና ለጋብቻ የበቁት ሸሀ ዘካርያስ በሃይማኖት ተከለው ከእስላሞች ጋር በሚከራከሩበት ጊዜ ታናሽ ወንድማቸው ዋሴ ለምለም ከሸህ ዘካርያስ ደጋፊወች

አንዱ በመሆን አብረው ወደ ሰቆጣ ሄደው ስለነበርና ሰፈርተኞቹን ስንቅ በማቀበል ሲረዱ ስለተዋወቁ በጠባይና በሙያ እጅግ የተመሰገኑ ወይዘሮ አማርች ለምለም ታሪካቸው በንጉሠ ነገሥቱ መንግስት የተመሰገነውን አለቃ ዘካርያስን በሕግ አግብተው በብዙ መቶ የሚቆጠረውን ተማሪያቸውን በብዙ ሸህ የሚቆጠረውን ተከታያቸውን እንዲሁም በመቶ የሚቆጠሩትን ጓደኞቻቸውንና ደጋፊወቻቸውን በተመሰገነ አኳኋን እየተቀበሉ በመሸኘት ግሩም የሆነ እርዳታቸውን ለተከበሩ ባለቤታቸው አበርክተዋል ።

ሸህ ዘካርያስ የመጀመሪያ ሚስታቸውን እንዳገቡ በኃይንት አውራጃ ነገላ አንባ እስላም ተቀምጠው በብዙ መቶ ለሚቆጠረው የእስልምና ሃይማኖት ተከታይ ለሆነው ሕዝብ ያደጉበትንና በብዙ ድካም የገበዩትን እውቀት ለማስተማር ይዘጋጁ ነበር ። ሸህ ዘካርያስ በዝግጅታቸው ጊዜ በአእምሯቸው የሚወጣና የሚወርድ ከብዙ ችግር ጥቂቶቹ የሚከተሉት ናቸው ።

1. የናታቸው ወገኖች
2. አፄ ቴወድሮስ እስላሞች ክርስትና እንዲነሱ መፈለጋቸው
3. አፄ ዮሐንስ በአዋጅ እስላም ሁሉ ክርስትና እንዲነሳ ማስነገራቸው

ይህንና ይህን የመሳሰሉት ጉዳዮች አስቸጋሪ ቢሆንባቸውም ሸህ ዘካርያስ ከህጻንነታቸው ጀምረው በቁርአን ቃል ሰልጥነው ያደጉትን ለማስተማር መሞከራቸው አልቀረም ። በዚህ ጊዜ የናታቸው ወገኖች አሁን የህታችን ልጅ እስላሙን ሁሉ ክርስትና

ሊያስነሳ ይችላል እያሉ ለአጼ ቴወድሮስ ሹማምንት ሲያዋዩዋቸው በልመናም በስልጣንም ወደ ክርስትና እንዲመለሱ የሃይማኖት ባለስልጣኖች ሸህ ዘካርያን ያስቸግሯቸው ነበር ምክንያቱም አጼ ቴወድሮስ ቱርኮች በመተማ በኩል እየመጡ በእስልምና ሃይማኖት እያታለሉ ቅኝ አገር ለማስፋፋት አገሩን ቀምተው ተገዥ ሲያደርጉት ሲያታልሉት ስለተመለከቱ ከዚህ በላይ የተማሩት የቤተክህነት ትምህርት እስልምናን ስለሚነቅፍ በእስልምና ሃይማኖት የሚመራውን የቱርክ መንግስት አጥብቀው ስለሚጠሉ ገና ልጅ ካሳ በሚባሉበት ጊዜ አስራ ስድስት ሽህ ጦር አስከትለው የቱርክን መንግሥት ለመዋጋት ወደ ሱዳን ገዳሪፍ ወረዱ ፡፡ ገዳሪፍ እንደደረሱ የቱርክ መንግሥት በኢትዮጵያ ምዕራብ የሚኖረውን በጠረፍ ያለውን ኢትዮጵያዊ በእስልምና ሃይማኖት እያሳመኑ በሚነሳባቸው ባላጋራ መከላከያ የሰለጠነ የጦር ሠርዊት በስተኋላቸው ደብቀው ይጠባበቁ ስለ ነበር በተደረገው ጦርነት እራሳቸው ከመቁሰላቸውም በላይ ሠራዊታቸው በጣም ተጎድቶባቸው ስለ ነበር በእስላሞች ላይ የከፋ ጥላቻ ስላደረባቸው በኋላም ሙሉ ስልጣን በያዙ ጊዜ በኢትዮጵያ ዙሪያ የሚገኘውን በቆላው አገር የሰፈረውን ሕዝብ በእስልምና ሃይማኖት ያመነ መሆኑን ስላወቁ እስቀድመው በአጼ ልብነድንግል የደረሰውን በታሪክ የተከታተሉ ብልሁ ንጉሥ አጼ ቴወድሮስ የእስልምና ሃይማኖት እማኞች የኢትዮጵያ ጠላቶች የሆኑትን ትርኮችንና ምስራውያንን እየሳቡ ከማምጣታቸው በስተቀር ባገር ውስጥ ለሰላምና ጸጥታ ጠንቅ መሆናቸውን ሊረዱባቸው ከቻሉት አንዱ አባ ታጠቅ ካሳ የቋራው አንበሳ ከተባለው መጽሐፍ በገጽ 133 ላይ 'እስላሙ ክርስትያኑን ገደለው' በሚል አርስት የተጻፈውን ከዚህ ቀጥየ አቀርብላችኋለሁ " እንድ

እስላም ሰው ገድለህል ተብሉ ከሸዋ ተይዞ የመጣ ቀረበላቸው ፡፡ ንጉሡም ምን በድሉህ ገደልከው ቢሉት ወንድሜን ቢገድልብኝ ነው አላቸው ፡፡ ወንድምህን ለመግደሉ በምን ይታወቃል ማስረጃ አለህ ወይ እያሉ ልዩ ልዩ ጥያቄ ሲያደርጉለት በመካከሉ እስላሙ እንስቶ ንጉሥ ሆይ ደሜን በከንቱ አላፈስም የገደልኩበት ምክንያት ካፊርና እበላም ጥንት ከመሐመድ ጀምሮ እስከ ግራኝ ከግራኝ እስከ ዛሬ ድረስ ደመኛ ነን በማለት መግደሉን ስላመነ እሱም በጠበንጃ ሲመታ የሙሐመድ ባርያ ብሎ ፎክሮ የህይወቱ ፍፃሜ ሁነ ፡፡"

በዚህ ጊዜ አጼ ቴዎድሮስ ከአመዴ በሽር ጋር የተጣላነው በግዛት መስሎኝ ነበር ለካስ በሃይማኖት የተነሳ ደመኞች መሆናችን ነው ጠባችን የከረረ እሉ ፡፡

ይህም አስቀድሞ ከቆሰለው አካላቸው ሌላ ተጨማሪ የልብ ቁስል እንደሆነባቸው አነጋገራቸው ሊያስረዳ ይችላል ፡፡

አጼ ቴወድሮስ አጅግ አጥብቀው ብልህ ሰው ስለነበሩ ኢትዮጵያን በቅኝ ግዛት ለመንጠቅ ዋና መሳርያ አድርገው የሚጠቀሙበት የካቶሊክ እና የእስልምና ሃይማኖት እንደሆነ ለመረዳት ስለቻሉ ይህን ለማገድ በነገሱ በስድበተኛው ወር ሐምሌ 8 ቀን 1847 ዓ.ም በደብረታቦር ከተማ 700 (ሰባት መቶ) ሊቃውንት በተሰበሰቡበት የሃይማኖት ጉባኤ እንዲሆን ተደረገ ፡፡ በውሳኔውም የኢትዮጵያ ቤተክርስትያን መሰረተ አቋም ሲያያዝ የወረደውና የሚታወቀው እርቶዶክስ ተወህዶ ሃይማኖት ነው ፡፡ ከዚህ ሃይማኖት ወጥቶ ሌላ ሃይማኖት ሲያስተምር የተገኘ ወይም በሌላ ሃይማኖት የሚያምን ቢኖር የሚቀጣ መሆኑን የጉባኤው ሰብሳቢና አስተማሪው

አቡነ ሰላማ አስምተው ተወሰነ ። ይህ ውሳኔ እስላሞች እንዳያስተምሩ ጨምሮ የሚከለክል መሆኑ የታወቀ ሲሆን ለወጣቱ ሸህ ዘከርያ የደከሙበትን ትምህርት መና አደረገባቸው ሕግ ተላልፈው ሲያስተምሩ እንዳይገኙ ከባድ ሀላፊነትን የሚያስከትል ሆኖባቸው ነበረ ። ከዚህ የጉባኤ ውሳኔ መታወጅ በኋላ አፄ ቴወድሮስ እስላሞች ወደ ክርስትና እንዲመለሱ ጥሪት እንዲያደርጉ ለምስለኔወቻቸው በጥበብ እንዲሰሩ ይገልጹላቸው ስለነበር በጋይንት ምስለኔ እነ ብላታ ፋሌቅ ወጣቱን ሸህ ዘካሪያስን ከናታቸው ወንድሞች ጋር ሆነው በናታቸው ከክርስትና መምጣት ተጠግተው በስልጣናቸው ተደግፈው በማባበልም ሆነ በግድ ወደ ክርስትና እንዲመለሱ ሙከራ ያደርጉ ነበር ። ሸህ ዘካርያስም በህጻንነታቸው ጀምረው ተምረው ላደጉበት ወግና ልማድ ታማኝ በመሆን እርሳቸውን ክርስቲያን ለማድረግ በግድም ሆነ በማባበል በደረሰባቸው ሙከራ እልተናወጹም ነበር ።

ሸህ ዘካርያ የ 25 አመት ወጣት ሳሉ ከዚህ በላይ የዘረዘርኩት ችግር ቢደርስባቸውም አፄ ቴወድሮስ መቅደላ ከእንግሊዞች ጋር ባደረጉት ጦርነት ባረፉ ጊዜ ይህን ከመሰለ ችግር ነጻ የወጣሁ መስሏቸው ነበር ዳሩ ግን ጥቂት ቆይቶ የከፋ ችግር ደረሰባቸው ።

እፄ ዮሐንስ ከግብጽ መንግሥት ጋራ የነበራቸው ጥላቻ ከአፄ ቴወድሮስ የባሰ ነበር ። ምክንያቱም የግብጽ መንግሥት ግዛቱን ከግብጽ አንስቶ ከሱዳን ጋር ኢትዮጵያንም ጨምሮ እስከ ሕንድ ውቅያኖስ ለማድረስ ያስብ ስለነበር ጦሩን አስከትቶ በመምጣት በ1866 እስከ

1868 ዓ.ም ከባድ ጦርነት አድርገው ከመለሱት በኋላ በግዛታቸው ውስጥ ያሉ እስላሞች ቱርክንና ግብጽን እየሳቡ እያመጡ ለዚህ ሁሉ ንፁህ ደም መፋሰስ ምክንያት መሆናቸውን ከመረዳታቸውም በላይ ለወደፊቱ አስጊነታቸው ስለተረጋገጠ ንጉሠ ነገሥቱ የእስልምናን ሃይማኖት በግዛታቸው ውስጥ ለማገድ አሰቡ ። በዚህ አጋጣሚ ሚስዮናውያንንም ከሀገረቸው አስወጥተው ለማባረር ያሰቡት ሕዝባቸው በሃይማኖት እርስ በእርሱ ሲለያይ አገር የተለያየ ይሆናል ሲሉ ሚስዮናዊያኑ ከኢትዮጲያ እንዲወጡ ሲያስናብቷቸው እንዲህ አሏቸው " እኔ ያገሬን ሕዝብ የእጅ ስራ ጥበብ የሚያስተምሩ ስጋጃ ሰሪዎች አናጺዎች ነጋዴዎች ብረት ሰሪዎች የሆኑ የሆኑትን እቀበላለሁ እንጅ እናንተን አልፈልግምና አገሬን ልቀቁልኝ " ብለው ከኢትዮጵያ አስወጧቸው ።

እንደዚሁም በዚያ ዘመን የነበሩትን ፈላሻወችንና አረማውያንን ይልቁንም እስላሞችን በግድ እያቆረቡ ክርስትያን አደረጓቸው ። ክርስትያን አንሆንም ያሉትን እስላሞች በጭካኔ እየቀጡ አስጨነቋቸው ። በዚህ ጊዜ እያቴ አለቃ ቦጋለ እስላም ስለነበሩ አፄ ዮሐንስ ጎንደር ክፍለሀገር መጥተው በደብረታቦር በቆዩበት ጊዜ የአለቃ ቦጋለ ስም ከክርስትና በፊት ሙሐመድ አማኔ ይባል ስለ ነበር የሚኖሩበትም ሰፍራ በግር የአራት ሰአት እርቀት ያላት እርብ ወንዝ አጠገብ ጉብዳ ከተባለ መንደር ስለነበር እና ሙሐመድ አማኔ ባካባቢው ያሉትን እስላሞች የሚያሰግዱ በቁርአን ትምህርት ሰልጥነው ካደጉት መካከል አንዱ ስለ ነበሩ ወደ ደብረታቦር እንዲመጡ ጥሪ ደረሳቸው ። እንዲጠሩም ያደረጋቸው አቶ የሱፍ በዚህ ሰፍራ መደብ ከተባለው የሚኖሩት እስላም ባለሟል ከመሆናቸውም በቀር እራሳቸው አፄ ዮሐንስ የክርስትና አባት ሁነው ክርስትና ስላስነሷቸው

ክርስትና እስነስተው ስማቸውን ኪዳነ ማርያም አድርገው ብላታ ብለው ቀሚስ አልብሰው እስላሙን ሁሉ እያስገደዱ ክርስትና እንዲነሳ ትእዛዝ ስለተቀበሉ ብላታ ኪዳነማርያም እነ ሙሐመድ አማኔን አስገድደው ደብረታቦር እንዲሄዱ አደረጓቸው ::

ሙሐመድ አማኔና ባለቤታቸው አባቴን የበህር ልጃቸውን ንጉሤን ይዘው ክርስትና ሊነሱ ደብረታቦር እንደደረሱ በሸህ የሚቆጠር እስላም በደብረታቦር ከተማና ባካባቢው ሰብስበው በወታደር እያስጠበቁ የጥምቀቱ ስነስርአት የሚከናወንበት ጊዜ እየተጠበቀ ሳለ ደብረታቦር በሄዱበት ቀን የሙሐመድ አማኔ ባለቤት ለምለም ዘካርያ በጣም መልከኛ ቆንጆ ስለነበሩ የሚጠመቀውን ሕዝብ ሲጠብቁ የነበሩት ዘበኞች እኔ እወስድ እኔ እወስድ ከባልየው ፊት ተጣሉ :: የሁለቱ ወታደሮች ጠብ ሚስታቸውን ክመነጠቅ የረዳቸው ሙሐመድ አማኔ ሃይማኖቴን በግድ ለውጥ መባሌ ባይበቃኝ ሚስቴን ሊነጥቁኝ ከከጀሉ የንጉሡን እዋጅ ተላልፌ የሆነው ይሁን ብለው ሌሊቱን ሚስታቸውን ይዘው ከድተው ያራት ቀን መንገድ ተጉዘው የንጉሡ ወታደሮች ከለሉበት በረሀ ቋሊሳ ከተባለው ቀበሌ ሄደው ተቀመጡ ::

ብላታ ኪዳነማርያም በኃይንት አውራጃ የነገላ ምስለኔነት ተሹመው አሁንም እስላሙ ክርስትና እንዲነሳ እያስገደዱ ክነሸህ ዘካርያስ ስፈር ደረሱና በሸህ ዘካርያስ የሚመራውን እስላም ተገዶ ክርስትና እንዲነሳና እንዲቆርብ ቢጠይቁ ሸህ ዘካርያስ ሃይማኖትን ያህል ነገር ሳንረዳና ሀሊናችን ሳይፈቅድልን በግድ ክርስትና ልንነሳ አይገባንም ሲሉ ቢመልሱላቸው አስሬ ደብረታቦር እወስድሀና ቅጣት ተቀብለህ በግድ ትነሳለህ

የሚል መልስ አገኙና ከብላታ ኪዳነማርያም ጋር ወደ ደብረታቦር እንዲሄዱ ተነገራቸው :: ነገላ ከደብረታቦር በግር የሁለት ቀን መንገድ የራቀ ከመሆኑም ከጋይንት ደጋ እስከተከዜ ድረስ ያለው ቁልቁለት የወሎ መንገድ ሲሆን ነገላ የነ ሸህ ዘካርያስ መንደር ከዳገቱ አጋማሽ ነው እንዲሁም ይህ አካባቢ በጣም ወጣ ገባ የሆነ አንጋዳ ስለሆነ በነገላ አካባቢ ያሉት አስላሞች ደብረታቦር እንሄድም ብለው እምቢ ማለታቸውን በሸህ ዘካርያስ አማካኝነት ገለፁላቸው :: ብላታ ክዳነማርያምም ያላቸውን አቅም ተመልክተው በግድ ለማስገደድ አለመቻላቸውን ስለተረዱ ተጨማሪ ወታደር ለመጠየቅ ደብረታቦር ሄደው ወታደር ተስጥቷቸው ተመልሰው ወደ ነገላ ቢመጡ በግድ ክርስትና አንቀበልም ያሉት እነሸህ ዘካርያስ ጓዛቸውን ጠቅለው ተከዜን ተሻግረው ደረቅ ጦር ሁነው ጠብቋቸው :: በሁለቱ መካከል ወድያው በተደረገው ግጭት ሸህ ዘካረያስና አብረዋቸው የነበሩት የነገላ እስለሞች እነብላታ ኪዳነማሪያምን ስላባረሯቸው የነገላ ሰው "አባበግዴ" የሚል ቅጥል ስም ለሸህ ዘካርያስ አወጣላቸው :: በዚህ ጊዜ የተፎከረላቸው ግጥም እንዲህ ይል ነበር ::

አባ በግዴ ዘልቆ ቢያገሳ ፥
የሸድሆ ሰው ስስት ጊዜ እጅ ነሳ ፤
እየወደቀ እየተነሳ ::

ፎካሪው ይህንን ሲፎክር አቅራሪው ደግሞ (ሸላዩ ማለት ነው) እንዲህ እያለ ይገጥም ነበር ይባላል ::

ሲናቆ ወንዛችን ተከዜ ወንዛችን ፥
የከፋን ጊዜ የጓዝ ማሸሻችን ::
ጎላጌም ሲናቆም ዞጋና ተከዜ ፤
ለከፋው ወንድ ልጅ ይበቃል ሁልጊዜ ::

እገሬ ሲናቆ ወይ እገሬ ዞጋ ያግድም ያግድም ፤
እንግዳው ብዙ ነው እያረማምድም ፡፡

ሸህ ዘካርያስ እስቀድሞ ባዬ ቴወድሮሰ እሁንም ባዬ ዮሐንስ ዘመን በደረሰባቸው ችግር ምክንያት ያደጉበትን የቁርአን ትምህርት ካባት የወረሱትን ልማድ ለማስተማር ባለመቻላቸው በላስታ አውራጃ አይና ቡግና ቀበሌ ጣርና ክተባለች ሸንተረር በተፈጥሮ እቀማመጥ የታጠረች ቦታ ላይ መኖርያ አድርገው ለመቀመጥ ወሰኑ ፡፡ ይህችን ጣርና የተባለች ስፍራ የመረጡበት ምክንያት 1ኛ/ የንጉሡ ሠራዊት አግኝቶ ሃይማኖታቸውን በግድ ለውጥ እንዳይላቸው ቦታው በቀላሉ የማይደረሰበት በመሆኑ ፡፡ 2ኛ/ ይህች ቦታ የባለቤታቸው የወይዘሮ እሰያ ምክሬ እርሰት በመሆኗ ነበር ፡፡

ምዕራፍ 4

የሸህ ዘካርያስ ራእይ

ሸህ ዘካርያስ በእርሻና በንግድ እየተዳደሩ ከወንድሞቻቸው ጋር ጣርና ከተባለችው መንደር ሲኖሩ በአፄ ዮሐንስ ዘመነ መንግስት ወደ መጨረሻው ስለ እስልምና ሃይማኖት እውነተኛነት በጥብቅ መመርመር ጀመሩ ፡፡ ዘወትርም በግል ጸሎታቸው ፈጣሪን በንጹህ ህሊና በእውነተኛ መንገድ እንዲመራቸው በትግስት ለመኑት ፡፡ እምላክም የለመኑትን የማይነሳ ማንንም የማይንቅ በመሆኑ ለታማኞቹና ለወዳጆቹ ለነበያትና ለሃዋርያት የገለጸውን ሚሰጥረ መለኮት እንዲገልጽላቸው ፈቃዱ ሆነ ፡፡ በተለመደው በረመዳን ጾም ወር ውስጥ አንድ ስፋቱ ሜትር ተኩል በሜትር ተኩል የሚሆን የካብ ጎጆ እስሩና ከሰው ተለይተው ለሰባት ቀኖች ሱባኤ ገብተው ለታላቁ እምላክ በጾምና በጸሎት በንጹህ ህሊና ተማእጽኖአቸውን እቀረቡለት ፡፡

ሲጸልዩ የሚደጋግሟቸው ቃላት የሚከተሉት ነበሩ፡፡ " ምስጋና ለዚያ ጌታ ነው በሰማያት ባለው ዙፋን ለተቀመጠው ታላቅነቱን ለገለጠ ክብሩንም ፍቅሩንም ምስጋናውንም በመላእክት ፊት ለገለጠ አንድም የሚወዳደረው ጓደኛ የለውም ግዛትም ሁሉ የሱ ነው ህያው የማይሞት አለማትን በሙሉ ሁሉን የሚችል አሜን ፡፡ " እያሉ ይጸልዩ ነበር ፡፡

የሱባኤ ጸሎት እንዲያደርጉ የተገደዱበት ምክንያት ከንጉሠ ነገሥቱ ባለሟሎች ከነብላታ ኪዳነ ማርያም ጋር ባደረጉት ግጭት በጥብቅ ይፈለጉ ስለነበር የሚደርስባቸውን ሁሉ በትህትና በታማኝነት እንዲያስችላቸው ነበር ፡፡ ይህን መሳይ ጸሎት ዳንኤል ምህረት ከሰማይ እምላክ ለማግኘት የጸለየው በዳንኤል ምእራፍ 2 ቁጥር 20-24 እንዲህ ይላል ፡፡

…ጥበብም ሀይልም የእርሱ ስለሆነ
እግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን ።
እርሱ ጊዜአትንና ወራትን ያፈራርቃል ፤
ነገሥታትን ወደ ዙፋን ያመጣል ፤
ከዙፋንም ያወርዳል፤ ጥበብን ለጠቢባን
ዕውቀትንም ለአስተዋዮች የሚሰጥ እርሱ ነው።
እርሱ ጥልቅ የሆነውን ምስጢርና የተሰወረውን
ነገር ይገልጣል፤በእርሱ ዘንድ ሁልጊዜ ብርሃን
ስላለ፥ በጨለማ የተሰወረውን ያውቃል ።
የቀድሞ አባቶቼ አምላክ የሆንህ ጌታ ሆይ!
አመሰግንሃለሁ፤ ከፍ ከፍም አደርግሃለሁ፤አንተ
ጥበብንና ኀይልን ሰጥተኸኛልና፤ ጸሎታችንንም
ሰምተህ የንጉሡን ሕልም ገልጠህልናል ። …

የሸህ ዘከርያስም ራእይ የጳውሎስን ራእይ ይመስላል ጳውሎስ ክርስትያኖችን ለማሳድድ ሲገሰግስ እራሱ ክርስትያን እንዲሆን ጥሪ በራእይ መጣለት የሐዋርያ ስራ ምእራፍ 9 ቁጥር 3-6

.. ሲሄድም ወደ ደማስቆም በቀረበ ጊዜ በእርሱ ዙሪያ በድንገት ከሰማይ ብርሃን አንጸባረቀ ። በዚያን ጊዜ በምድር ላይም ወደቀ፤ "ሳኦል ሳኦል ለምን ታሳድደኛለህ?" የሚል ድምጽም ሰማ ። ሳኦልም "ጌታ ሆይ፤ አንተ ማነህ?" አለ፤ እርሱም " እኔ አንተ የምታሳድደኝ ኢየሱስ ነኝ፤" "አሁን ግን ተነሳና ወደ ከተማ ግባ፤ ልታደርገው የሚገባህም ከዚያ ይነግርሃል አለው " ።

ሸህ ዘካረያስ በሱባኤ ጸሎት ውስጥ እንዳሉ ያሉበት ቤት በልዩ ስሜት ተሞላ እይናቸው የሚመለከተው

እንግዳ ነገር ሆነባቸው በራእይ አንድ ሰው ሲያዩ የሚመጣው ከምስራቅ ነበረ ። ቁመቱ እረጅም የሆነ ነው ይላሉ መልኩም የተዋበ ጸጉሩም የተሰራ ነው መልኩም የተዋበ ከመሆኑ የተነሳ በሰው ግምት አይመጠንም ወደኔ ቀረበና በቃሉ ዘካርያስ ብሎ ጠራኝ የእግዚያብሔር ባርያ ወደኔ ቅረብ አለኝ ። እግዚያብሔር በቃሉ ላከኝ የቃሉን ትርጉም ግምቱን እንድታውቅ ሲለኝ እኔም እሽ አልኩት ከራሴ ላይ እፍ ቢልብኝ እስከ እግር ጫማየ ድረስ ተሰማኝ ከዚህ በፊት ቁርአኑን የማነበው ያለማስተዋል ነበረ የዚያን ጊዜ ትርጉሙ ግልጥ ብሎ ታየኝ ። ብለዋል ።

ሁለተኛ ጊዜ የታያቸው ራእይ ከዚያው የጸሎት ስፍራቸው እንዳሉ አርብ ሌሊት በዶሮ ጩኸት ሶስት ታላላቅ ሰወች የተከበሩ አሁንም በሰው አገላለጽ ለማስረዳት ክብር ያላቸው እንደ ደናግል ያሉ መልካቸው አንድ የሆነ መጥተው ከመካከላቸው አስቀመጡኝና ልጆችን ዘካርያስ አትዘን ደስ ይበልህ የትርጉሙን ነገር ልንገልጽልህ መጥተናል ። ልንፈጽምልህ ነውና የበረታህ ሁን ቁርአኑንም በትክክል ተርጉመው ነገር ግን እኛም አንለይህም ከአሪትና ከወንጌል የማይገጥሙትን የቁርአን ቃል አይተህ አስተካክለው እረመው ። ብለው ከተናገሩ በኋላ ሶስቱም ሰወች ወደሰማይ አንድ ሰው ሆነው ሶስትነታቸው ወደ አንድነት ከፊቴ ላይ ተለውጠ ሄደ ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ደመናና ዝናብ መጣ እመጣጡም ፀሐይ መውጫ ነበር ። የሚሄደውም ወደ ሀሐይ መግቢያ ነበር በዚች ዓለም ላይ ነው እኔም አሻቅቤ ስመለከት ነበር አንድ አካል መልሶ ከኔ ጋራ ሆኖ እጄን ይዞ አይዞህ አንለይህም አለኝ ። የበረታህ ሁን አለኝ ። ይህን ራእይ ያዩሁት በአፄ ምኒልክ ዘመነ መንግሥት በነገሡ በሶስተኛው አመት ነው ይሉ ነበር ።

ይህም ከእግዚአብሔር ለመሆኑ የታወቀ ነው ። ለሚመለከተው ለሚያስተውለውም የበቃ ራእይ ነው ብለዋል ።

ሸህ ዘካርያስ አሁን ብቻቸውን ይሆኑና ሲያስቡ የቁርአን ትርጉም ከብሉይ ከሀዲስ ብዙ ልዩነት እንደሌለው ተገነዘቡ ። አባቸውም ከነ አፄ ቴወድሮስና ከነአፄ ዮሐንስ ብሸሽ ለማምለጥ ችየ ነበር ። ከላይኛው ንጉሥ ለምን አመልጣለሁ ድሮም የያዝኩት ሃይማኖት እውነት ነው በማለት ነበር እንጅ አንተ የፈጠርከኝ አምላክ ካልተደሰትህበት ይቅርበትና ፈቃድህን እታዘዛለሁ ብለው ሀሳባቸውን ቆረጡ ።

ለተጠሩበትም ሲዘጋጁ ስራቸውን ከመጀመራቸው በፊት መላ ኢትዮጵያን እየተዘዋወሩ እንዲጎበኙ ታዘዙ ። ይህም የሚገለጽላቸው ባደረባቸው መንፈስ አማካኝነት መሆኑን ደጋግመው ተናግረዋል ። የፈቀደውን ሚስጥር ሲነግራቸው በወደደ ጊዜ ብቻ ይነግራቸዋል እንጅ እሳቸው ንገረኝ ብለው ለመጠየቅ ካለመቻላቸውም በላይ በፈቃዱ በሚነግራቸውም ጊዜ እጅግ ከባድ ድክመትን የሚያደርስባቸው መሆኑን ሲገልጡ ስወች ስለተለያየ ጉዳይ አምላክ ምን አለ ብለው ሲጠይቋቸው ጠንቋዩ አደረገኝ ይሉ ነበር ይባላል ።

ምእራፍ 5

የሸህ ዘካርያስ ጉዞ

ከተከዜ ወንዝ ማዶና ማዶ ከሚገኘው ወይና ደጋና ቆላ አገር አለፍ ብለው አገር አይተው የማያውቁት ሸህ ዘካርያስ ያደረባቸው መንፈስ የተጠሩበትን ስራ ከመጀመራቸው በፊት መላ ኢትዮጵያን ሊያስጎበኛቸው በፈለገው መሠረት ከቤታቸው ወጥተው ጉዞ ጀመሩ ። ታናሽ ወንድማቸው አቶ ዋሴ ጅብሪል መድረሻቸውን ለማየት ይከተሏቸው ነበር ። ሸህ ዘካርያስም የተከዜን ወንዝ ተሻግረው የነገላን እቀበት ሲጨርሱ ወለል ባለው ሜዳ በጋይንት አቋርጠው ወደ ናታቸው አገር ወደ ምክሬ ደረሱ ። የናታቸው ወንድሞች ሲመለከቷቸው የሚጠይቁትና በሚሰጡት መልስ ልዩ ፍጥረት ሆኑባቸው ። ሸህ ዘካርያስ በክርስቲያን ወገኖቻቸው በጣም የተጠሉ ነበሩ ምክንያቱም የናቱን ትቶ ያባቱን የያዘው እያሉ ይንቋቸው ነበር ። እንዲያውም የእህታችን ልጅ ማለታቸው ይቅርና ዘመድ ነው ማለት እንኳ አይወዱም ነበር ። ምክንያቱም በአፄ ቴወድሮስና በአፄ ዮሐንስ ዘመነ መንግሥት እስላሙ ሁሉ እየተገደደ ሲጠመቅ እህታችንና ልጆቿም ይጠመቁልናል ብለው ተስፋ ሲያደርጉ እንዲውም የነገላን እስላም ሁሉ አሳድመው የስሩትን ያውቃሉና የነገላ ሰው አባ በግዲ እንደሚላቸውም ያውቁ ነበር ። ስለዚህ ምክሬ ከተባለው ከናታቸው አገር በደረሱ ጊዜ ዘመዶቻቸው ቢጠሏቸውም ሸህ ዘካርያስም የሚያስወድድ በሰው እንደበት ሊገለጽ የማይችል ራእዩን ካዮ ወዲህ ስላደረባቸው መናገር ሲጀምሩ ስውን ሁሉ እዎን እዎን የሚያሰኝ ለማዳመጥ የሚናፈቅ አንደበት እንኳን ለዘመድ ለባዳ የሚያኮራ ስውነት ስላደረባቸው ጠይሙ ፊታቸው ለሚመለከታቸው ገጸ ግርማ ሞገስ ስለከበባቸው የኛ ነው ማለቱን ለመጥላት በጣም ተቸገሩበት እንዲያውም የሚከተላቸው ታናሽ ወንድማቸው ከቅላታቸውና ከመልካቸው ቅናት

ከቁመታቸው ዘለግታ የተነሳ የሚመለከታቸው ሁሉ አየ ሰው ይህን እህል እያሉ በልዩ አማርኛ ይህ ይውደቅ ለማይባል ስባዊነታቸው እየተገረመ ያልፍ ነበር ፡፡ ዘመዶቻቸውም ወይ በፍታ ወሸባ ወሸባውን ወልዳ ነበር እስላም ሆኑና ምን ይሆናል እያሉ ሲወያዩ ጎረቤቶቻቸው ደግሞ ታላቅየውማ ከመልኩም ግርማ ሞገሱ እና ያንደበቱ ውበት ምን ወንዝ አፈራው እያሉ በመደነቅ ሲያስተናግዷቸው ከዋሉና ካደሩ በኋላ ወደ ጎጃም እንደሚሻገሩ ስለገለጡላቸው ሰላም ይመልሳቹሁ ብለው ሸኟቸው፡፡

ከምክሬ የተነሱ እስቴ መካነ ኢየሱስ የነደጃዝማች እሸቱ ሃይሌን ከተማ አቋርጠው ወደ አንዳቤት ወደነ አባምድር ካሳ አገር ደረሱ ፡፡ አባምድር ካሳም የተለመደ እንግዳ አቀባበላቸውን ሲፈጽሙ እንደ አብርሃም የእግዚያብሔርንና የመልአክት እንግድነት እንዳሳደረው ልዩ ግርማ ሞገስ የሰፈረበት በእግዚአብሔር መንፈስ ጸጋ የተጎናጸፈ ሰው ስለመጣባቸው ከተዋበው አዳራሽ ከሚገኝ የእንግዳ መቀበያ አልጋ ልዩ ባህርጃን የመሰለ ጀንዴ ተዘርግቶ ከዚያ እንደተቀመጡ ተጋብዘው እግራቸውን ካጠቧቸው በኋላ ጠላ ቢያቀርቡላቸው አለመጠጣታቸውን ስለገለጡላቸው ወዲያው ማር ተበርዞ በቅቤና በአዋዜ የታሸ እርጎ የነጭ ማር ስፈፍ በመሰለ ጤፍ እንጀራ ተፈትፍቶ ስለቀረበላቸው ለእግዚአብሔር መዳኘት ምን ያህል የሰውን ጠባይ እንደሚያሳምረው ባደረባቸው መንፈስ አማካኝነት ሲመለከቱ ለሰማይ አምላክ ምስጋና ሲያቀርቡ በምቾት አድረው ሲነጋ በሚገባ ተጋብዘው ያባይን ቁልቁለት ተያያዙት ፡፡ አባይን ወንዝ ባዔ ፋሲል ድልድይ ሲሻገሩት የኢትዮጵያ ነገሥታት ከአራት መቶ አመት ገደማ አስቀድሞ የሰሩት ድልድይ መሆኑን ሲመለከቱ አምላክ ታላላቆቹን ሰወች ለታላላቅ ስራ የሚጠራ መሆኑን

ስለተገነዘቡ እሳቸውም በተጠሩበት ሥራ ድርሻቸውን ለሃገራቸው ማበርከት እንዳለባቸው በሰፊው ተረድተዋል ፡፡

ባባይ ሸለቆ ሞጣን አድርገው ወደ ደጋዳሞት በማለፍ አባይን አሸንጥቃ ታጥቃ በመልካም ሰብል የኢትዮጵያን ሕዝብ የምታጠግበውን ጎጃምን ደህና አድርገው እየተመለከቱ በደብረማርቆስ አቋርጠው እንደገና አባይን በመሻገር ወደወለጋ ክፍለሀገር ወደ ለቀምት ከተማ አለፉ ፡፡ በወለጋ ወርቅ የሚለቀምበትን የኢትዮጵያ ደጋ፤ ወይናደጋና ቆላ መሬት በመመልከት አልፈው ካባጅፋር አገር ጅማ ደረሱ ፡፡ ጅማን ሲመለከቱ ሰርከአበባ የሆነችውን ለምለሟን የኢትዮጵያን አካል እየገረማቸው ሲጓዙ በየደረሱበት የሚያገኟቸው የእስልምና እምነት የተቀበለው ሕዝብ ከልክ ያለፈ አክብሮት እያሳዩ ከኛ ጋር የእስልምናን ወግና ሕግ እያስተማሩ ይቀመጡ በማለት የማያውቃቸው ሕዝብ ይለምናቸው ነበር ፡፡ ከሌያቸውን ዘርጋ አድርገው ከዛያ ላይ ተቀምጠው እንደ መረዋ የሚንቆረቆረው ድምጻቸው ለስግደት ጸሎት ሲሰማሩ ያዩዋቸው ሁሉ ከሳቸው ለመለየት አይወድም ነበር ፡፡ በዚህ አኳኋን ከጅማ አልፈው ወደጉራጌ አገር ሲደርሱ አሁንም እኒህን ግርማ ሞገስ የከበባቸው ሸህ ዘካርያስን ሲመለከቷቸው እስላሞቹ እራሱን ሙሐመድን ያዩት ያህል መስሎ ስለሚሰማቸው ለሰው ሊሰጠው የሚገባ ክብር ሳይጎድልባቸው ጉራጌን አገር አቋረጠው ወደ አዲስ አበባ ደረሱ ፡፡ አዲስ አበባም በደረሱ ጊዜ እራሳቸውም አንድ ቀን እንደሚያብቡባት በመንፈስ እየተመለከቱ አዲስ የተቆረቆረችውን አዲስ አበባን ለጥቂት ጊዜ እየተዘዋወሩ ከጎበኙ በኋላ ጉዟቸውን በደብረ ብርሃን አድርገው ወደወሎ ቀጠሉ ፡፡

የወሎ እስላሞች ሲመለከቷቸው የወዴት አገር ታላቅ ወለይ መጣልን እያሉ በደንብ እየተቀበሉ ከማስተናገድ በቀር ከዚህ አብረውን ይቀመጡ እያሉ ይለምኗቸው ነበር ። እሳቸውም ገና የምንፈጽመው ብዙ እንቅስቃሴ ስላለ እላህ ክዚህ እንድንቀመጥ አልፈቀደም ብለው ሲናገሩ ከግርማ ሞገሳቸው የተነሳ መልስ ለመስጠት ህዝቡ ስለሚፈራ ጸጥ ይል ነበር ። ከወሎ ተነስተው በሽድሆ አቋረጠው መቄትን አድርገው ከቤታቸው ላስታ አውራጃ አይና ብግና ከተባለው ቀበሌ ጣርና ደረሱ ። በስላም በመመለሳቸውም ከአመት በላይ የተለዩዋቸው የወንድማማቹ ቤተሰቦች በጣም ደስ አላቸው ።

ምዕራፍ 6

ሸህ ዘካርያስ የተጠሩበትን ሥራ መጀመር

በአፄ ምኒልክ ዘመነ መንግሥት መጀመርያ ላይ በገባው ክፉ ቀን በመላ ኢትዮጵያ ሕዝብ ላይ ከባድ ሸክም ወደቀበት ። ያንየ ሸህ ሙሐመድ አማኔ ከደብረታቦር ተስደው ወደቋሊሳ መውረዳቸውን በምዕራፍ 3 ገጽ 12 ላይ እንደገለጥሁ የሚታወስ ነው ። ቋሊሳ እንደተቀመጡ ካባቴ ሌላ ምክትሎቻቸውን ሁለት ወንድ ልጆች እንደ ወለዱ ክፉው ቀን ገባ ሀብታም የነበረው ባንድ ጊዜ እንዴት ድህነት እንደ ገባ ለማስረጃ ያህል በዚያው እካባቢ ከብታቸው ሸህ የሚሞላ ሁለት ጊዜ በጨጓራ የታጠቡ ይህም ሁለት ሸህ ከብት ነበራቸው ማለት ነው ። ስማቸውም ገብሩ አባየ የተባሉ ከበርቴ ነበሩ ይባላል ። ያ ሁሉ ከብት በአንድ ሳምንት ስላለቀ እንዲህ ተባለ

" የስማም ጉድ አለ ያየም ተደነቀ፥
የገብሩ አባየ ከብት በሳምንት አለቀ ።"

በዚህ ዓይነት ለገባው ችግር ተከዜ ማዶ ያለው የላስታና የዋግ አውራጃ ለስደት እሙች ስለሆነ የጎንደር ክፍለሀገር ህዝብም ወደ ዋግ ተሻገረ ። በዚያህ ጊዜ አያቴ ሙሐመድ አማኔ ባለቤታቸውንና ሶስት ልጆቻቸውን ይዘው በስቆጣ አውራጃ ድህና ወደተባለው አካባቢ ተሻገሩና ላማ ከተባለው መንደር ባለቤታቸውናና ሶስት ልጆቻቸውን ትተው በቅሎቻቸውን ጭነው እህል ፍለጋ በሄዱበት ጊዜ አንዱን ህጻን ኩፍኝ ገደለባቸውና እናቲቱ አንድ እሬሳ ሌላ ሁለት እርሀብ የሚቆላቸው ልጆች ይዘው ሲያለቅሱ እርሀብ ያጠቃቸው ዘመዶቻቸው የሞተውን ህጻን ሲቀብሩላቸው በእንግድነት ትንሽ የጭራሮ ደጃፍ ያላት ጎጆ ዘመድ ስለሰጣቸው ከዚያ ተጠግተው ተቀምጠው ነበር ። ምግብ እናገኛለን እያለ የሚሰደደው

ሕዝብ በየመንገዱ ስለሚሞት ቀባሪ በማጣቱ ጅብ ይበላው ስለነበር የሰው ስጋ መብላት የለመደ ጅብ ከቤት ውስጥ እየገባ ሰው መውሰድ ጀመረ ። ወይዘሮ ለምለም አባቴንና ምክትል ወንድሙን ይዘው ከተጋደሙበት ጎጆ ደጃፉን ጥሶ ጅብ ወደቤት ይገባና ያባቴን ታናሽ ወንድም ከተኛበት አንስቶ እወጣለሁ ሲል የልጁን ሁለት እግር እናቲቱ ይዘው እየተጓተቱ ወደ ደጅ ሲወጡ እሪ እያሉ ሲጮሁ በመንደር የነበረች አንዲት ውሻ ወይዘሮ ለምለምና ጅብ በሚሳሳቡበት ወቅት መጥታ ጅቡን በመንክስ ፈንታ የሴትዮዋን እግር ነከሰቻቸው እርሀብ የወጋው ሕዝብ ምንም ሊረዳቸው ባለመቻሉ ብዙ ጊዜ ከተጓተቱ በኋላ ነጥቋቸው ይዞ ሲሄድ እማማ ወሰደኝ እያለ ሲጮህ እሚያሰጥለው ጠፍቶ ይዞት ሄደና በላው ። በዚህ ዓይነት ክፉው ቀን ሕዝቡን በሚያሰቅቅበት ጊዜ ልጅ አሳድጋለሁ ብለው እህል ፍለጋ የሄዱት ሸህ ሙሐመድ አማኔ እህል ጭነው ቢመጡ አንዱን ልጃቸውን ኩፉኝ ገሎት ሁለተኛውን ልጅ ጅብ በልቶት ስለደረሱ የከበደ ሀዘን ደረሰባቸው ። (ይህንን አያቴ ወይዘሮ ለምለም እራሳቸው ናቸው ያጫወቱኝ)" ።

እንዲሁም ብዙ ዘመዶቻቸውና ጎረቤቶቻቸው ወደ ድሀና ተሰደው ከዝች ላማ ክተባለች መንደርና ባካባቢዋ የሰፈሩ እስላሞች ከክፉው ቀን በኋላ ከዚህ የሚከተሉት ናቸው ።

1ኛ) አቶ ካሳሁን ማሩ
2ኛ) አቶ ደስታ ማሩ
3ኛ) አቶ መንገሻ ደረስ
4ኛ) አቶ ይሃ እብድራህማን
5ኛ) ሸህ ሙሐመደ አማኔ
6ኛ) አቶ ወርቅነህ አደም

7ኛ) አቶ አብድራህማን መሐመድ
8ኛ) አቶ ገላው እሸቴ
9ኛ) አቶ ትኩነህ ሰዋዲቅ
10ኛ) አቶ ሐሽሜ ሙሐመድ
11ኛ) አቶ አልቃድር
12ኛ) አቶ ወንድማገኘሁ አሳረህመት
13ኛ) አቶ ፈንታ ደስታ
14ኛ) አቶ ዓሊ የአገስ
15ኛ) አቶ እሸቴ
16ኛ) አቶ እስማኤል ዓሊ
17ኛ) አቶ የኑስ ይብራሂም
18ኛ) አቶ ሐሲም
19ኛ) አቶ አህመድ ውሴን
20ኛ) አቶ ውሴን
21ኛ) አቶ ወንድማአገኘሁ
22ኛ) አቶ ዋሲሁን
23ኛ) አቶ ሐሰን ሰዋዲቅ
24ኛ) አቶ ሐሮን ሰዋዲቅ
25ኛ) አቶ ፈንታየ ሰዋዲቅ
26ኛ) አቶ የኑስ
27ኛ) አቶ አደም
28ኛ) አቶ ይብራሂም
29ኛ) አቶ በድሩ ምሳ

ከዚህ በላይ ስማቸው የተዘረዘሩት አዛውንቶችና ስማቸውን የማላውቃቸው ብዙ ሰዎች ላማ ሰፍረው ክፉውን ቀን ላስወገደላቸው አምላክ ምስጋና ሲሰጡ ሌላ ደግሞ አምላክን የሚያመሰግኑበት እግዚአብሔር መልእክተኛውን ላከላቸው ። ሸህ ዘካርያስ የጎንደርን÷ የጎጃምን ÷ የወለጋን ÷ የጅማን ÷ የጉራጌን ÷ የሸዋንና የወሎን ሕዝብ ጎብኝተው ከተመለሱ በኋላ ልዋል ልደር ሳይሉ ወዲያው ተነስተው ከቤታቸው በላይ ያለውን

የቆቦን ተራራ ዘልቀው ወደ መረብ ወንዝ ሲመለከቱ በድህና ወረዳ ከሲልደ ተራራ ግርጌ የጎልጎታን ሽንተረር ወርዶ አንገት በታች ላማ የተባለችውን ጎጥ ከቦ ድርድር ያለውን መንደር ተመለከቱና ስራየን የምጀምርበቱ መንደር ይህ ነው አሉ ይባላል ::

ሸህ ዘካርያስ ወደዛች መንደር በደረሱ ጊዜ የላማና የአካባቢው ሰወች ለንግድ ወደ መቀሌ ለመሄድ ተነስተው ደረሱ :: በብዙ መቶ የሚቆጠር በቅሎ የጫነ ነጋድራሱ ወደቤቱ ጋብዞ ስላስገባቸው በመንደሩ ያለውን ነጋዴ ሁሉ ሰብስብልኝ አሉና ለነጋድራሱ ተናገሩ :: ነጋድራሱም በቶሎ ጀማውን አስጠርተው ፈቃዳቸውን ሲፈጽሙ እምላክ የዛሬውን መንገድ አልፈቀደላችሁምና እንዳትሄዱ ሲሉ ተናገሩ :: ቆለኛ ነጋዴ ሸሁ ብንሄድ ምን እንሆናለን ? ብለው አዙረው ጠየቋቸው ጠንቋዩ አደረገኝ አሉና እኔ አምላክ ተናገር ያለኝን ብናገር አነሰኝና ቢሄዱስ ምን ይሆንባቸዋል ብየ ለመጠየቅ አቅም አለኝን ? :: ነጋዶቹም ወረታችን ሁሉ ገዝተን ለመሄድ ስንነሳ አትሂዱ ቢሉን ማን ይሰማል ብለው ጉዞዋቸውን ጀመሩ :: ተጉዘውም መቀሌ ከተማ በደረሱ ጊዜ የጣሊያን የጦር ሠራዊት ከአድዋ ወደ አላጌ ተራራ እየገሰገሰ መቀሌ በደረሰ ጊዜ የጦር መሳሪያና ስንቅ የሚያጉዘው ከብት በርሀብና በመንገድ ብዛት በመድፍና በከባድ መሳርያ ጭነት ከመድከሙም በላይ ያልታሰበ የከብት ህመም ገብቶ የወታደሩን ከብት ጨርሶበት ሳል እነዚህ ነጋዴዎች ስለደረሱ መቀሌ በገቡ በማግስቱ የጣልያን ወታደር መጣና ከሜዳው ላይ የሚለቅመውን በቅሎና ፈረስ አህያም ሳይቀር ነድቶ ሄደ ምነው ብለው ለጦር መሪው ጩኸት ቢሄዱ የሞተበትን ከብት ሬሳ ተሸክሙ እያለ ከስፈር ወደ ሜዳ እንዲጥሉ የጠነባ የፈረስና የበቅሎ የግመልና የአህያ ጥንብ

ሲያስጎትታቸው ዋለ :: በማግስቱ መጥቶ ከስፈሩበት የከብቶቹን መጫኛና ዳውላ ድልዳል አምጡ ብሎ ስላዘዘ ዳውላና መጫኛ እንስጥም ያላችሁ እንደሁ ወረታችሁ ሁሉ እንዲዘረፍ ይሆናል በሚል ድምጽ ባሰሙ ጊዜ ወዲያው ዳውላና መጫኛውን አስረከበው አንዳንድ ደካማ አህያ ለጭነት የማያገለግሉትን ትቶ ስለሄደ ወረታቸውን ከስረው እየሸጡ ያሁሉ ነጋዴ ባዶ እጁን ተመልሶ መጥቶ ሸሁ ይቅርታ ያድርጉልን ቃለዎን አንሰማም ብለን ከእንደዚሀ ያለ መከራ ወደቅን ሲሉ እየተናዘዙ ከዚሀ ቀን ሌላ ከቃላቸው ዝንፍ ላለማለት ተሳሉ :: ሸህ ዘካርያስም ቃሉ የኔ አይደለም ከመንፈስ የተላከ ነበር እንሰማም በማለታችሁ የዘራችሁትን አዝምራችኋል ለወደፊቱም ቢሆን ከራሴ አልናገርም የተላከሁትን እንጅ ስለዚህ መልእክቱን ስትታዘዙ የፈጠራችሁን ታዘዛችሁ እንጅ እኔን የታዘዛችሁ እንዳይመስላችሁ :: ሲሉ መከሯቸው::

ሸህ ዘካርያስ በዋግ ሹም ግዛት አመድ ወርቅ አውራጃ ድህና ቀበሌ ላማ ከተባለችው ጎጥ ስራቸውን በጀመሩ ጊዜ የሚያስተምሩበት በቂ መሳርያ ለማግኘት ችግር ስለነበረ ነጋዴዎቹ ወደ መቀሌና አስመራ ከዛም ወደ ምጽዋ ለንግድ ሲሄዱ ከሶስትና ካራት ያልበለጡ ቁርአን ነበሩዋቸው :: ስለዚህ ወጣት ወጣቱን ጠርተው የዋንዛውን እንጨት አንድ ክንድ እርዝመት ግማሽ ክንድ ስፋት እያስጠረቡ ለስለስ አድርገው ሲያቀርቡላቸው ይህን መሳዩን ጥርብ እንጨት ሉሀ ብለው ይጠሩታል :: ከዚያ ላይ የአረብኛውን ፊደል አዥጎርጉረው ጽፈው ሀምሳ ስልሳ የሚሆኑትን ተማሪወች በየእጃቸው ፊደል ሰጧቸው ወዲያው ፊደል በጨረሰው የንባብ መልመጃ እራሳቸው እየጻፉ ስለሚሰጧቸው እንዲሁም ተማሪዎች ከየመጡበት ቁርአን ስለሚያመጡ በጥንቃቄ የተያዘው መጽሐፍ

ሰጊዜው በቂ ስለሆነ በመቶ የሚቆጠሩት ተማሮቻቸው ሁሉም ወዲያው ቁርአኑን ያነቡ ጀመር ::

የሸህ ዘካርያስ የማስተማራቸው ዝና እንኳን በኢትዮጵያ ባህር ተሻገረ :: ምክንያቱም በመንፈስ ቅዱስ መሪነት የሚሰጠው ትምህርት ባንድ ጊዜ ማሰረጃ ሰለሚሰጥ ከሳቸው የተማረው ደረስ ሁሉ ተረድቶ ማስረዳት የሚችልበት ሰጦታ ያገኝ ጀመረ :: ዝናቸውን የሰማው ከሩቅ አገር እየመጣ ትምህርቱን ለመማር የተሰበሰበው ብዙ ሲሆን ጥቂቶቹን ሰማቸው የታወቀውን ከዚህ በታች እዘረዝራለሁ ::

1ኛ)	አቶ እህመዲን	ከአድዋ
2ኛ)	አቶ እስን እድዋ	ከአድዋ
3ኛ)	አቶ ጠቋሬ	ከወልቃይት
4ኛ)	አቶ ወንድሜነህ ጠቋሬ	ከወልቃይት
5ኛ)	አቶ ገብረእግዚአብሔር	ከጎንደር
6ኛ)	አቶ ጌታሁን	ከጎንደር
7ኛ)	አቶ መሐመድ አማኔ	ከፋርጣ
8ኛ)	አቶ ዋሴ ለምለም	ከበለሳ
9ኛ)	አቶ ይሳያስ ወንድምአገኘሁ	ከብናት
10ኛ)	አቶ ካሳሁን ወርቅነህ	ከብናት
11ኛ)	አባ ሃጅ ገ.እግዚአብሔር	ከሸድሆ
12ኛ)	አቶ ገ. እግዚአብሔር ሱዋለህ	ከዋግ
13ኛ)	አቶ ሞትባይኖር ጎሹ	ከብናት

እነዚህና ብዙ የማስተዋል ችሎታ ያላቸው ተማሪዎች የቁርአኑን ፍች ሲከታተሉ ብዙ ተማሪዎች እሳቸው በተማሪነታቸው እስተማሪያቸውን ሸህ ውመርን የጠየቁትን መልሰው ጠየቋቸው ጥያቂያቸውም ተውራትና ኤንጀል አሪትና ወንጌል

ከሰማይ አምላክ የተፈቀዱ ለመሆናቸው ቁርአን ይመሰከራል ታዲያ እኛስ እነዚህ መጽሐፍት ብሉይና ሀዲስ እንደሚያዙት ልንኖር አይገባም ? እያሉ ሲጠይቋቸው አንተን ኤልም ተፍሳሪ አድርጎ ማን ሾመህ የተባሉትን ሰው አሁን ኢልም እንደተፈሰሩ ሚስጥር እንዲተረጉሙ ከላይኛው ጌታ ስለተሾሙ በርግጥ ልንታዘዛቸው ይገባል ብለው ገለጡላቸው :: ጥያቄውን በማከታተል እንግዲያ ከክርስትያን ምን ልዩነት ይኖረናል ቢልዋቸው ሲመልሱ ልዩነትማ ሁሉስ ምን ልዩነት ነበረው ከአንዱ ሰው አዳም የተፈጠረው ሁሉ ዳሩ ግን ኃጥያታችን ያመጣብን ልዩልዩ ቋንቋ እንዱን ጉዳይ አንዱ አቁማዳ ሌላው ለቆታ እንዲሁም ቀልቀሉ እየተባባለ ሲታመስ ሲተራመስ ይኖራል እንጅ ብለው ከመለሱ በኋላ በሉ ለሁሉም ጊዜ አለው አሏቸው ::

ሸህ ዘካርያሰ በሚጠየቁት ጥያቄ የሚሰጡት መልስ አንድነትን የሚያስገኝ ፍቅርን የሚወልድ ጠብን የሚያሰወግድ የሚያስተሳስብና የሚያደጋግፍ ነገሥታቱ ከሕዝቡ ጋራ ሲጋጩበት የነበረውን መለያየትና የነጻነት ጠንቅ የሆነውን ልዩነት አስወግዶ በአንድነት የሚያስተባብርና የሀገር ፍቅር የሚያሳድር መሆኑን የተመለከቱ ሴቶች እንዲህ ሲሉ ጠየቋቸው ::

የወንዶችን ችግር ሲያቃሉላቸው ስላየን የኛንም ችግር ቢያቃልሉልን ብለን መጥተናል አሏቸው :: የተቸገራችሁበትን መፍትሄውን አምላክ ይሰጣችኋል አትቸገሩ ግለጡልኝ ብለው ሲጠይቋቸው እኛ የተቸገርነው አንድ ወንድ እስከ አራት ሚስት ያግባ ተብሎ ይፈቀድለታል እኛ ግን ለአንዲቱ ሴት አራት ወንድ መፈቀዱ ይቅርና አንድ ለአንድም ማግኘት ሲገባን አንድ ለአራት ብቻ ሆነብን :: ይህ ብቻ

አይደለም እናት እባት የሞተባት ሴት ልጅ ከወላጆቿ ውርስ ስትካፈል ሁለቱ ሴቶች ያንድ ወንድ ፊንታ ብቻ እንዲደርሳቸው እንባላለን ። ይህ ባይበቃ ባል ስናገባ በእኩልነት ለትዳራችን እያሰብን ቤት ንበረት አቁመን ስንኖር የተቆጣ እንደሆን ውጭ ሲለን ንብረታችን አስረክበን መውጣት ብቻ ነው ። እኛ የሚያስቆጣ ነገር ቢደርስብን ምንም አይታሰብልን ። እኛ ክሌላ ወንድ ብንሄድ እንቼ ልግደል የሚለው ለራሱ ክበላያችን ላይ አጭቶ ይመጣል በይ ንደጅ ይላል ይህ ሁሉ ግፍ ሲፈጸምብን የሚያይ እምላክ ፍርዱ ምን ይሆን እያልን ስንጨነቅ አሁን የእምላክን መልእክተኛ ካገኘነዎት የዚህን ጉዳይ እንዲያብራሩልን እንለምነዎታለን ሲሉ ሴቶች ጥያቂያቸውን እቀረቡ ።

ሽህ ዘካርያስ ለሴቶች ጥያቄ ያቀረቡላቸው መልስ እንዲህ የሚል ነበር ። እምላክ ጥንቱን ሲፈጥር ለአንዱ እዳም እንዲት ሄዋን ፈጠረ እንጅ አራት ሄዋን እልፈጠረም አራት እንዲያገቡ ወንዶች ሲመክሩ ለብቻቸው የመከሩት ነው ። መሐመድም ሶስትና አራት ሚስት አግብተው ቢያዩዋቸው ማስተካከል ለሚፈልግ እንዲት ብቻ ትበቃለች ብለው እንደእምላክ ፈቃድ ምክራቸውን ለግሰዋል ። የኛ ዘመዶች ግን ወንዱ ያፈራውን ለሴቶች እኩል ማካፈልና የሚበቃ ሀብት ያለው ማለቱ ነው ይላሉ ። እምላክ ስለጋብቻ ሀብታምና ድሀ እላለም ለሀብታምም ሆን ለድሀ እንድ ለአንድ ብቻ ተፈቀደለት እንጅ ። ይህም በእዳምና በሄዋን አፈጣጠር እምላክ ፈቃዱን ስለ ጋብቻ ያለውን ትክክለኛ ፍርድ ለተከተዩ ትውልድ ስላስቀመጠለት እምላክን የሚፈራ እውነተኛ ትውልድ በዚህ መለኮታዊ እቅድ ይመራበታል ።

ካባት ከናት ስለሚወረስ ንብረት እርስትም ሴት ልጅ ከወንድሟ በምንም ማነስ ወይንም መብለጥ የለባትም ። ወንዱም ሆነ ሴቷ ሰው ወደ መሆን መብት የሚመጡ እንደኛ በማያዳላው እምላክ ፈቃድ ሁለተኛ በወላጆቻቸው ፍቅር እንጅ በራሳቸው ፈቃድ ስላልመጡ የፈጠራቸው እምላክ ሆነ የወለዱ ወላጆቻቸው የኩልነት መብታቸው ሀብታቸውን ሊነፈጋቸው እንደማይገባ ተናግሬያለሁ አሉና ንግግራቸውን በማያያዝ ስለ ባልና ሚስት ሀብትም ይሁን የኩልነት መብት የተጠበቀ መሆኑን አስረዷቸው ።

የወይዛዝርቱ ጥያቄ ሲያበቃ በመልሱ ክተደሰቱት እንዱዋ ወይዘሮ እንስታ "አንተም እኩል ትሞት ይሆናል አለች" ሌላይቱ መለስ አድርጋ "እንቅልፋም ሲበዛበት ነው" ስትል ሌላዋ ደጋሞ "ምን ትላለች ደጉን መምህር እረፍት አልቦ ልታኖሪው ነውን ?" ብትላት መለስ አደረገችና "ለጊዜው ቢያንቀላፉ እንኳ በትንሳኤ ቀን ይነሳል ማለቴ ነው እንጅ" እየተባባሉ ተመለሱና ይህን የመሰለ የኩልነት ጊዜያቸውን በዛው ጊዜ ጀመሩ ።

ተማሪዎቻቸው ደግሞ ሌላ ከባድ ጥያቄ አመጡባቸው የተጠየቁትም የሚከተሉትን ነው የይሳ ነገር በጣም ከብዶናል ለመሆኑ ማነው እሱ ? የሚል ጥያቄ ደረሳቸው ቁርአን እቅርበው አሊፍ ። ላም ። ሚም ። የሚል አውጥተው ካነበቡ በኋላ ፦

አልፍ፤-ማለት መጀመሪያውና መጨረሻው የማይታወቅ
የሁሉ አባት የሆነው አምላክ ነው ።

ላም፤- ማለት የእምላክ ቃል ይሁን ባለጊዜ የፈለገው
ሊሆንለት የሚችል ከማይታየው ከባዶው
ቦታ ይሁን ባለጊዜ ይሁን ያለው

የምንኖርባትን ምድር እንድትሆን ያደረገው ሁን አለ ሆነ የሚለው ቃሉ ማርያም ልጅ ትወልዳለች ብሎ ቢናገር አረገዘች ይህ ሆኖ አያውቅም ሴት ያለወንድ የማትወልደው ላምላክ የሚሳነው የለምና ድንግል ያለወንድ አርግዛ ወንድ ልጅ ወለደች ይህ የአምላክ ቃል እርሱ አምላክ የሆነ ይሳ የሱስ ነው ፡፡

ሚም ፤ ማለት አለምን በፈጠረ ጊዜ በህዋው ላይ ሲሰፍ የነበረውን ሲፈጥር በሰው አፍንጫ ላይ አምላክ እራሱ አፍ ያለበት እስትንፋስ ለሰው ህይወት ለመስጠት ያስቻለ የአምላክ መንፈስ ንፋስ እስትንፋሱ ማለት ነው ፡፡

እሊህ ሶስቱ ሶስት አምላክ አይባሉም ግን አንድ አምላክ ነው ብለው አንድ በሶስት የተሸረበ ገመድ ወስደው ይህን ሶስት ትሉታላችሁ ወይንስ አንድ ብለው ተማሪወቹን ሲጠይቋቸው አንድ ገመድ ነው እሱ እሳቸውም ገመዱን ፈርቅቀው ሶስት ሸርብ አንድ ገመድ መሆኑን እንዳያችሁ የአሊፍ፤ ላም፤ ሚም ፤ ምሳሌ ይህ ነው አሉና አሊፍ ዘሩ አካሉ ፤ ላም ፤ከላሙ ቃሉ ፤ ሚም መንፈሱ እስትንፋሱ ከአንድ ሰው የሚገኙት ጠባዮችም አካል ቃልና እስትንፋስ ሌላ መልካም የሆነ መግለጫ ነው ሲሉ ለተማሪወቻቸው አስረዱዋቸው ፡፡

ተማሪዎቹም ጥበቡ የማይመረመር አምላክ ይህንን የገለጠ ምስጋና ይድረሰው ብለው ፈጣሪያቸውን እያመሰገኑ ወደየእለት ተግባራቸው ተሰማሩ ፡፡

ሸህ ዘካርያስም ጸሎት አዘውትረው ሲጸልዩ በቀን ሶስት ጊዜ እንደ እስላሞች ልማድ ወደ መካ መዲና አይዞሩም ነበር እስላሞቹ ምነው ልማዳችን አፈረሱብን ወደ መካ ወደ መሐመድ መቃብር ዙረው መጸለይ አይገባምን ? ብለው ለጠየቋቸው ሲመልሱ እምንጸልየው ለጸሎት ሰሚው አምላክ ስለሆነ ወደ መካ ሳይሆን ወደፈለግነው አቅጣጫ ብንሆንም ሊሰማን ይችላል ፡፡ ስለዚህ ጸሎት ልንጸልይ ይገባናል እንጅ ስለአቅጣጫው አይደለም የሚሰማው ብለው በመመለሳቸው እስላሞች ስርአታችንን አፈረሰብን ብለው ተቆጡባቸው ፡፡

ሸህ ዘካርያስ ሲያስተምሩ ይቅርና በአንድ በሁለት ቀን ስብከታቸውን የሚሰማው ሁሉ ልቡ እየተነካ አዎን አዎን አሜን አሜን እያለ ስለሚቀበልና ትምህርቱን የፈጸመውም ዝናቸውን በየመጣበት አቅጣጫ ይዞ ስለተመለሰና ወደ የትወልድ አገሩ በመመለሱ በብዙ ክፍለሀገር ተወዳዳሪ የለላቸው የእስላም መምህር መነሳታቸውን የሚሰማው ወጣት ሁሉ መጥቶ የሚያስተምሩበትን የላማን አካባቢ ስላጥለቀለቀው ይህ ሁኔታ የፈጠረው ችግር በሁለትና በሶስት መቶ የሚቆጠረውን ተማሪ የሚመግቡበት ዘዴ መታጣቱ ነበር ፡፡

ምእራፍ 7

ችግሩን ለማቃለል የተገኘ ዘዴ

ሸህ ዘካርያስ ተማሮቻቸውን ሰብስበው ከእንግዲህ ወዲህ በደህና ተወስነን ለመቀመጥ የማይቻለን ነው ። ዳሩ ግን ስራችን በተስፋፋ መጠን የመኖሪያችንም ጉዳይ በዚሁ ሁኔታ ስለሚስፋፋ አሁን የምስጣችሁን መመሪያ እንድትከተሉ አደራ እላችኋለሁ ። ከዛሬ ጀምሮ እስከለተ ሞቴ ብዙ የምንደርስበት ስፍራ ስላለ ለጉዞ የተዘጋጃችሁ ሁኑ ። በጉዞ የማትተባበሩን በብዙ ልትረዱን ትችላላችሁ እንድነት የሰማይን ሀይል ሰቦ በምድር ላይ ታላቅ ተግባርን ሲያስፈጽም ይታያል ። ስለዚህ እንድነታችሁ ብዙ ስራ መስራት መቻሉን ከተረዳችሁ ወደስፈርም ሆነ ከኔ ጋር በያገሩ እየዞሩ ለሚያስተምሩት ቤተሰቦቻቸውን በተቻላችሁ እንድትረዱልኝ አደራ ። ወደ ስፈር በምንሄድበት ጊዜ ስንቅ ስለሚያሻን በተቻላችሁ ስትረዱን የኛው ተግባር የሚያስገኘውን ውጤት ደስታውንም ሆነ ክብሩን መካፈላችሁ የተረጋገጠ ስለሆነ የእርዳታ ክንዳችሁ እንዲዘረጋልን አደራ እንላችኋለን ።

እላንትም የእስከዛሬ ተማሮች ለወደፊት መምህሮች የሆናችሁ በምንደርስበት ሁሉ ለህዝቡ በረከት ልንሆንለት የምንችልበት ብዙ መንገድ አለ ። ያም መንገድ በየገበያው ወጥታችሁ ብዙ ልዩ ልዩ እቃወችን በቀላሉ በስው ትከሻ ሊሄድ የሚችሉትን እንድ ወረንጦ፣ መርፌና መርፌ ቁልፍ ልዩልዩ የልብስ ቁልፍ ይዛችሁ ስትጓዙ በባዶ እግሩ በሸህማ ቦታ ተስማርቶ የእለት ተግባሩን ሲያከናውን ብዙ ጉዳት የሚደርስበት ህዝብ ወረንጦ ሲያገኝ ይደስታል ስለዚህ እናንተን ለመቀለብ ደስ ይለዋል ። ምላጭ ሌላ እይነት ሸቀጣ ሸቀጥም ህዝቡ በጣም የሚፈልጋቸውን ከኑሮው ጋር የተያያዙትን ይዛችሁ ተከተሉኝ ብለው ጉዞ ጀመሩ ።

ሸህ ዘካርያስም ከላማ ተነስተው መቂትን፣ ሸድሆን፣ ዋድላና ደላንታን ከጎበኙ በኋላ በላሊበላ አድርገው ሰቆጣ ከተማ ደረሱ ። በተዛዎሩባቸው ስፍራዎች ሁሉ በአረብኛ ቋንቋ የተጻፈ መጽሐፍ ቅዱስ ይዘው ብሉይና ሀዲስ ባማርኛ ሁለቱን እያስተያዩ እንዲሁ ቁርአኑን የተገነዘቡትን እውነት ለሕዝቡ ጌታ ባዘዘው አንደበታቸው በሚሰብኩበት ጊዜ ከሶስት እስከ እምስት መቶ ሰው በተሰበሰበበት ቦታ ሲሰብኩ ቀጠን ብሎ ከሩቅ ለመሰማት የሚችለው ድምጻቸው ካንደበታቸው የሚፈልቀውን መንፈሳዊ በረከት አንድ እንኳ ሳይቀር የተሰበሰበው ሕዝብ ከመነሻ እስከመድረሻው አገልግሎቱን ያስተውለው ነበር ።

በቅዱስ ቁርአን መጽሐፍ የተጻፈውን ንባቡንና ትርጉሙን በማወቅ ማንም ሊወዳደራቸው የማይችል የማስተዋል ችሎታ የነበራቸው ሸህ ዘካርያስ ብዙ ጊዜ ይጠቅሱት የነበረው የቁርአን ቃል በቁርአኑ መጽሐፍ <u>በአንደኛው ክፍል በምእራፍ 2 በቁጥር 87 እና 91-136</u> የሙሴ እሪት የኢየሱስ ወንጌል የነቢያት መጽሐፍ ሁሉ ከላይ ከፈጣሪ የተሰጡ ሲሁኑ የቁርአኑ ቃልም እነዚህ የተዘረዘሩት ስለዚህ ብሉይ ሀዲስን የማንቀበልበት ምክንያት የለንም እያሉ ያስተምሩ ነበር ። ሸህ ዘካርያስም በየደረሱበት በሴቶች በኩል ጥያቄ ስርአት 3 ቁርአን ይጠብቁ ይባላል ። አንድ ሁለት ጊዜ ፈትቶ አብሮ መኖር ሲቻል ሶስተኛውን ፍች ግን ሴቷ ሌላ ባል አግብታ ካገባችው ባል ብትፋታ የድሮ ባሏን ለመታረቅ ከፈለገች ልትታረቅ ትችላለች የሚባለው ለምንድነው ? ሶስተኛስ ቢፋቱ ሌላስ ባል አግብታ ካልፈታች የድሮውን ፍች የተፋቱ ባልና ሚስት ሊታረቁ አይችሉም መባሉ ለምንድነው ?

ሸህ ዘካርያስ ይህን ለመሰለው ጥያቄ የሚሰጡት መልስ የሚከተለው ነው ። በእስልምና ኃብቻ ስነስርአት ቁርአኑ በምእራፍ 2 በክፍል 2 በቁጥር (እንቀጽ) 230 በሚያዘው መሰረት ነው ። ዳሩ ግን ይህ ስነስርአት ከወንጌሉ ስነስርአት ጋር ፈጽሞ ስለማይስማማ ቁርአን እራሱ ወንጌልም ሆነ ኦሪት ብሉይ ኪዳንም ሆነ አዲስ ኪዳን ከሰማይ ምድር ፈጣሪ የወረዱ ናቸው ብሎ ስለሚመሰክር ቃላቸውን ልንከተል የሚገባው የወንጌሉን በመሆኑ በጳውሎስ መልክት 1ኛ ቆሮንቶስ ምእራፍ 7 1-40 በተለይም ቁጥር 11 ብትፈታውም ሌላ አታግባ ከፈለገች ከእርሱ ጋር ትታረቅ ወንድም ሚስቱን አይተው ብሎ ባዘዘው መሰረት የወንጌሉን ቃል መታዘዝ ይገባናል ። ብለው ስለሚመልሱላቸው ብዙወች የእስልምናን ሃይማኖት የሚከተሉ ሴቶች ወደ ክርስትና ሃይማኖት ለመመለስ በጣም ናፍቆት አደረባቸው አባትና ወንድም አጎቶችም ቢሆንም ተሰባስበው ለሴቶች ነጻነት የእኩልነት መብት እንዲኖራቸው እንዲያስቡበት በየጊዜው ይለምኗቸው ጀመር ሁናቴውም እረፍት የሚነሳ ሆነባቸው ። ስለዚህ ስለአዲሱ የሸህ ዘካርያስ አተረጓጎም ብዙወቹ ሲቀበሉት ሌሎቹ እየተቃወሙ ስቆጣ ከተማ በገቡ ጊዜ የተቃዋሚው ክፍል ሸህ አደም የተባሉትን ነገረፈጅ አድርገው ከሰሷቸው ።

ምእራፍ 8

የመጀመርያው ክስ

ሸህ ዘካርያስ ስቆጣ እንደደረሱ በላስታ ውስጥ የዓይነ ቡግና፣ የደንጎባት፣ የገለሶት፣ የላሊበላ፣ የሙጃ፣ የመቄት፣ የሸድሆ፣ የዋድላና ደላንታ፣ እስላሞች በዋግ ውስጥ የድህና፣ የጥላላ፣ የመስቀሎ፣ የጋዝጊቢላ፣ የስቆጣ፣ የጀርባ፣ የኩረም፣ የወፍላ፣ የራያ፣ ዘቦ፣ የጅም፣ እስላሞች እንዲሁም የስሜን ተራራ የበየደና የደረስጌ እስላሞች የስቆጣን ከተማ ስብስብ አሉባት ። እንደተሰበሰቡም የዘካርያስን አያያዝ ሲመለከቱ በነሱ አንደበት አጥጋቢ ክስ ሊቀርብባቸው የማይቻል መሆኑን የተገነዘቡት ሰዎች ዘካርያስን እንደማንም ብሎ ህይወቱን ማጥፋት እንጅ ክሶ መርታት እንደማይቻል ባደረጉት ጉባኤ አስረዱ ። ሌላው ክፍል ደግሞ አላህ ሀቅ ይወዳል ተላስቶ ቢሆን መሳሳቱን በህግ ማስረዳትና ፍርድ መቀበል እንጅ ከህግ ውጭ ሠራ ብሎ ህግ አፍራሽ መሆን ሰውን መግደል አይታየንም የሚሉ ነበሩ። በዚህ ሀሳብ በሚተራመሱበት ጊዜ ሸህ ዘካርያስ አምስት ጊዜ ሶላትን ሳይተላለፉ ጸሎት ሲያደርጉ በተለይ የጧትና የማታውን በኩል ቀን የሚደረገውን ጸሎት ከከፍተኛ ቦታ ላይ ሁነው አዛን በማድረግ ድምጻቸውን ሲያሰሙ የላቸው ተከታይ 300-500 የሚሆኑት ሲሰበሰቡ የከተማው ኗሪ እስላሞች ከዚህ ያላነሱ ወደ ጸሎቱ ቦታ ሲመጡ ከሸህ በላይ ለሚሰበሰበው ሕዝብ ስብከት ሲጀምሩ የተቃዋሚው ወገንም ሁኔታውን ለመረዳት ከሕዝቡ ጋራ ቀርበው ይሰሙና ጸሎት ምላሽ ሲሆን ይህ ቃል ከጌታ አልወረደም ማለት አላህን እንደመካድ ያስቆጥርብናል እያሉ ይናገሩ ነበር ይባላል ። በጊዜው ዋግ ሹም ጓልጉል በከተማው ስለነበሩ ሸህ ዘካርያስ ዋግ ሹም ጓንጉልን ተገናኝተው ለጥቂት ጊዜ በከተማቸው እንዲቀመጡ ፈቃድ ስለጠየቋቸው ተፈቅዶላቸው

ተቀምጠው ሳል ዲናችን (ሕጋችን) እፈረሰው የሚሉት ወገኖች ሸህ አደም የተባሉትን የእስላሞች መምህር ነገረፈጅ አድርገው ክስ ለማቅረብ ተዘጋጁ ። የቀረበውም ክስ እንደሚከተለው ነበር ።

1ኛ. ሃይማኖታችን ለውጠሀል
2ኛ. ስርአታችንን አፍርሰሀል
3ኛ. ልማዳችንን አስቀተርተሀል
4ኛ. ራእይ አይቻለሁ እያልህ ሕዝቡን ታተራምሳለህ

ስለዚህ እንዳንተ ያለው ከሀዲ ሞት ይገባሀል ሲሉ ክሳቸውን አቀረቡ ። እንደ ጊዜው ዳኝነት ጉዳያቸውን በሚገባ እንዲመለከቱላቸው ከእስር ሽህ ብር በላይ ባጋሰሰ ጭነው አምጥተው መተያያ አቅርበው እቤቱታቸውን ከላይ እንደ ተጠቀሰው አቀረቡላቸው ። ዋግ ሹም ጓንጉልም ዳኝነት ማውጣት ፍትህ መስጠት ተግባራችን ስለሆነ ሸህ ዘካርያስም በተከሰሱበት ጉዳይ እሱና ደጋፊወቹ መልሳቸውን ይዘው እንዲቀርቡ ቀን ተወስኖ ይሰጣቸው ሲሉ አዘዙ ። ትእዛዙም ለሸህ ዘካርያስ ደረሳቸው ።

<u>የመጀመርያ ጉባኤ</u>

በተወሰነው ቀን ይህን ክርክር ለመስማት ከያለበት እስላሙም ሆነ ክርስትያኑ በሰቆጣ ከተማ ሞልቶ ተረፈ ። በቀጠሮው ቀን ዋግ ስዩም ጓንጉል መኳንንቱንና ባገራቸው ውስጥ የሚገኙትን እያሌ ደጃዝማቾች እንዲሁም ታላላቅ ነጋዴወችንና ያደባባይ ሰወች አስጠርተው ለጉባኤ ተቀመጡ ። ከሳሾችም

በጉባኤው ውስጥ ተገኝተው ክሳቸውን አስሙ ተከሳሹ ሸህ ዘካርያስም ለተከሰሱበት መልስ የሰጡት በቁርአን ምስክርነት ብሉይና፣ ሀዲስ፣ ኦሪት፣ መዝሙር፣ ነብያትና ወንጌል በእግዚያብሔር የተሰጡ ለመሆናቸው ያረጋግጣል ስለዚህ እኔ የማስተምረው ከነዚህ ቁርአን ከሚመስክርላቸው መጽሀፍ ውጭ አይደለምና እውነተኛ ሃይማኖት አልለወጥሁም በልብ ወለድ ቃል የሚያስተምርበትን ግን ለስጋቸው የሚመቻቸውን ያልታዘዘውን ለውጨ በታዘዘው መርቻለሁ ።

በእምነትም ሆነ በጋብቻ በውርስ ገንዘብም ሆነ በጠቅላላው እራስን ወዳድ በሆነ አስተያየት የተዘጋጀውን ስነስርአት አምላካዊ በሆነ ስነስርአት ለውጨ አስተምሪያለሁ ።

ልማዳችንን አስቀርተሀል ስምትሉት ክፉ ልማድ ያለእውቀት ይሰራል እንጅ ሰው ከጥንት የቆየ ነው እያለ መልካም ልማድ ሲያገኝ ክፉውን የማይተውበት ምክንያት የለም ። ስለዚህ አንድ ወንድ አራት ሲፈቀድለት አንዲት ሴት ግን የአንድ አሩብ አንድ ለአራት ይድረሳት የሚለውን ልማድና እንዲሁም ስለውርስ ደካማይቱ ልጅ ሴቷ ሲሶ ወንድየው ልጅ ሁለት እጥፍ ይውረስ የሚለውን ልማዳችሁን አፍርሻለሁ ይህ ይፈጸም ብለን ብንፈርድ በወንዶች ላይ ህሊናችን ስለሚፈርድብን በህሊና ጅራፍ ስገረፍ ከምኖር አምላክ ያዘዘውን አስተምሬ የመጣብኝን እቀበላለሁ ።

ራእይ አይቻለሁ እያልክ ሕዝቡን ታተራምሳለህ ለምትሉት የራእይ ጉዳይ አምላክ ለጠራው ነው እኔም እንደናንተው የእስልምና ሕግና ስርአት ልማድ የሚያፈርሱትን እንደ አፄ ቴወድሮስ አፄ ዮሐንስ

ያሉትን ባለስልጣን እንኳ ባልፈራ በልማድ ተገድጀ አሁን እላንት ከምትፈጽሙት የከፋ ስፈጽም ነበር ዳሩ ግን ከአምላክ ዳኝነት ለማምለጥ የሚችል ማንም ባለመኖሩ በእምቢተኝነቴ አባ በግዲ የሚባል ስም ወጥቶልኝ የነበርኩትን በቅን ልቦና የስብኤ ጸሎት በማደርግበት ጊዜ ሰላሶች በሶስትነታቸው ተገልጠው ዘካርያስ ሆይ ልጃችን ቁርአንን በሚገባ አድርገህ እንድትተረጉም ልንልክህ መጣን ቢሉኝ የታዘዝኩትን በሚገባ ለመፈጸም ደካማ ብሆንም ሁለቱ ወደመጡበት ሲመለሱ እንዱ ከኔ እጠገብ የማይለየኝ ጓደኛየ እናንተ ባታዩት እኔ አየዋለሁ ይህ ሁሉ ሕዝብ እንዲሰበሰብና የኦሪትን የነበያትን የመዝሙርንና የወንጌልን የመልክቶቹን ሚስጥር ለመመርመርና ለማስተማር መላኬ የማይካድ ነው ። እውነትን ክህሰት ለይቶ ማወቅና ማስተማር ሰውን ያስደስታል እንጅ ሰውን አያተራምስም የሚተራመስ ካለ ሰውን የሚያተራምሰው ኃጥያቱ ብቻ ነው ። በክህዲነትህ ሞት ይገባሀል ለምትሉት ከሀዲ ለመሆኔ ማስረጃ የላችሁም ። ያልታዘዘ ለመስራታችሁ ቁርአኑም ቢሆን ብሉይና አዲስ የሚመሰክሩት በላንተ ላይ ነው ። ግን ይህን የምትሰሩት በምሀይምነት በመሆኑ ካልተዋችሁት በሰው ሳይሆን በፈጣሪያችሁ አምላክ ፊት ሞት ስለሚፈረድባችሁ ከሞት ወደህይወት የምትመለሱበትን መንገድ እንዳስተምራችሁ መላኬን እረጋግጥላችኋለሁ ። ስለዚህ እሽ ብትሉ ብትታዘዙ መሀሪው ጌታ ምህረት ያደርግላችኋል እምቢ ብትሉ ግን ሞታችሁ በአምላክ ፈቃድ ሳይሆን በራሳችሁ ጨካኝነት መሆኑን መረዳት ያሻችኋል ሲሉ ለከሳሾችና ለሸህ አደም መልስ ሰጡ ።

ለሸህ ዘካርያስ መልስ ማረጋገጫ ከብሉይ ከአዲስ በከሳሹ በሸህ አደምና በተከሳሹ ሸህ ዘካርያስ እየተጠቀሰ አማርኛና አረብኛ የሚያውቅ ሰው ተፈልጎ

እንዲያውም በከሳሾች እየተነበበ እየተተረጎመ ጉዳዩን ዋግ ሹምና መኳንንቶቻቸው ካጡት በኋላ ቀጠሮ ተሰጥቶ ጉባኤው ሲፈታ ከአደባባዩ የዋለው እስላሙም ሆነ ክርስትያኑ ክርክሩን በየመሰለው ይፈርድ ነበር ። በዚህ አይነት ወሬው በመላ የዋግ ሹምን ግዛት አልፎ የጎንደርንና የትግራይን ክፋለ አህጉር አዳረሰው ።

በዚህ በቀጠሮው ጊዜ ውስጥ እነ ሸህ አደም በነሱ ክሰና በሸህ ዘካርያስ መልስ አሰጣጥ ያለውን ልዩነት በደንብ ተረድተው ስለነበር የክርክሩ ውጤት የማያመረቃ መስሎ ስለታያቸው ከችግር ላይ ወደቁ ። ምክንያቱም በተደረገው ክርክርና የተቃዋሚው ወገን ከቤቱ ሲነሳ ዘካርያስን ባገኘው እንሽህአላህ በዚች ሰይፍ አንገቱን ቆርጬ የሆነው ይሁን ሲል የነበረውና ሲናጽር ሆነ መስኮብ ሳበውም ሆነ ውጅግራ የያዘው ሁሉ ባለወጨፎውም ጭምር እንዲት ጥይት ለዘካርያስ ማጥፊያ አጣለሁን ሲል የነበረውም ወደ ሰቆጣ ከተማ መጥቶ ሸህ ዘካርያስን አዘን በማድረግ አላህ አክበር ብለው ድምጻቸውን ሲያሰሙ ለሰግደት በሚደፉበት ጊዜ ለሸህ ዘካርያስ የተገለጠው አምላክ የሚሰሟቸውን ልብ ሁሉ በጠበጠው ። ስብከቱን ለመስማት ባእድ ዘመድ ወዳጁ ጠላቱ ባንድ የሚሰበሰቡት አሜን አሜን ስለሚሉ ቢቻል በክርክር ባይቻል በጠብ ህይወቱን እናጠፋና እናርፋለን ሲሉ ያቀዱት እንዳልሰራላቸው ተረዱት ። እንዲሁም ለጠብ መጥተው ከነበሩት ብዙወቹ ወደ ሸህ ዘካርያስ እየቀረቡ እኛ ወሬ ስንሰማ ያላህ ጠላት ተነሳ ተብሎ ነበር የተነገረን ። አሁን ግን ነገሩ ተዛውሮ ያላህ ወዳጅ መሆነወን በስብከተወና በተከሰሱ ጊዜ በሰጡት መልስ ተረድተናል ስለዚህ በሚያስተምሩት ትምህርት ለመመራት አባባችንን ቆርጠናል ብለው አረጋገጡላቸውና የሳቸው ደቀመዝሙር ሆኑ ።

በዚህ ጊዜ ከሳሹ ሸህ አደምና ግብረአበሮቹ በጣም ተበሳጩና አሁንም በያገሩ ያሉትን እስላም ሁሉ በቀጠሮው እንዲሰበሰቡና በክርክሩ ካልተከናወነ በችሎቱ ወይንም ችሎት ምላሽ አደጋ ለመጣል እቅድ ተዘጋጀ ። ዳሩ ግን ሸህ ዘካርያስ ደጋፊወች እንደተቃዋሚወቻቸው አንገቱን በዚህ ሰይፍ ነው ቆርጬ የምጥለው እያሉ ሲናገሩ ስለነበር እረዳቶቻችን ናቸው ብለው እንዲረዷቸው እቅዱን አንድ በአንድ አስረዷቸው ። የሸህ ዘካርያሰ ደጋፊወችም እነሸህ አደምን መስለው እቅዱን ካወጡ በኋላ በሚስጥር እቅዱን ለሸህ ዘካርያስ አስጠኗቸው ። ሸህ ዘካርያሰም በቂ ማስረጃ ካገኙ በኋላ ለዋግ ሹም ጓንጉል የተጨበጠ ማስረጃ አቅርበው እቅዱን አስረዷቸው ። ዋግ ሹም ጓንጉልም በተረዱት መሰረት በጥብቅ ሲከታተሉ በሚስጥር የሸህ ዘካርያስ ደጋፊ ሲሆኑ የነሸህ አደም ረዳት በመምሰል የስለላ ተግባር የሚያከናውኑትን እስላሞች የሚቆጣጠሩ ሌሎች የዋግ ሹም ጓንጉል ወዳጅ የሆኑ እስላሞች የነሸህ አደም እረዳቶች መሰለው ሄደው እነሸህ አደምን ዋግ ሹም ጓንጉል እናንተን እንዲደግፉ እኛ እንለምናለን መቸም በክርክሩ አልሆነላችሁም ግን እንደማንም ብሎ የሸህ ዘካርያስን ህይወት ማጥፋት ነው ከዚያ ወዲያ ተከታዩ ሁሉ ይበተናል ወንጀል የሚፈጽመውን ሰው እንደማንም ብለን ደብቀን አርቀን ብናስቀምጠው መቸም ብርቅና ድንቅ ካለሳምንት አይደንቅ ካራት ካምስት ዓመት በኋላ ነገሩ ይረሳል የዚያን ጊዜ እንደልቡ ሊሆን ይችላል አሏቸው ።

አሁንም እነሸህ አደም ሌላ እረዳት ያገኙ መስላቸውና ያቀዱትን ተንኮል ዝርዝር አድርው ስላስረዷቸው ጉዳዩን ዋግ ሹም ጓንጉል በቀላሉ

ደረሱበት ። ለነሸህ አደም ሚስጥር መጠበቅ ያዳገታቸው ሁሉም እስላም ሁሉም ሶላት ሰጋጅ ሆኖ ወዳጆቻቸውንና ጠላቶቻቸውን ለይቶ ማወቅ ስለቸገራቸው ለሸህ ዘካርያስና ለዋግ ሹም መልክተኞች ሚስጥራቸውን ገልጸው በማስረዳታቸው ነበር ። በዚህ አይነት ለአንድ ወር ያህል ከቆዩ በኋላ ቀጠሮው ቀን ደረሰ ።

<u>ሁለተኛው ጉባኤ</u>

በተወሰነው ቀን አሁንም ክርክሩንና ውሳኔውን ለማስማት ከዋግ ሰዩም ግዛት ብቻ ሳይሆን ከትግሬ ከወሎ ከጎንደር አጅግ በጣም ብዙ እስላም ተሰብስቦ የሰቆጣን ከተማ ሞልቶ በከተማው ዙሪያ ድንኳኑን እየተከለ ይህን ጊዜ ይጠባበቅ ነበረ ። ዋግ ሰዩም ጓንጉል ሸህ ዘካርያስን አስጠርተው የገጠምከው ጦርነት ለህያላን ነገሥታት ለነአፄ ቴወድሮስ ለነአፄ ዮህንስ ያዳገተውን ነው ። ነገር ግን አለምን በውህ ሲያጠፋ ለኖህ ማምለጫ የሰጠ አምላክ ለሙሴ ባህሩን ከፍሎ በደረቅ ያሻገረ አምላክ ሲድራቅ ሚሳቅ አብድናጎን ክሳት ህይል ያዳነ ዳንኤልን ከአናብስት አፍ ያዳነ አምላክ አንተንም ከነዚህ ሊውጡህ ካሰቡት ያድንህ እኔና መኳንንቶቹም የቻልነውን ያህል ህይወትህን ከአደጋ ለመጠበቅ እንጥራለን ። እንዲያውም ክስ ካቀረቡ በኋላ በህግ በመከራከር ፈንታ አደጋ ለመጣል የታቀደውን አንድ ባንድ ስለደረስኩበት የተነሱበት አላማ ውድቅ መሆኑን እኔና መኳንንቶቸ ተረድተነዋል ። አሁንም እቅዱ ከስራ ላይ እንዳይውል በልዩ ዘዴ ተከታትለነዋል ። ቢሆንም አንተም ደህና ደህና ጎበዞች የጦር መሳርያ ሰይፍ የያዙ አስከትለህ እራስህን ለመጠበቅ ሞክር አሏቸው ። እና በማግስቱ ዋግ ሰዩም ጓንጉል መኳንንቱና ታላላቅ ነጋዴወች ልዩ ልዩ ያደባባይ ሰዎችን ካህናትንና

አንዲሁም አያሌ የስላም ሽሆችን አስጠርተው ለጉባኤ ተቀመጡ ።

ከሳሹ ሽህ አደምና ተሳሹ ሽህ ዘካርያስ ወደችሎት ሲመጡ በብዙ ሽህ የሚቆጠር ሕዝብ አደባባዩን ስለሞላው ችሎት ወደተያዘው ስፍራ የጦር መሳርያ የያዘ አንዳይቀርብ በተደረገው ቁጥጥር በተሰይ ለአደጋ የተዘጋጀው ሰው ሽጉጡን በጃ ጠባቡ ውስጥ ታጥቆ አራሱን እንደሽሆቹ አንዘርፍፎ ሰላማዊ ሰው መስሎ መጣና ወደ ችሎቱ እገባለሁ ሲል ዘበኛው በልዩ ምልክት አውቆት ተመለስ ቢለው አልመለስም አለ ሁሉ አየገባ ለምን እኔ አክለከላለሁ ሁሉ ወንጀለኛ አይደለም አንተ ግን ወንጀለኛ ነህ መሳርያ የያዘ ወደ ችሎት አይገባም ተብሎ የታዘዘው በመተላለፍ በጃ ጠባብህ ውስጥ ሽጉጥህን ታጥቀህ ጋቢ ደርበህ አራስህን ሽህ አስመስለህ ሰላማዊ ለመምሰል ጠምጥመህ በልዩ ዘዴ የመጣኸው አንተ ነህ ብሎ ለቀም አድርጎ ሲይዘው ከአስር በላይ የሚሆኑ ወታደሮች ተሰብስበው ዘርጥጠው ጥለው ልብሱን ሁሉ ሲቀዳድዱት በደንብ የተዘጋጀው ጎበዝ በልብሱ ውስጥ የታጠቀው ሽጉጥ በሙሉ ጥይት ጎርሶ ተገኘ ወዲያው ችሎት መጀመርያ የተያዘው ሽጉጥ ተወርሶ ወህኒ ቤት እንዲሄድ ታዘዘና ዋናው ችሎት ተጀመረ ።

እነሽህ አደም ሽህ ዘካርያስን እንዲህ ሲሉ ወነጀሏቸው ። ሽህ ዘካርያስ እስላም ሲሆን የእስላም ሸርያና የእስላም ዲን ሊንድ እስላሙን ሕዝብ ስላም እየነሳ አስቸግሯልና ስለዚህ በሸሪያችን በዲናችን ልንፈርድበት ልንፈርድለትም የሚገባን እኛ ነን የክርስቲያን ዳኛ የእስላምን ሃይማኖት ስለማያውቀው ስልጣኑ ለኛ ይሰጠን ሲሉ አመለከቱ ።

ሽህ ዘካርያስም እስካሁን የኔን መብት ነበር የሚጋፉት አሁን ደግሞ የዋግ ስዩምን ስልጣን ወሰጀ የፈለግሁትን አደርጋለሁ ይህም አቤቱታ የነሽህ አደም አላማ ምን እንደሆነ ያስረዳል ሌሊት ሰው ለመግደል ሲስማሙ ያድራሉ ቀን እንደህግ ጠባቂ ሆነው ሰው ይከሳሉ ። ካሉ በኋላ ሽህ አደም ለማስተባበል ሞከር ሲያደርጉ ። ቆይ ላስረዳህ አሉና ሽህ ዘካርያስ አንድ ሁለት ሶስት ጊዜ የተሰበሰቡበትን ስፍራ በመጥቀስ ማን ምን እንደተናገረ ከመጀመርያ እስከመጨረሻ የሽህ ዘካርያስን ህይወት ለማጥፋት የታቀደውን አቅድ አንድ በአንድ ተንትነው ካስረዱ በኋላ እናንተ ሰው አያየንም ብላችሁ ትመክራላችሁ ምክራችሁን ጌታ ይገልጠዋል ይህም የራሳችሁ ፍላጎት አገልጋይ እንጅ የአላህ ሰዎች አለመሆናችሁን አሁንም የዋግ ሰዩምን አደባባይ በደም ልትበክሉት የታሰበውን ሥራ አላህ ገለጠው ። ጥይት የጎረሰው ሽጉጥ ተግባሩን ሳይፈጽም ተያዘ በተተኮሰ ኑሮ አንተንና ግብረአበሮችህን ይመታ ነበር እንጅ ሌላ ሰው አይመታም ነበር ነገር ግን አለመተኮሱ አላህ የንስህ ጊዜ እንደሰጠህ አወቀው ። የተከበሩት ዋግ ሹም በቀረበብኝ ክስ በቂ መልስ ሰጥቻለሁ በዚሁ መልስ ይሰጠኝ እንጅ እነሱ ዳኛ እነሱ ባላጋራ ሆነው እኔ ተከሳሽ ከስልጣናቸው በታች ልወድቅላቸው አይገባም አሉና መልስ ሰጡ ።

<u>*ውሳኔ*</u>

ቀጠሮው ለውሳኔ ስለነበር ፍርድ አዋቂ መኳንንት ተመርጠው በዋግ ሹም ወንበር በስተቀኝ አስር በስተግራ አስር እንዲቀመጡ ሆኖ ከነዚህ ሌላ ሶስት ፍርድ አዋቂ የዋግ ሹም ወንበሮች ከዋግ ሹም ወንበር አግርጌ በሰርአት ተቀምጠው ነበር ።

የክርክራቸውን ጭብጥ መካከለኛው ዋና ወንበር ለተቀመጡት መኳንንት ዘርዝረው ካስረዱ በኋላ ፍርድ እንዲጀመር ትዛዝ ሰጥተው ተቀመጡ ።

አጋፋሪውም ከመካከል ቆሞ ከስተቀኝና ከሰተጋሻ እያስነሳ በስርአት የተቀመጡትን መኳንንት ያስፈርድ ጀመር ። ከመኳንንቱ መካከል ተራቸው ሲደርስ ብድግ ብለው ኩታቸውን ከወገባቸው ላይ ሸንፈጥ ያደርጉና እንዲነሱ በዘንጉ ወዳመለከታቸው አጋፋሪ ተንደርድረው ወርደው ፊታቸውን ወደ ዋግ ሰዩም ዘወር ብለው ይቆሙና ባደላ ሳይ ይደላበት ባመጻኛ ሰይፍ ሞት ይታዘዝበት ካብ ይናድበት ወገን ይነሳበት ባደላም ይደላብኝ ። በሸህ ዘካርያስ ላይ በነሸህ አደም የቀረበውን ስሰማ ስርአታችንን አፍርሰህል ወግ ልማዳችንን አሰቀርተህል ሃይማኖታችን ለውጠህል በዚህ አይነት ሕዝቡን ሰለምታተራምስ እንዳንተ ያለው ከሀዲ በጠቅላላው ሕብረተሰብ የማትፈለግ ሰው ነህና በሞት ትቀጣለህ የሚል በመሆኑ ተከሳሹ ሸህ ዘካርያሰ የሰጡት መልስ እኔ ያፈረሰሁት ስርአት ላላህ ስርአት ተቃራኒውን ነው ። ልማድም ባሰቀር የማይገባውን እንጅ ተገቢ የሆነውን አይደለም ። ሃይማኖት ለውጠህል ለምትሉት በልበ ወለድ የተያዘውን እንጅ እውነተኛ ሃይማኖት አልለወጥኩም በማለት መልሰ ሲሰጡ ከጌታ የታዘዝኩትን በማስተማሬ እንደከሀዲ ተቆጥሬ በሞት እንድቀጣ ሊፈረድብኝ አይገባም ብለዋል ።

አሁንም የሸህ ዘካርያስ መምህርነት የረቀቀና የተደነቀ ሊከበር የሚገባው መሆኑን ለማስረዳት ያህል በጠብ መልክ በወሬ ክሩቅ የመጡት በቅርብ ሆነው የጸሎታቸውንና የሰብከታቸውን መልክት ሲሰሙ የመጡበትን ሀሳብ ለውጠው የሳቸው ተከታይ ለመሆን

ቃላቸውን የሰጡ በብዙ መቶ የሚቆጠሩ ናቸው ወንድሞቻ ክሳችሁ ወግን አለው ወይስ አግባብ ? ይህን የመሰለ የጊዜውን ነብይ ካምላክ ተልኮ ለኛ ቢሰጠን እንግደለው ብሎ ፍርድ መጠየቅ የማይገባ በመሆኑ የተከሰሱበት ወንጀል ውድቅ ሆኖ የሸህ ዘካርያስ ትምህርት እንዲስፋፋ ሲደረግ ይታየኛል እያለ ይፈርድ ጀመር ።

በዚህ አይነት እየዘረዘሩ በቀኝና በግራ የተቀመጡት መኳንንት ከፈረዱ በኋላ አሰቀድመው የቀኙን ወንበር ሁለት እጆቹን ወደዳኛው ዘርግቶ ተራው የሳቸው መሆኑን አጋፋሪው ስላመለከታቸው ብድግ ብለው ተነስተው የማእረግ ልብስ ካባቸውን እንደደረቡ አድሳዊ አለመሆናቸውን የሚያረጋግጥ የተለመደውን በመናገር ከገለጹ በኋላ ያባቶች ተረት የመጽሐፍ አረቂ ነው ይባሳል ። ተከሳሽ የሚመልሰውን ከሳሽ ቢያውቅ ኖሮ በመክሰስ ፈንታ አርፎ ይቀመጥ ነበር ይባላል ። አሁንም አጥፊ ነው በሞት ይቀጣል ብሳችሁ በክሰሳችሁት ምክንያት ባለስልጣን ክሱን ለጉባኤ ሲያቀርበው አጥፊ አለመሆኑን ከማስመስከሩም በላይ እንዲያውም ይህ ክስ ሊቀርብበት የቻለው የሸህ ዘካርያስ ትምህርትና ህይወት ያበራው ብርሃን የናንተን ተንኮልና ጥፋተኝነት ገልጦ ሰላሳየባችሁ ብርሃኑን አጥፍቶ በጨለማ ለመሰወር የታቀደ ነው ። ይህንንም ለመረዳት የቻልነው በፍርድ ጠይቆ ውሳኔ ሳያገኙ በኃይል ለመጠቀም በተደረገው ሙከራ ነው ። ስለዚህ ክሳችሁ ውድቅ ሆኖ እናንተም የታዘዘውን ትታችሁ በልበወለድ ለስጋችሁ የሚመቻችሁን ብቻ ስትሰሩ ስለኖራችሁ ለወደፊቱ ትክክለኛውን መንገድ ሊቀ ሊቃውንቱ በሰው ሳይሆን ሚሰጥረ መለኮት የተገለጸለት ሸህ ዘካርያስ ሲያስተምራችሁ ይታየኛል እንጅ ሊሞት አይገባውም ብለው ፈርደው ተቀመጡ ።

እሁንም አጋፋሪው በስተግራ የተቀመጡትን ዳኛ /ወንበር/ ፈንታው የሳቸው ስለሆነ ተነስተው እንዲተቹ ስለጋበዛቸው ተነስተው ከቆሙ በኋላ እካስ ያለ ታግሶ እጸድቅ ያለ መንኩሶ ነው ይባላል እጥፌ ነህ በሞት ትቀጣለህ ብሎ ክሶ አደባባዩ ሳይለወጥ እራስ ቢያጠፋ መገኘት በጣም የሚያሳፍር ጉዳይ ነው ። እንዲያውም ጉዳዩን ጠለቅ ብለን ስንመለከተው ምህይማን በሊቁ ላይ ክስ ማቅረባቸውን በቀላሉ ተረድተነዋል ። ስለዚህ ያቀረቡት ክስ ውድቅ በመሆኑ በነጻ ተለቀው በትጉህነታቸው የተማሩትንና በመንፈስ ጌታ የገለጸላቸውን ሚስጥረ መለኮት በሙሉ ነጻነት እንዲያስተምሩ ሲፈቀድላቸው ይታየኛል ብለው በመተቸት ፈርደው ተቀመጡ ።

እሁንም አጋፋሪው የመካከለኛውን ዳኛ ዋናውን ወንበር እጅግ ትህትና በተሞላበት አገባለጽ የድርሻቸውን እንዲተቹ ጋበዛቸውና ። ብድግ ብለው ተነስተው የጌታየን ጠላት የቀረበውን በሰይፍ የራቀውን በመድፍ አርዶ ፈርዶ ይጣለው ። ፍትህ እርት ይጠበቅ ። አመጻኛ ይውድቅ ። ፍርድ ለልጅ የሚያልፍ ያባቶች ቅርስ ነው ። እኛ ዛሬ ጊዜ ሰጠን ብለን ብናደላ ሰው ነንና ነገ ስልጣናችን መወሰዱ ባለመቅረቱ ለቆየው ታሪክ ቅን ፍርድን ብናቆይ ልጅ ምስክር ነው ። እሁን የቀረበልን ጉዳይ ክስ ያቀረቡት እነሸህ አደም ሸህ ዘካርያስ ጥፋተኛ ነው ሞት ይገባውል የሚል ሲሆን ግን ጉዳዩ ሲጠና ተከሳሹ ተበዳይ ከሳሾቹ በዳይ ሆነው መገኘታቸው ጅራፍ እራሷ ገርፋ እራሷ ትጮሀለች እንደሚባለው መሆኑ ነው ። ሸህ ዘካርያስ በተከሰሱበት ነገር ሁሉ ፈጽሞ ንጹህ ሆኖ በመገኘቱ ክሱ ውድቅ ነው እንዲያውም ክስ ባቀረቡበት አደባባይ ላይ እራሳቸው ወንጀል ለመስራት ያቀዱት ሴራ እንዴት እንደተገለጸ

ሲታሰብ ለጥፋታቸው ጥብቅ ቁጥጥር ሲደረግባቸው የሚገባ ነው ። ስለዚህ ሸህ ዘካርያስ ከዛሬ ጀምሮ ለስራው ሙሉ ነጻነት አግኝቶ እንዲያስተምር ሲፈቀድለት ይታየኛል ። ብለው ፈርደው ተቀመጡ ።

በመጨረሻም አጋፋሪው በትህትና መሬት እስኪነካ እጅ ነስቶ ይድረስ ብለዋል ባለግዜ ፍርድ ለመፋረድ ዋግ ስዩም ጓንጉል ከወንበራቸው ሲነሱ ጉባኤው በሙሉ ብድግ ብሎ ተነሳ ።

አሁን ይህ ሁሉ ሕዝብ እየተሰበሰበ ሁለት ጊዜ ጉባኤ አድርገን ጉዳዩን ያጠናነው እራሳችሁ አቤት በማለት ፍት እርት ጠይቃችሁ መልሳችሁ የሃይማኖት ዳኝነት ለኛ ይገባል ብላችሁ ስልጣናችንን ለመንጠቅ አስባችሁ ይህንም እንደማይከናወን ስትገነዘቡ ሌላ ያመጽ ሴራ አዘጋጃችሁ ። በዚህም ሳይከናወንላችሁ ቀርቷል ። እንዲያውም በወሬ ሲሰሙ ለክስ ሲቀርቡ ጉዳዩ መልኩን ስለለወጠባቸው ዘካርያስን ለመከተል ህሳባቸውን የቆረጡ ብዙወች መሆናቸውን እራሳችሁ ታውቃላችሁ ። ፍርድና ሞት በግድ እንጅ በውድ አይደለም የሚመጣ ትክክለኛ ፍርድ የሚገባ ከሆነ የሞት ቅጣት ለናንት ይገባል እንጅ ለዘካርያስ አይደለም ግን እየታገስናችሁ ከዚህ ደርሰናል ።

በተማረው ቅዱሳን መጽሐፍት ሆነ በተገለጸለት መንፈስ የአምላክ አገልጋይነቱ በማንም ህሊና ተቀባይነት እንዳለው እራሳችሁ ጭምር በዚህ ነገር ፍረዱ ብላችሁ ከኛ ጋራ እንደምትስማሙ እርግጠኛ ነኝ ። እንደምትሰሙት ሁሉ ጉባኤው በአንድ ድምጽ ፈርዶባችኋል ። ህሊናን መቃወም ይቅርታ የለለው ኃጥያት ነው ። በህገራችን በኢትዮጵያ ብዙ ልዩ ልዩ

ሃይማኖት ያላቸው የሃይማኖታቸውን ጉዳይ ለየግላቸው አርገው ስለሀገራቸው ያላቸው አስተያየት አንድ በመሆኑ ተደጋግፈው ሲኖሩ ታያላችሁ ። እላንት ወንድማማች ስትሆኑ ይህን ያህል የጥላቻ መንፈስ በመካከላችሁ ሊገኝ አይገባምና ለዘካርያስ እንኳን ሞት ቁንጥጫም አይገባው እንዲያውም ሹመትና ሽልማት ነው የሚገባው ። በግዛታችን ይህን ያስጀመረው አምላክ ስራውን እንዲያከናውንለት እንመኛለን ። በምናስተዳድረው አገርም በሙሉ ነጻነት እንዲያስተምር ፈቅደንለታል ። ትምህርቱንም በመላው ኢትዮጵያ እንዲያሰራጭ ጽኑ ምኞታችን ነው ። በዘካርያስ ላይ አደጋ እንዳይደርስበት እነ ሸህ አደም አምስት ዋስ እንዲጠሩ ይሁን ። በተሰጠነው አደራ ፈርደን ከሳሽ ተከሳሽን አስናብተናል ሲሉ ጉባኤው ተፈታ ። ሸህ ዘካርያስም የተከሰሱበት ጉዳይ በሰላም አልቆላቸው ለማስተማር ሙሉ ነጻነት ስለተፈቀደላቸው ከጉባኤው ሲመለሱ እግዚያብሔር አብሯቸው መሆኑን ሕዝቡ እንዲያውቀው ግርማ ሞገሱን ቅዱስ መንፈሱን አጎናጽፏዋቸው ነበር ። እንኳን ሊደግፍዋቸው ወደ ሰቆጣ የመጣው ይቅርና ሊቃወማቸው የመጣው እንኳ ከሳቸው እንለይም እኛም እየተከተልን ይህንን ጸጋ እንካፈላለን እያለ ሀሳቡን ቆርጦ የጸናው ቁጥሩ ከሸህ እለፈ ። ሠራዊቱን በብዛት ማስከተሉ አዳጋች መስሎ ስለታያቸው ከትግሬ የመጣውን ሕዝብ ወደ ትግሬ እንዲመለስ ምክር ለጥተው አህመዲን የተባለውን ተማሪያቸውን የመምህርነት ስልጣን ሲኖረው የሚችል የተፈጥሮ ችሎታም ያለው መሆኑን ስለተመለከቱ ወደ ትግራይ ሂዶ እንዲያስተምር ነገሩት ። እርሱም በብዙ መቶ የሚቆጠሩትን ደረሶች አስከትሎ ወደ ትግራይ ሂዶ አድዋ ላይ ማስተማር ጀመረ ።

ሸህ ዘካርያስ ከዋግ ሹም ጓንጉል ተሰናብተው ወደ ቤታቸው ወደድህና ጉዞ በጀመሩ ጊዜ እጅግ ብዙ ሠራዊት ይከተላቸው ጀመረ የትግሬን እንዳሰናበቱ ሁሉ ሁሉንም በየመጣበት እንዲመለሱና በተቻላቸው እየተዘዋወሩ እንደሚያስተምሩ አራሳቸው በየአውራጃው እየተዛወሩ ለማስተማር ቢያቅታቸው ከፍተኛ ትምህርት ያላቸውን እየመደቡ የሚልኩ መሆናቸውን ስለገለጹላቸው አያሌው ሕዝብ ወደየመጣበት አውራጃ ተመለሰ ። እርሳቸውም ከሰቆጣ ተነስተው አመድ ወርቅ ከተባለው አውራጃ ከተማ በደረሱ ጊዜ ብዙ ዘመዶቻቸው አረትተው በመመለሳቸው በልዩ ልዩ ስጦታና ብዙ ድግስ እያደረጉ እርሳቸውንና ተከታዮቻቸውን በመቀበል ደስታቸውን ገለጹላቸው ። እንዲሁም አመድወረቅ ሆነው ወደ ቤታቸው ወደላማ የሚመጡ መሆናቸውን አስቀድመው ልከው ኑሮ ቤተሰቦቻቸውና ጎረቤቶቻቸው እጅግ ብዙ ድግስ ደግሰው ለመቀበል ሲጠባበቁ ከአመድወርቅ ተነስተው ሲልዳን እቋርጠው ላማ ከቤታቸው በደረሱ ጊዜ በጣም ደስታ ሆነ ። የተደሰቱበት ምክንያት ቀርቦባቸው የነበረው ክስ ያስሞትህል የሚል ስለነበር ክሱ ውድቅ ሆኖ ፍርዱ ለሳቸው ከመሆኑም በላይ እንዲያስተምሩ ፈቃድ መቀበላቸው ለወዳጅ ለዘመዱ ሁሉ ተጨማሪ ደስታ ሆኖ ነበር ። ለጥቂት ጊዜ እረፍት አርገው በቆዩበት ጊዜ አንድ አስደናቂ ነገር ደረሰ ። በዚህ ነገር የአምላክ ፍርድ ብዙ ትምህርት የሚሰጥ ነው ግን ለጊዜው ለወላጅ ለዘመዱ በጣም ያሳዝናል ሲሉ ተናገሩ ። ይህም የወርቅነህ መሐመድ አሟሟት ነበረ ። እርሱንም በሚቀጥለው ምእራፍ አቀርበዋለሁ ።

ምእራፍ 9

የወርቅነህ ሙሐመድ ሞት

በ1893 ዓ.ም የካቲት 3 ቀን አቶ አቡበከርና አመት ዘነበች ሙሐመዴ ልጃቸውን ዳወድ አቡበከርን ለመዳር ሰርጉ ከነሽህ ዘካርያስ መንደር ተደገሰ ። በዚያን ሰሞን ሽህ ዘካርያስ ወደ ላማ እረተው በመምጣታቸው ወዳጅ ዘመዱ በደስታ የተሞላበት ጊዜ ነበር ። በሰርጉ ቀን ሙሽራው ሙሽራይቱን ሊያመጣ ሲሄድ ባገሩ ልማድ ከሙሽራው ጋራ ድምጸ መልካምና በቀረርቶ፤ በሽለላና ዘፈን ፋከራ አዋቂወች ተመርጠው አብረው ይሄዳሉ ። ስለዚህ የሙሽራው እናት ዘነበች ሙሐመዴ ታናሽ ወንድሟ ወረቅነህ ሙሐመዴ ሲያቅራራ ሲፎክር ሲዘፍን አጅግ በጣም የተደነቀ ድምጽ ስላለው ከልጇ ጋራ ሄዶ በመጫወት እንዲያስደስተው ለመኑችው ግን የወርቅነህ እናት ወይዘሮ ሞሚና ይመር ልጀ ወርቅነህ አይሄድም ይሞትብኛል አሉ ። የዘነበች አህት ትኩየ ሙሐመዴ እናቷን ሞሚና ይመርን እንዳይሞትብሽ ከጎታ ከተሽ አስቀምጭው ብላ ክፉ ተናገረች ። የሁሉም እናት ወይዘሮ ሞሚናም ይሁን በሉ አንዳሻችሁ አሉና አዝነው ተቀመጡ ። ወርቅነህ ሙሐመዴ ከህቱ ልጅ ከሙሽራው ከዳወድ ጋር ወደ ሙሽሪት ወላጆች መንደር በድምጽ ሰርገኛውን ለማስደሰት ሄደ ። ወዲያው ሙሽራ ተቀብለው ሙሽሪት ከጀንዴ ላይ ተቀምጣ ሚዜዎች ከበዋት ሳለ ወርቅነህ ከህቱ ልጅ ከሙሽራው ፊት ፊት ሆኖ እንዲህ አያለ ይሸልል ጀመረ ።

ተጽፎ ተጽፎ አልቋል ወረቀቱ ፤
ተእንግዲህ ወዲያ ይምጣ ባለቤቱ ።
የሙሽሪት አባት የሰኔ የግንቦት ዳመና ፤
ትዘንባለህ ብለን አናያለን ገና ።
ሸልመህ ሸላልመህ ስደደው ከሞቱ ፤
ካንተ የመጣ አዳ ላያልፈው በከንቱ ፤
ስጡት ስጣጡት ለልጁ ያልሰጠ ለማን ይሰጣል ሰው፤

እሪ ያሉ ጊዜ ፊት ፊት ለሚደርሰው ።
ሸንጠ ሎጋ አይኑ ቀሉ የወሰዱ እንደሆነ ፤
ታመጣለች ጀግና ዋስ ጠበቃ የሚሆን ።
ስጡት ሰጣጡነ በነኔታ በነሜቴ ሞት ፤
ቢስጡት አይጠግብም ልጅና ድመት ።

እያበ ሲሽልል ቆይቶ ወደፋከራው መለስ አድርጎ ሲፎክር እንዲህ ይል ነበር ።

አጥብቆ እራቂ ጮፌ አስጨናቂ ፤
በረጅም ሞፈር በሰፊ ድግር ምድር ሰንጣቂ ፤
ዳገት ከድፉ አደባላቂ ፤
በብዙ ጥሬ ሽርፉ አስጨናቂ ።
ያላረግሁትን አልዋሽም እኔ ፤
በርሻ ልፎክር ከነወይፈኔ ።
ወይፈን ገራፊ ሲያንገራግሩ ፤
በሬ አባሪሪ እስከደንበሩ ፤
እስቲ ቢሆን ይታይ ሰንበሩ ።
አልሸሽም አላሰለምድም ፤
የጀግናው የጎበዝ ወንድም ።

እያለ ሲፎክር ከቆየ በኋላ ሙሽራውና ሚዜወቹ ጉዞ ሊጀምሩ በሚዘጋጅበት ጊዜ ልጄ አይሄድም እያሉ ያስቸገሩት እናት ከቤታቸው እያሉ ለሰርጉ ድግስ ከሚደግሱት መካከል እንደተቀመጡ ልጅሽ ሞተልሽ ነው ያልከኝ? አሉና ተናገሩ ። እነዚያ ልጆቻቸው ለምን ለወንድማችን ሞት ትመኛለሽ ቢሏቸው ሞተልሽ ይለኛል እንጅ እህ በል አስኪ እጀን ምታኝ አሉና እጃቸውን ዘርጋ ቢያደርጉ እጁን ዘርግቶ ሲመታኝ ካለ በኋላ መልሶ ሰበሰበው ይህ መልአክ አይደለም ኤልብስ ነው ብለው ጥቂት ቆይተው እንደገና እስቲ እንካ ብለው እጃቸውን ሲዘረጉ አጋና መታኝ ወርቄ ሞቷል እያሉ ያለቅሱ ጀመር ።

የወርቄ መሐመዴ እናት በሚያለቅሱበት ጊዜ ከሚዜወቹ አንዱ ከስድስት ሰዓት በላይ እርቀት ካለው መንገድ ሙሽራ ሊቀባበሉ ከቆዩ እና ቀረርቶ ፋከራው ካበቃ በኋላ ጉዞ ሊጀምሩ ሲሉ የአቶ አረቂ ንጉሜን

ታናሽ ወንድም ምክንያቱ ባልታወቀ ጉዳይ እራሱን ባሞሌ ጨው ፈነከተውና ደማ ። አቶ አረቂ ንጉሤ ወንድሙን የፈነከተውን ሰው በሰይፍ አመታለሁ ብሎ ሲሰነዝር ወርቅነህ ሙሐመዴ ሚዜውን እስጥላለሁ ብሎ ሲገለግል ከሚዜወቹ ላንዱ የተሰነዘረው ለወርቅነህ ሆንና ሰይፉ ከወርቅነህ ሙሐመዴ ግንባር አንድ ጣት ያህል ጠልቆ ገባ ። ለጊዜው ለመናገር ሳይከለክለው ስለቆየ አቶ አረቂ ንጉሤን በደም እንዳትፋረዱት እኔን ለመግደል አላሰበም ነበር ለሌላው የታሰበው ደረሰኝ እንጅ ብሎ ተናዞ ወርቅነህ ሙሐመዴ ወዲያው ከቤቱ እንደደረሰ ሞተ ። ገና የሙሽራውና የተከታዮቹ ጉዳይ ወሬው ሳይመጣ ሸህ ዘካርያስ ከመንደራቸው ወደምታለቅሰው እናት ሄደው ሁናቴውን ከተመለከቱ በኋላ ይህች ልበቅን እናት ክፉውንም መልካሙንም የሚገልጽላት የአላህ ሚስጥር ተካፋይ ናት ብለው እንባቸውን ካፈሰሱ በኋላ በሉ ታገሱ ምንም ለናንተ ለወላጆች አላዛኝ ጉዳይ ቢሆን ብዙ ትምህርት የሚገኝበት ሚስጥር ነው ብለው በመናገር ሞሚና ይመርን አጽናንተው ከተቀመጡ በኋላ በርግጥም ቀኑ ሲመሽ ሚዜወቹ ወርቅነህ ሙሐመዴን በወሰካ ተሸክመው ዘለቁና የበርጉ ሰፈር በሐዘን ተበከለ ።

ከዚህ በላይ የጻፍኩትን ታሪክ የነገሩኝ ከሚዜወቹ አንዱ በነበሩት የወለዱኝ አባቴ በአለቃ ንጉሤ ቦጋለና በወርቅነህ ሙሐመዴ ልጆች በተበጀ ወረቅነህና በኃይሉ ወርቅነህ ነው ።

ይህ በሆነ በማግስቱ የሟች ወንድም አቶ ሃሽም ሙሐመዴ ነፍስ ገዳዩን ሰው በዳኛ አስይዘው አቀረቡትና ባለስልጣኑ ጉዳዩን በሚያጠኑበት ጊዜ የገዳዩ የአቶ አረቂ ንጉሴ እናት ለሞሚና ይመር ሳንቸ ለድህይቱ ልጅ ብለው ልጄን የሚገሉት ይመስልሻል ? አሉ ። ሞሚና ይመር ደግሞ በኔ ልጅ ምክንያት ልጅሽ እንዲሞት አልጠይቅም ምክንያቱም ልጄ ሲናዘዝ እኔን ለመግደል አስቦ ስላልገደለኝ ለሞት እትፋረዱት ብልዋልና ግን ስላንች የግፍ አነጋገር የሁላችን ፈጣሪ

የሚሰጥሽን ፍርድ ታያለሽ ፍርዱም እንደኔ ልጅሽን ሰው ገሎት የልጅ ሐዘን በተለየ ሰው ሲገለው ስሜቱ ምን ምን እንደሚል ትቀምሽዋለሽ። ልጅሽም አረቂ ንጉሤ ወንድሙን ሰው ገሎበት እንደ ልጄ ሐሽሜ የወንድም ሞት ምን ምን እንደሚል ስሜቱ ምን ምን እንደሚል የሚቀምስበት ጊዜ እሩቅ አይደለም ሲሉ ተናገሩ ። በዚህ ጊዜ ያገር ሽማግሌ ለወርቅነህ ልጆች ማደጊያ የነብስ ዋጋ አረቂ ንጉሤ እንዲከፍል ወሰነው ሰላሲታረቋቸው አረቂ ንጉሤ የነብስ ዋጋውን ከፍሎ ወደ ቤቱ በተመለሰ ጊዜ ብዙ ሳይቆይ ከታናሽ እህቱ ባል ጋራ ተጣልቶ ገላጋይ ሁለቱን ይዞ በሚገለግልበት ጊዜ እንድ ጊዜ ጠብ አንስቶ ከስርጉ በአሞሌ ጨው እራሱን በመፈንከቱ ለወርቅነህ ሙሐመዴ ሞት ምክንያት የሆነው ያረቂ ንጉሤ ታናሽ ወንድም ለወንድሙ እረድቶ የህቱን ባል በዱላ ሊማታ ገስግሶ ሲቀርብ የእህታቸው ባል ጠብመንጃ ይዞ ስለነበር ተኮሰና ግንባሩን ቢያፈርሰው ባሞሌ ጨው የተጀመረው ጭንቅላት አሁን በጠብመንጃ ስለታረሰ ያረቂ ታናሽ ወንድም ተዘርሮ ወደቀ ። እናቱ ልጄ ልጄ እያለች ሲታለቅስ ልጇም አረቂ የናቴ ልጅ እያለ ያለቅስ ጀመር ። በሰው ቤት ያቀለሉት ሐዘን በነሱ ቤት ወድቆ አያሌ ልጆች የወለደው የልጃቸው ባል ልጃቸውን ገሎት እነሞሚና ይመር ይህን እንኳ አስቀድመው በራእይ እንዳዩ ቢናገሩ በባላጋራቸው ሳይታመን ከቆይ በኋላ በተግባር ላይ በዋለ ጊዜ በሰፈሩት ቁና መሰፈር እንደማይቀር ተረዱት ። ጉዳዩ በዚህ አላበቃም ጊዜ አልፎ ጊዜ ሲተካ የወርቅነህ ሙሐመዴ ልጆች አራዳች ወርቅነህና ተበጀ ወርቅነህ አባቱ ሲሞት ተረግዞ የነበረው ሀይሉ ወርቅነህ ተወልዶ ሶስቱም አደጉና ተበጀና ኃይሉ ጠብመንጃ ይዘው በጌምድር ተሻግረው ቆይተው ወደ ድህና ሲሻገሩ ተክዜ ላይ ሰፈራ አድርገው ሳለ ከበለሳ ወደ ድህና የሚሄድ

አንድ ሽማግሌ ከጓደኞቹ ጋር መጥቶ ከነተበጀ አጠገብ ሰፈረና ተበጀ ወርቅነህን እባክህ ልጄ በዝች ቅል ከጥላ ስፍራ ውሀ ቀድተህ አምጣልኝ ብሎ ጠየቀው ተበጀም እሽ ብሎ ውሀውን ሊያመጣ ወደ ወንዙ ሲሄድ ሽማግሌው ማን መሆኑን የሚያውቅ ከሰፈር ካሉት አንድ ሰው ተበጀን ተከትሎ ሄደና ውሀ አምጣልኝ ያለህን ሽማግሌ ታውቀዋለህ ወይ ? አለው ተበጀም ኧረ አላውቀውም አለው እባትህን የገደለው አረቂ ንጉሤ የሚባለው ይህ ነው ባትገለው እንኳ የሱ ውሀ ቀጅ ለምን ትሆናለህ? አለው እሱም አላወቀኝ እኔም አላወቅሁት ዳሩ ግን ባውቀውም ያባቴ ጉዳይ አያቴና አጎቴ ታርቀው ስለቆዩ እኛ ባባታችን ደም የመበቀል ስሜት የለንም ውሀውንም እሰጠዋለሁ አንተም ባልነገርከኝ ደግ ነበር ብሎ የቀዳውን ውሀ ወስዶ ሰጠው:: እብረው ያሉት ሰወች ለአረቂ ንገሤ ሁለት ባለጦር መሳሪያወች እሱ የገደለው የወርቅነህ ሙሐመዱ ልጆች መሆናቸውን ነገሩትና በቁሙ ሞተ :: ተበጀም የሰውየውን ድንጋጤ አየና ላረቂ ንጉሤ እንዲህ እለው እኛ እኮ ልንገድልህ ብንፈልግ እስከዛሬ አጥተንህ አይደለም ዳሩ ግን አስቀድሞ ያባታችን ኑዛዜ ሁለተኛ አያታችንና አጎታችን የታረቁት እርቅ ከጠቡም መነሻ አባታችን በጠብ ሳይሆን በገላጋይነት በመሞቱ ይህ ሁሉ የበቀል መንፈስ እንዳንከተል ስላገደን ነው ዝም ብለንህ የኖርነው :: እሁንም አትደንግጥ ብለው አጽናኑትና ቤቱን ሄደ :: የሚያስገርመውም ይህ ሰው በሰው መሞቱ የማይቀር ፍዳ መሆኑ ነው:: አሁንም ብዙ ከቆዩ በኋላ ጠላት ወደ ኢትዮጵያ መጥቶ አምስት አመታት በቆየበት ጊዜ ደጃዝማች ኃይሉ ከበደ ለአርበኝነት በተሰማሩበት ወቅት ተበጀ ወርቅነህ፣ ኃይሉ ወርቅነህና የእህታቸው ባል አለቃ ምትኩ የደጃዝማች ኃይሉ ከበደ አሽከሮች ስለሆኑ በተለየ ተበጀ ወርቅነህ ድምጹ በጣም አስደሳች ስለሆነ እንዳባቱ ሲያቅራራ ሲሸልል

ፈሪ ያዋጋል :: የጠላት ጦር በከበደ ጊዜ ለቅቀን በጌምድር እንሻገር እያሉ ሲያስቸግሩ መኳንንቶቹ እንዲሁም ልጃቸውን ማሞ ኃይሉን ጠላት ስለወሰደው

<u>ተበጀ ሲያቅራራ</u>

አባ መረብ ኃይሌ በለው ግፋ ግፋ ፤
ግልገል ይፈለጋል እንኳን ልጅ ሲጠፋ ::
እንልቀቅ እንሂድ ያሉቱ ፤
ወዴት ነው አገሩ የምንሞትበቱ ::
አባ መረብ ኃይሌ አልብሰኝ ነጠላ
አብላኝ አንድ እንጀራ ፤
ጉልበቴ ያንተ ነው ሲጋየም ያሞራ ::
አወይ ጠላት ሞኙ ስራ ካፋፍ ላይ ፤
የማይበላ አዝመራ ይጠበቃል ወይ ::
አልቢኑን ለበኑን መድፉን መትረየሱን
አንተው ብትሰራው፤
በገዛ ጌታው ነው እንጨትም የሚያልቀው ::
አባመረብ ኃይሌ የጭንጫ በርበሬ ፤
ተጨነቀ ጠላት እየሰማ ወሬ ::
አባ መረብ ኃይሌን ወለህ ላይ ላየው ሰው ፤
እውልቆ ቀሚሱን እርባሱን ሲለብሰው ::
ወለህ ከሜዳው ላይ እነማን ማን ዋሉ ፤
አባመረብ ኃይሉ የጦር ጀኔራሉ ::

እያለ እያቅራራ የጎበዝ ወኔ የሚቀሰቅሰው ተበጀ ወርቅነህ ከታናሽ ወንድሙ ከኃይሉ ወርቅነህና የእህታቸው ባል አለቃ ምትኩ ጋራ ሁነው ከደጃዝማች ኃይሉ ከበደ ጋር ሳሉ አረቂ ንጉሤ ሽማግሌው ስቆጣ ሄዶ የጠላትን ጦር እየመራ ደጃዝማች ኃይሉ ከበደን ለማስገደል ይዞ ወደ ድሀና መጣ:: በተደረገውም ጦርነት የጠላት ሠራዊት ድል ሁኖ አረቂ ንጉሤ ከስምንት

ጓደኞቹ ጋር ሁነው በምርኮኝነት ቀረቡና ስራቸው ሁሉ ተዘርዝሮ ለጦር ፍርድ ቀረቡ ። በዚህ ጊዜ አለቃ ምትኩ ፍትህ ነገሥት አዋቂ ስለነበሩና እንዲሁም ኃይሉ ወራቅነህ የተማረ የመጽሐፍ ቅዱስ ሰው ስለነበረ ደጃዝማች ኃይሉ ከበደ ፍረዱ አሏቸው ። እነ አረቂ ንጉሤ ክቧት እስከማታ የጥፋት ሰዎች ናቸው ። ላገራቸው ጠላት በመደገፍ እናት አገራቸውን ቢክዱ ከጃችን ጥሏቸዋል ። አሁን ብንገላቸው እስ በሷ አፋጀኋት እያስ ጠላት ስለሚደሰት በሌላ ይቀጡ እንጅ በሞት አይቀጡም ብለው ስለፈረዱ ሌላ መኳንንት አገራቸውን ጌታቸውን የከዱ ለምንም አይጠቅሙ ይሙቱ በተደረገው ጦርነት ያለቁትን ወንድሞቻችን ደም እንበቀላቸው እያሉ ፈረዱ ። ደጃዝማች ኃይሉ ግን ስጠላት ወገኖቼን በመግደል አላስደስተውም ብለው በእስር አስቀምጠዋቸው ። በኢሳያስ ምእራፍ 26 ቁጥር 9 ና 10 ፍርድህን በምድር ባደረግህ ጊዜ በዓለም የሚኖሩ ጽድቅ ይማራሉ ። ለኃጥያተኛ ብትራራ ጽድቅን አይማርም በቅኖች ምድር ክፉ ያደርጋል የእግዚያብሔርንም ክብር አያይም ። ይላል አረቂ ንጉሴም በፍርድ የተደረገላቸውን ምህረት ባያስቡበት እሁንም ጠላት በምን መንገድ እነደጃዝማች ኃይሉ ከበደን የሚያጠቃበትን እቅድ አዘጋጅተው ጽፈው ለጠላት ለማድረስ አስበው መልክተኛ ሲፈልጉ ከደጃዝማች ኃይሉ አሽከሮች የእስረኞቹ ወዳጅ መስሎ የቀረበውን የጻፉትን ደብዳቤ ለጠላት እንዲያደርስላቸው ስጡት ። እርሱም ለጌታው ስስስጠው የእስረኞቹ ሴራ ተገለጠ እንደገና እነ አረቂ ንጉሤ ለፍርድ ቀረቡና በስቅላት እንዲቀጡ ተፈረደ ። ተበጀ ወርቅነህና ኃይሉ ወርቅነህ ባሉበት አረቂ ንጉሴ የአባታቸው ገዳይ አይናቸው እያየ የሚታነቅበትን ገመድ ካንገቱ ሲያጠልቅና ሽልው ሽልው እያለ ህይወቱ ሲያልፍ ተመለከቱ ። ይህንን ታሪክ የነገሩኝ እራሳቸው የታሪኩ ባለቤቶች ናቸው ።

ከዚህ ቀጥየ የዘረዘርኩት በወርቅነህ ሞት በሚል መነሻ ሸህ ዘካርያስ ምንም ለወላጆቹ ከባድ ህዘን ቢያደርስም የእግዚያብሔርን ፍርድ የሚያስተምር ሚስጥር ያለበት እብይ ነገር ነውና ብለው የተናገሩትን ለማስረዳት ነው ። ስለዚህ እንዲህ የተነሳንበትን የሸህ ዘከርያስን ታሪክ እንመለስና እንከታተል ።

ሸህ ዘካርያስ ላማ ሁነው የወደፊት ስራቸውን ለማስፋፋት ስቆጣ ከተማ የሚኖሩትን ተከታዮቻቸውን እነነጋድራስ አረጉትን፤ እነ አለቃ አረዳ፤ እነአለቃ ኃይለየሱስንና አለቃ ጴጥሮስን ወደ ፊት እንዲያስተምሩ የተላኩትን ከዚህ በላይ ስማቸው የተዘረዘሩትን ሰወች አደራ ብለው እሳቸው ወደ በጌምድር ተሻግረው ልጭ ከምትባል ቦታ ቡብናት ወረዳ ከምትገኝ ሄደው ተቀመጡ እና ማስተማር ጀመሩ ። ስለሸህ ዘካርያስና በበጌምድር ስለተፈጸመው ጉዳይ ከመጻፌ በፊት ባጭሩ ወደ ትግራይ በአህመዲን የሚመራው ተማሪና አህመድ ዲን የፈጸሙትን ላነሳ እወዳለሁ ።

ምእራፍ 10

አድዋ ላይ የተጀመረ ስራ

እህመዲን ወደ ትግራይ ሄዶ አድዋ ከተባለው ታሪካዊ ስፍራ ላይ ቁርአኑን ያስተምር ነበር ። ትምህርቱም ከመምህሩ ከሸህ ዘካርያስ እንደተማረው ሁሉ የቁርአኑን መነሻና ሚስጥር ከብሉይ ከሀዲስ ኪዳን እንዲለይ ሳይሆን ለአንድ አላማ የተዘጋጀ ለመሆኑ እየዘረዘረ ሲያስተምር ቁርአኑን በሰው ቋንቋ ስለተጻፈ መርምሮ ባለማወቅ በልማድ የሚፈጸመውን ሁሉ እንደሕግ የሚቆጥሩትን አፈራረሰባቸው ። እነሱም በወሬ ሰምተውት የነበረውን አሁን እህመዲንና ጓደኞቹ መጥተው ማስተማር እንደ ጀመሩ ሲያዩ አህመዲንን ተው አታስተምር እያሉ ተቃወሙት ። አህመዲንም የቁርአኑን ቃል ጠብቁ ምነው በአወልድ ቃል እየሄዳችሁ ትስታላችሁ ያልታዘዘውን ትሰራላችሁ እያለ የሚሰሩት ሁሉ ያልታዘዘ መሆኑን ገለጸላቸው ።

ተቃዋሚወቹ ከደጃዝማች ገብረሰላሴ ላይ ከሰሱት። ክሱም ስቆጣ ላይ እንደተከሰሱት ሁሉ ሃይማኖታችን ለውጠህል ስርአታችንን አፍርሰህል ብለው ነው ። አህመዲንም ወደ ጉባኤው ቀርቦ መልስ ሲሰጥ ሃይማኖት እኛ አለወጥንም ግን እናንተ የተጻፈውን ትታችሁ ለስጋችሁ በሚመቻችሁ በመሄድ ያልተጻፈ የምትሰሩ እላንተው እራሳችሁ ናችሁ ። ለዚህ ሁሉ አስረጅ እሰጣለሁ ብሎ መለሰላቸው ። ደጃዝማች ገብረሰላሴም በቀጠሮው ብዙ ጉባኤ ሰብስበው በተጣራ ጳኝነት አጋጠሙና ጉዳዩን በእርጋታ አጠኑት ። በጉባኤውም ቀን ብዙ አረብኛና አማርኛ የግእዝ ቋንቋ የተማሩ ሰወች እየፈለጉ ጉዳዩን ሲያጠኑ ሰነበቱና በቀጠሮው እንደገና ሰብስበው በጠየቋቸው ጊዜ ነበልባሉ አህመዲን የዘካርያስ ደረስ የሚመልስለት ጠፋ ። ስለተከሰሰበት ሲመልስ የሰማው ሁሉ ሲደነቅ ደጃዝማች ገብረስላሴ እንዲህ አሉ ይባላል ተማሪያቸው ይህን ያህል ሊቅ ሲሆን እራሳቸው ሸህ ዘካርያሰ ቢመጡ

ምን ሊሆን ኑሮ ነው ይህ ሰው እውነተኛ የሃይማኖት ተክል ነው ። እውነት ሲመጣ ሀሰት ሰፍራ የለውም ልማድ ዋጋ የለውም ትክክለኛ እውቀት በለለበት ጊዜ ብቻ ነው ብለው በመናገራቸው የአህመዲን ስም ከዚህ ቀን ጀምሮ ተክለሃይማኖት እየተባለ ይጠራ ጀመር ።

አንዳንድ መኳንንቶች ሸህ ዘካርያስን ሰቆጣ ላይ ተከሰው በቀረቡ ጊዜ ያደባባይ መልሳቸውን ሰለጸሎታቸውና ስብከታቸው ሲናገሩ የሰማቸው ለደጃዝማች ገብረሰላሴ ሸህ ዘካርያስ አምላክ በሰልጣኑ ግርማ ሞገሱን ጸጋ መንፈሱን ያጎናጸፋቸው ንግግራቸው ለባለ ስልጣን ሆነ ለተራ ሰው፤ ለብርቱ ሆነ ለደካማ፤ ለህብታም ሆነ ለድሀ እኩል የሆነ በረከት የሚሰጥ በእውነት የእግዚአብሔር ሰው መሆናቸውን እየዘረዘሩ ነገሯቸው ። ላቀረቡለት ክስ የሰጠው መልስ ከብዙው በጥቂቱ እንደሚመለከተው ነው ።

የእስልምና ሃይማኖት መመሪያ የሆነው ቁርአን ራሱ ስለ ብሉይ ኪዳንና ሰለ ሀዲስ ኪዳን እንዲህ ይላል ። እላንት የመጸሀፍ ባለቤቶች ሆይ አሪትና ወንጌልን ከጌታችሁ ወደ እላንት የወረደ እስከምታቆሙ እሰከምትሰሩባቸው ድረስ በምንም ላይ አይደላችሁም በላቸው ምእራፍ 5 ገጽ 78 ኤል-ሚኢዳህ ክፍል 6 አንቀጽ 66 እስከ 68 ተመልከት ።

እነዚህ መጽሐፍት ከየት እንደተገኙ በማን እንደተላኩ ቁርአኑ ሲያስረዳ ለሙሴ መጽሐፍትን በእርግጥ ሰጠነው ። የማርያምን ልጅ ይሳንም ግልጽ ታምራትን ሰጠነው በቅዱስ መንፈስ አበረታነው ቁርአኑም ለፊተኞቹ መጽሐፍት አረጋጋጭ ነው ምእራፍ ሁለት ቁጥር 1 ገጽ 9 አንቀጽ 87 እስከ 91 ።

በአሪት ህግ እንዲስሩ ቁርአን ምእራፍ 2 አል በቅራህ ክፍል 1 ገጽ 10 አንቀጽ 93 ይናገራል ያዛል ።

ሙሳ ይሳ ነቢያት ሁሉ በተሰጡት የማገለይ ነህ ብለን አመን ምእራፍ 2 አልብቅራህ ክፍል አንድ ገጽ 14 አንቀጽ 136 ።

ወሰን አትለፍ አምላክ ወሰን አላፊን አይወድምና ገጽ 20 ምእራፍ 2 ክፍል 2 አልብቅራህ አንቀጽ 190 ።

የመሪምን ልጅ ይሳንም ግልጽ ታምራትን ሰጠነው በቅዱስ መንፈስ አበረታነው ገጽ 28 ምእራፍ 2 አልብቅራህ ክፍል 3 አንቀጽ 253 ።

በፊት ያሉትን መጽሐፍት የሚያረጋግጥ ሲሆን መጽሐፉን / ቁርአኑን / ባንተ ላይ ክፋፍሎ በእውነት አወረደ ። ተውራትና ወንጀልንም አውርዷል ገጽ 33 ምእራፍ 3 አል ኤምራን ክፍል 3 አንቀጽ 3 ተመልከት ።

መሪም ሆይ አላህ በእርግጥ መረጠሽ አነጻሽም በዓለማት ሴቶች ላይ መረጠሽ ። መሪም ሆይ አላህ ከእርሱ በሆነው ቃል ስሙ አልመሲህ ኢሳ የመሪም ልጅ በዚህ ዓለምና በመጨረሻውም ዓለም የተከበረ ከባለሟሎቹ በሆነ ልጅ ያበስርሻል ። ጌታየ ሆይ ሰው ያልነካኝ ስሆን ለኔ እንዴት ልጅ ይኖረኛል አለች ። ነገሩ እንደዚሁ ነው አላህ የሚሻውን ይፈጥራል አንዳችን ባሻ ጊዜ ለእርሱ ይሁን ይለዋል ወዲያውንም ይሆናል አላት ። ጽህፈትንና ጥበብንም ተውራትና ኤንጀልንም ያስተምረዋል ገጽ 37 ምእራፍ 3 አል ኤምራን ክፍል 3 አንቀጽ 42ና 47-48 ይገኛል ።

በነብያት ፈለግ ላይ የመሪምን ልጅ ኢሳን ከተሁራት በስተፊት ያለውን አረጋጋጭ ሲሆን አስከትለን ኤንጀልንም በውስጡ ቀጥተኛ ብርሀን ያለበት በስተፊቱ ያለችውን ተውራትንም የሚያረጋግጥ ለጥንቅቆችም መሪና ገሳጭ ሊሆን ስጠነው ። የኤንጀልንም ባለቤቶች በውስጡ አላህ ባወረደው ህግ ይፋረዱ አላህ ባወረደው የማይፋረድ እነዛ አመጸኞች ናቸው ገጽ 75ና 76 ምእራፍ 5 ኤል ማኢዳህ ክፍል 6 አንቀጽ 46ና 47 ።

ቅዳሜ ቀን ስንበት መሆኑን ቁርአን ሲመስክር ከዛችም በባህሩ ዳርቻ ከነበረችው ከተማ በቅዳሜ ቀን ወሰን ባለፉ ጊዜ በስንበታቸው ቀን ይላል ። ገጽ 114 ምእራፍ 7 ኤል አአራፍ ክፍል 9 አንቀጽ 163 ተመልከት ።

ዳውድንም ዘብርን ሰተነዋል / ዳዊትንም መዝሙር ስተነዋል / ገጽ 195 ምአራፍ 17 ኤምራህ ክፍል 15 አንቀጽ 55 ።

የመሪም ልጅ ይሳ በሱ የሚጠራጠሩበት እውነተኛ ቃል ነው ። ገጽ 211 ምአራፍ 19 መሪም ክፍል 16 አንቀጽ 34 ።

ያችንም አካሏን የጠበቀችውን በሷም ውስጥ ከመንፈሳችን አፍ ያልንባት እርሷንም ልጇንም እንዱሁም ለዓለማት ታምር ያደረግናትን መሪምን አስታውስ ። ይላል ገጽ 217 ምእራፍ 21 ኤል አምቢያ ክፈል 17 አንቀጽ 91 ስለየሱስ አወላለድ ተመልከት ። በተጨማሪም ገብርኤል ለማርያም ስለመውለዷ ባነሳላት ጊዜ በጋብቻ ሰው ያልነካኝ ለሆን አመንዝራም ሳልሆን ለኔ እንዴት ልጅ ይኖረኛል? አለች ነገሩ እንደዚሁ ነው

ለስወችም ታምር ከኛም ችሮታ ልናደርገው ይህንን ስራን የተፈረደ ነገር ነው አለና እፍ አለባት ። ወዲያውም እረገዘች ። ገጽ 210 ምእራፍ 19 መሬም ክፍል 16 አንቀጽ 16 - 22 ።

ከዚህ በላይ የተዘረዘሩትን የቁርአን ቃል ምስክር በማድረግ እራሳቸውን እያስነበበ እያስተረጎመ እንዲሁም ብዙ መኳንንት ግእዝና አማርኛ አረብኛ አዋቂወች እየተቹበት ጉዳዩ በተጠና ጊዜ ነበር መልኩን ለውጦ ተከሳሽ ትክክለኛ፣ ከሳሽ ጥፋተኛ መሆናቸውን ባለስልጣኖቹ በቀላሉ ተረድተው የሚከተለው የወሰኑት ።

<u>የፍርድ ውሳኔ</u>-

ሃይማኖታችን ለውጣችኋል ስርዓታችንን አፍርሳችኋል እና ቅጣት ተቀብላችሁ ማስተማራችሁን ማቆም አለባችሁ ስትሉ ባቀረባችሁት ክስ የሸህ ዘካርያስ ደረሶች እነ አህመዲንን አቅርበን በስጡት መልስ እራሳችሁን እያስነበብን እያስተረጎምናችሁ እንዲሁም አያሌ ግእዝና አማርኛ አረብኛም አዋቂወችን ሰብስበን በስፊው ካጠናነው በኋላ እንደተረዳነው ከሆነ ሃይማኖት ለዋጭ ስርእት አፍራሽ ሁናችሁ ያገኘናችሁ እናንተን ስለሆነ አህመዲንና ጓደኞቹ ከሚያስተምሩት ሕግና ስርዓት ጋር በደንብ የተዋወቁ እውነቱን ከሀሰት ለመለየት በእውነተኛ መምህር የታቀዱ ለመምህርነት የተስጡት ስልጣን ትክክለኛ የሆነ ሁነው ስላገኘናቸው የቀረበባቸው ክስ ውድቅ ሁኖ የጀመሩትን መልካም ተግባር እንዲያከናውኑ በመፋረድ ተስማምተን ወስነናል ። ሲሉ ፈርደው ከሳሽ ተከሳሽን አሰናበቱ ። ከሳሾች ይግባኝ ይስጠን ብለው ስለጠየቁ ይግባኙ ተስጣቸው ።

ከሳሾች ከአድዋ ተነስተው በስቆጣ አድርገው ዋግ ሰዩም ጓንጉል የፈረደባቸውን እነ ሸህ አደምን እነሳስተው ጉዞዋቸውን ወደ አዲስ አበባ ሲያመሩ እግረ መንገዳቸው የሆነውን ሁሉ በወሎ ጠቅላይ ግዛት ላገኙት ታላላቅ ሸሆችን እያስረዱ ተጓዙ ።

ምእራፍ 11

ወደ በጌምድር ጉዞ

ከዚህ በኋላ ሸህ ዘካርያስ ወደ በየምድር በተሻገሩ ጊዜ በክፉው ቀን ምክንያት ዋግና ላስታ የተሻለ ስለነበር ተከዜን እየተሻገረ በድህና በቋንባ በዋግና በላስታ ተሻግሮ ይኖር የነበረው ሕዝብ እሳቸውን ተከትሎ ወደ የነበረበት ተመለሰና ክነገላ እስከበለሳ እየተሻገረ ሰፈረ ። ሸህ ዘካርያስም ልጭ ተቀምጠው ማስተማር በጀመሩ ጊዜ በበጌምድር የነበረው እስላም ሁሉ በክርክር እንደማይቻለው ስለተገነዘበ ዘካርያስን በዝች ሰይፍ አንገቱን ቆርጨ ከዚያ ወዲያ የሆነ ይሁን በማለት ባለሰይፍ ስለት ሲያቀርብ ባለ ጠብመንጃው አንዲት ጥይት ለዘካርያስ አላጣም ይል ነበር ።

ሸህ ዘካርያስ ሐዋሪያዊ ጉዞ ለማድረግና በጊዜው ተሹመው ያስተዳድሩት ለነበሩት ለራስ ወልዴ ወደ ሊቦ ሄደው ስለተግባራቸው ማስረዳት እንደነበረባቸው ለተከታዮቻቸው እንዲዘጋጁ ካስጠነቀቁ በኋላ ሙሉ ዝግጅት ተደርጎ ጉዞው ተጀመረ ። ሸህ ዘካርያስ ከቤታቸው ሲወጡ ከተማሪው ጋር ሲቆጠር ከሶስት መቶ ያላነሰ ሰው ይከተላቸው ነበር ። የተቻለውን ያህል ስንቅ ለመያዝ ቢሞከርም ከክፉው ቀን ውጭ ስለነበር ጉዞው ታላቅ መስዋዕትነትን የሚጠይቅ ነበር ። ከቤታቸው ወጥተው ቆላ ቆላውን አቋርጠው ወደ በለሳ ተጉዘው ቡርሳ ክተባለው መንደር ከእሸቴ ውስይን ቤት ገቡ ። በግብርና የሚተዳደሩት አቶ እሸቴ ውስይን አስቀድመው ተዘጋጅተው ኑሮ ለሸህ ዘካርያስንና ተከታዮቻቸውን ሰንጋቸውን አርደው አስፈላጊውን ድግስ ደግሰው በመቆየታቸው እንኳን ለሰወቹ ለከብቶቹም የሽንብራ ገብስ ጎፈራ ፈሰሳቸው። ምንም የጎደለ የለለ መሰለውና ሁሉ ከመጠን ባለፈ ደስታ ተሞላ ። ሸህ ዘካርያስ ግን ጸጥ ብለው የሰውን ሁሉ ሁናቴ ሲመለከቱ እንግዳ ተቀባይ እሸቴ ወሰይን ቀረብ ብለው እስዎ እኮ ካቅማችን በላይ አጥብቀው ትልቅ

ስለሆኑብን ደፍረን ለመነጋገር አንችልም ዳሩ ግን እርስዎ ሲያነጋግሩን በጣም እንደሰታለን ስለዚህ ለሰሩት ሁሉ እርሰዎን እርስዎ ይጠብቁታል እንጅ ለማንም ጉዳይ ለመምክር የሚችል ሰው የለም አሉና ተናገሩ ።

ሸህ ዘካርያስም ምላሽ ሲሰጡ እሸቴ ለለምክርህ ደስ ይለኛል እኔም አንተን ልመክርህ እወዳለሁ ይህን አገር አሁኑኑ ልቀቀው እባክህ የሚበጅህ አገር አይደለም ። እሸቴ ውስይንም የኔታ ይህን የመሰለ መሬት ለቅቄ የት ልሄድ? አሉ ሸህ ዘካርያስም ወይራና ክትክታ አበቀል ወደሆኑ አገር ሄደህ ስፈር አሉና ይህን የመሰለ መሬት የምትለውን ያገኘኸው ጌታውን ገሎ ነው አንተም ከዚህ መቀመጥ ብትፈልግ ህይወትህን ለማጥፋት ቆርጠህ እንደምትቀመጥ እወቀው አሏቸው ። ሸህ ውሴንም በነገሩ አስብበታለሁ ብለው መለሱና እንግዶቻቸውን ሸኝተው ቃሰ እግዚአብሔር ለመስማት ተዘጋጁ ። ወዲያው ተበልቶ ተጠጥቶ ሲያበቃ ሕዝቡ ተሰብስቦ ስብከት ሲጀምሩ ስለሃይማኖታችን ጉዳይ እስካሁን የምንመራበት መጽሐፍ ቁርአን ነው በሰው ቋንቋ ስለተጻፈ ሚስጥሩ ባይገባን ነው እንጅ የሙሴ ኦሪት የዳዊት መዝሙር የነቢያት መጽሐፍትና የወንጌል ቃል ከሚያስተምሩን የተሰየ አይደለም ስለዚህ በወንጌል ቃል ማመን ትክክለኛ መሆኑን የኛው ቁርአን ሲናገር የኦሪትና የነቢያት መጽሐፍት እንዲሁም የወንጌል አረጋጋጭ ነኝ በምንም አልለይም ይላል ። በቁርአን ገጽ 78 ምእራፍ 5 አል ሚእዳህ ክፍል ስድስት አንቀጽ 66-68 ተመልከቱ ። እንዲሁም በቁርአን ገጽ 9 ምእራፍ 2 ክፍል 1 አንቀጽ 87 - 91 ያስረዳል ። በቁርአን ገጽ 10 ምእራፍ ሁለት ክፍል አራት አል በቅራህ ክፍል 1 አንቀጽ 93 በኦሪት ህግ እንዲሰሩ ያዛል ። ሙሴ ይሳ ነቢያት ሁሉ በሰጡት የማንለይ ነን ብለን እናምናለን ። በቁርአን ገጽ 14 ምእራፍ ሁለት አል በቅራህ ክፍል 1 አንቀጽ 136 ተመልከት ።

በቁርአን ቃል በሙሴ ኦሪት በዳዊት መዝሙር በነቢያትና በወንጌል በጠቅላላ በብሉይ ኪዳንና በአዲስ ኪዳን እንድንሰራባቸው ካዘዘን የሙሴ ኦሪት ዘፍጥረት ምእራፍ 3 ቁጥር 15 እንዲህ ይላል ባንችና በሴቲቱ መካከል ጠላትነት አደርጋለሁ በዘርሽና በዘሯ መካከል እራሱ እራስሽን ይቀጠቅጣል አንችም ሸኮናውን ትቀጠቅጫለሽ ። ያለው የሴቲቱ ዘር ከማርያም የተወለደው የሱስ የባቡን የሰይጣንን እራስ ቀጠቀጠው ። ሰይጣንም የየሱስን እጅና እግር በሚስማር አስቸነከረው።

በመዝሙር 2 ቁጥር 11 ና 12 ለእግዚአብሔር በፍራት ተገዙ በርአድ ደስ ይበላችሁ ልጁን ስሙት እንዳይቆጣ ባላችሁበት መንገድ እንዳትጠፉ ቁጣው ጥቂት ቆይታ ትነዳለችና በእርሱ የታመኑ ሁሉ የተመሰገኑ ናቸው ።

እንዲሁም ኢሳያስ ምእራፍ 9 ቁጥር 6 ህጻን ተወልዷልና ወንድ ልጅም ተሰጠነ አለቅነቱም በጫንቃው ላይ ይሆናል ። ስሙ ድንቅ ተብሎ ይጠራል መካር ብርቱም አምላክ የዘላለም አባት የሰላም አለቃ ። ኢሳየስ 53 ቁጥር 1-32 ስለሀጥያታችን መሞቱን ያስተምረናል በእርበ ቁስል እኛ መዳናችን ይገልጽልናል ።

ዳንኤልም በበኩሉ በምእራፍ 9 ቁጥር 24ና 25 የቅዱሳን ቅዱስ መሲህና ንጉሥ ክርስቶስ ብሎ በሰሙ ይጠራዋል ።

ኦሪትና መዝሙር ነቢያትም ከዚህ በላይ እንደገለጸው ሲያስረዱ ወንጌልም በበኩሉ በሚከተለው ያስረዳል ።

ዮሐንስ ምእራፍ 3 ቁጥር 16 እግዚያብሔር እንዲሁ ዓለምን ወዱዋልና አንድ ልጁን እስኪለውጥ ድረስ በእርሱ ያመነ ሁሉ እንዳይጠፋ የዘላለም ህይወት ትሆንለት ዘንድ እንጅ ።

ማርቆስ ምእራፍ 16 ቁጥር 16 ያመነ የተጠመቀ ይድናል ያላመነ ግን ይፈረድበታል ።

ማርቆስ ምአራፍ 28 ቁጥር 19ና 20 እንግዲህ ሂዱና አህዛቡን ሁሉ አስተምሩ አጥምቋቸውም በአብና በልጅ በመንፈስ ቅዱስ ስም ። በእርሱም ያዘዝኋችሁን ሁሉ መጠበቅ አስተምሯቸው እኔም እነሆ ከላንት ጋራ ነኝ በዘመን ሁሉ እስከ ፍጻሜ ዘመን ድረስ አሜን ።

የሚለውን ቃል በአረብኛ የተጻፈውን መጽሐፍ ቅዱስ እና ቁርአን እያመዛዘኑ ካስረዱ በኋላ ሸህ ዘካርያስ ለለራሳቸው ሲናገሩ እኔም እንደተላክሁት ቁርአኑ እራሱ በሚመሰክርላቸው መጽሐፍት አንደኛ ኦሪት ሁለተኛ መዝሙራት ሶስተኛ ነበያት አራተኛ ወንጌል በመልእክቱ የመሰከረለቱ የሱስ ክርስቶስን አምላክነቱንና መድሃኒትነቱን ተቀብሎ እንደትእዛዝ አምኖ መጠመቅ ተገቢ ነው ብለው ንግግራቸውን ደመደሙና ቁጭ ሲሉ እሸቴ ውሴን ጌታ አንድ ጥያቄ ልጠይቅ ይፍቀዱልኝ አሉ ሸህ ዘካርያስም በደስታ ጥያቄውን አቀበላለሁ ስላሉ እንዲህ በጥብቅ ማመንና መጠመቅ ለጽድቅ ተፈላጊ ከሆነ እርስዎ እሁንም አልተጠመቁ እራስዎ ተጠምቀው ምሳሌ ቢሆኑ ሕዝቡ በተሎ ክርስትናን እየተቀበለ የሚጠመቅ አይመስለወትም ወይ? አሉ ሸህ ዘካርያስም ሲመልሱ እኔ ከመጠመቅ የዘገየሁት ከተጠመቅሁ ማንም እስላም አያስገባኝም ምስክርነቴን ከሰጠሁ በኋላ ግን ጥምቀትን መቀበሌ የማይቀር ነው ሁሉም በጊዜው ይፈጸማል

ብለው መለሱላቸው ። እሸቴ ውሴንም ተምኖርበት ቦታ በእድሜ የማያኮራ ነው ። እርስወም ገልጸውልኛል እንግዲህ ከሁሉም ቅድምያ የምስጠው አስፈላጊውን ዝግጅት እድርጌ መጠመቅ ነው አሉና እንግዶቻቸውን ሸኝተው አስፈላጊውን ዝግጅት ከፈጸሙ በኋላ ወደ ቤተክርስቲያን ሄደው እስከነቤተሰባቸው ተጠምቁ ። ክርስቲያን ሁነው ብዙ ሳይቆዩ ወዲያው ጥረግ የሆነ በሽታ ከቤታቸው ገባና እሳቸውና ልጆቻቸው ታመው ሶስት ቀን ያክል ቆዩና እሸቴ ውሴን ሞቱ ባለቤታቸው ወይዘሮ ጥሩ እሳቸውን ቀብረው ሲመለሱ ሴት ልጃቸው ሙታ ቆየች አሁንም እንደገና እርሷን ቀብረው ብዙ ሳይቆዩ ሁለት ወንዶች ልጆቻቸው ሞቱ ያሁሉ ደስታ የታየበት ቤት እራት እሬሳ ወጣበትና ወና ቀረ ። አልቃሽ ሲያስለቅስ እንዲህ አለ ይባላል ፤

ወሸኔ ደግነት ላምላክ መመቸት ፤
ትጸድቃለህ ቢሉት ተጠመቀ ፊት ፤
ሁሉን የሚረሳ ስለሃይማኖት ፤
የእምላክ መልክተኛ ሲመጣ ከቤት ፤
የተቀበላቸው በፈገግታ ፊት ፤
እሸቴ ውሴን የለውም ጉድለት ።

ከዚህ በላይ የዘረዘርኩላችሁን ጉዳይ የስማሁት ከወላጅ እናቴ ነው ። ምክንያቱም በዚህ አኳኋን የሞቱባቸው አባታቸውና እህታቸው ሁለት ወንድሞቻቸው ነበሩ ። ሸህ ዘካርያስ ከቤታቸው ወተው በሚስብኩበት ጊዜ አባቴም እናቴም ከዛው ያይን ምስክር ሁነው እይተው ሰምተዋል ። በህይወት በነበሩበት ጊዜ ለቤተሰባቸው ሲነግሩን የቆዩትን ስረሳ መልሸ መላልሸ እጠይቃለሁ እነሱ ግን በአይናቸው እያዩ የተፈጸመ ታምር ስለሆነ በፍጹም አይረሱትም ። ከዚህ ላቁምና የተነሳሁበትን የሸህ ዘካርያስን ጉዞ ልዘርዝር ።

ከእሸቴ ውሴን ቤት ወጥተው ወደ ሊቦ ሲጓዙ በየደረሱበት የሚገኘውን እስላም ጌታ ያዘዛቸውን መልእክት ለእሼቴ ውሴን እንደፈጸሙ ለሁሉም ሳይነፍጉ በስፊው እየዘረዘሩ ያስረዱ ነበር ። ጉዙዋቸውን በመቀጠል እግረ መንገዳቸውን በበለሳና በእብናት መካከል አመኖ ከተባለው አውራ ጎዳና ደንበር የሚኖሩትን የብር ኳስ የተባሉትን ክርስቲያን ቤት ተመለከቱና ከዚህ ማደር ይገባናል ብለው ድንኳን ተተከለና ሰፈሩ ።

የብር ኳስ የተባሉት ሰው በጣም ሀብታም ከመሆናቸው በላይ እንግዳ በመቀበል የታወቁ ነበሩ ። ወዲያውም ለእንግዶቻቸው ቡና አስፈልተው ለቁርስ አንድ ኩንታል አተር ቢያስቆሉ ጭብጥ ጭብጥ ለማድረስ ከሰው ብዛት የተነሳ አዳጋች ሁኖ ሸህ ዘካርያስን ይህን ያክል ሕዝብ የሚከተላቸው ለምን ነበር? ብለን እንጠይቅ ይሆናል ። እኒህ አብይ ሰው የሚከተለው ሲናገር ለጆሮ እየጣፈጠ የማይሰለች እንደበታቸው ቃሉ ከአምላክ ሆኖ እሳቸው በአድራሽነት የተሾሙ መሆናቸውን ሕዝቡ ስለተረዳው ወደ ቤታችሁ ተመለሱ ብለው አሰናብተውት የነበረው ሰው ከጉዞ በኋላ በፊታቸው አልፎ ከኋላቸው ዘግይቶ ከሰፈር ላይ ሲከባቸው ያዩታል እንዲያውም ያልነበረው ተጨምሮ በርክቶ ይገኝ ነበር ።

አቶ የብርኳስም የተወደደ ተግባራቸውን የመጣባቸውን እንግዳ አቅማቸው በቻለ መጠን በማስተናገድ ሸህ ዘካርያስ የተደሰቱ መሆናቸውን ገልጸውላቸው የጧት ስግደት ጸሎታቸውን ሲፈጽሙ የብርኳስና ቤተሰቦቻቸው የሸህ ዘካርያስን የስብከት ንግግር ሰምተው ተደነቁበት ይባላል ። ምክንያቱም እስላሞች ክርስቶስንና ክርስትናን አይቀበሉም ሲባል ነበር የሚያውቁት ።

እርሱ ሲፈቅድ ግን ኃይለ መለኮቱ ፤
ሸህ ዘካርያስን አስነሳ ከቤቱ ፤
ቁርአን የተማረ ስልጡን አንደበቱ ፤
መርምሮ በማወቅ እውነትን ከሀሰቱ ፤
ገለጠው እስከመሠረቱ ፤
እስላሞች በክርስቶስ እናምንም ያሉቱ፤
እስከዚህ ነበሩ የተሳሳቱቱ ፤
በሸህ ዘካርያስ ተገለጠ እውነቱ ::
እያሉ አቶ የብርኳስ አመስግነው ሸኟቸው ::

ሸህ ዘካርያስ ከአመኖ ተነስተው ወደ ራስ ወልዴ ከተማ ሊቦ በደረሱ ጊዜ እራስ ወልዴ አንድ ሻለቃ ለአንድ ነብይ ሊያደርግ የሚገባውን አቀባበል ፈጸሙላቸው አቀባበሉም ድግስ አዘጋጅተው ሸህ ዘካርያስንና ተከታዮቻቸወን በማብላት በማጠጣት ካስደሰቱ በኋላ ከሸህ ዘካርያስ መንፈሳዊ ቃል ለመስማት ዝግጅታቸውን ገልጸውላቸው ሸህ ዘካር,የስም ሳደረጉላቸው አቀባበል ካመሰገኑ በኋላ እግዚ,ያብሔር በሶስትነቱ በአንድነቱ ተገለጸ ቁርአኑን በትክክል እየተረጎሙ እንዲያስተምሩ የላካቸው መሆኑን ስለ ራእያቸው ዘርዝረው ካስረዱ በኋላ የአምላክን ትእዛዝ አልችልም ለማለት ስለማይቻል የታዘዙትን በማስተማር በግዛታቸው የሚዛወሩና የሚያስተምሩ መሆናቸውን ተናገሩ :: እራስ ወልዴም ሸህ ዘካርያስ የእግዝያብሔር መልክተኛ መሆናቸውን በስፌው በወሬ ስምተውት የነበረውን አሁን ቤታቸው ድረስ መጥተው ዘርዝረው ባስረዷቸው ጊዜ የሸህ ዘካርያስን ገጽ እየተመለከቱ ከአንደበታቸው የሚስሙት ቃል የሰውን ሕይወት በአንድ ጊዜ ሊለውጥ የሚችል ከባድ ሀላፊነት ያለበት መሆኑን ስለተረዱ እርስዎን የሚያከል የእግዚያብሔር ሰው ከቤቴ መጥቶ ሲጠይቀኝ ይቅርና ከቤተዎ እንዳሉ

ቢልኩብኝ የተጠየቅሁትን ሁሉ ለመፈጸም ዝግጁ ነበርኩ መምጣተዎም በረከት እንዳመጣልኝ አምናለሁ :: በወደዱት ስፍራ እየተዘዋወሩ የተላኩትን መልእክት ያዳርሱ በጎደለ እኔ ልፈጽመው የምችለው ጉዳይ ካለ ለጠየቁኝ ሁሉ ዝግጁ ነኝ ሲሉ ደስታቸውን ገለጹላቸው :: የራስ ወልዴን አቀባበልና አነጋገራቸውን የሰማ እስላም ሁሉ ሸህ ዘካርያስን ሊከስ አስቦ የነበረው እስላም ሁሉ ጸጥ አለ :: ሸህ ዘካርያስም ከራስ ወልዴ ተሰናብተው ጉዞዋቸውን ሊቦ ከተማ ግርጌ በስተደቡብ ከተራራው ስር ወደሚገኘው ድቅድቅ ያለው የእስላሞች መንደር ደሪጣ ወደተባለው ፊታቸውን መለሱና ተጓዙ የደሪጣ እስላም የሸህ ዘካርያን ሊቦ መድረስ ሰምቶ ሙቹም ደፋር ነው ከኛም መምጣቱ አይቀርም በሰይፍ ጅህድ እንገጥማለን አንጅ ዝም አንልም እንዳይመጣብን ብለው እንደፎከሩ ሸህ ዘካርያስ ሰሙ :: እሳቸውም አብሮን የሚጓዘው አምላክ በግርማው ይበትናቸዋል ከፊታችን የሚቆም የለም ብለው ከሊቦ ወደ ደሪጣ በተጓዙ ጊዜ እንደተናገሩት ደሪጣ ሲደርሱ ለጅሀድ የወጣው ሁሉ ወደ ጎንደር ሲገሰግስ ታየ የደሪጣ ሰላማዊ ሕዝብ ግን በሰላም ተቀበላቸውና ሰፈራቸውን ከታላቁ መስጊድ አድርገው ከሌው ተነጠፈና ለስግደት አዛን ሲያደርጉ የተከተላቸው አዛውንት ሁሉ ተማሪያቸውም ጭምር በአንድ ጊዜ ሲንበረከክና ሲሰግድ የደሪጣ ሰው ተመለከተና የዘካርያስን አካል አንድ ጊዜ ለጥይት አንድ ጊዜ ለሰይፍ የሚመኙቱ በምን ጥፋቱ ነው እንዲህ አላህን አክብሮ የሚያስከብረውን አብይ ሰው ነው ለካ እንግደለው እያሉ የሚመክሩበት ዘካርያስን መጥላት አላህን ከመጣላት ይቆጠራል አያሉ ይገረሙ ጀመር :: ከስግደት በኋላ የደሪጣ ሕዝብ ሸሽት ጀምሮ የነበረው አንዳዶች እምርረው ጎንደር ሲደርሱ ስላም

መሆኑን እያዳመጡ ገሚሶቹ ተመልሰው ወደየ ቤታቸው መጡ ። ሸህ ዘካርያስም ስርአታችንን እፍርስህል ሃይማኖታችንን ለውጠህል ትሉኛላችሁ እሉ እስቲ ማስረጃ ስጡኝ ። እኔስ አንድም ስርአት እላፈረስኩ ሃይማኖትም አለወጥሁ ቁርአኑም ተሁራቱም እሪቱም/ ዘብሩ /መዝሙሩም/ ኢንጀሉም/ ወንጌሉም ይኸውላችሁ እያነበባችሁ እየተረጎማችሁ የለወጥሁትን ስፍራ ብታሳዩኝ በበደልሁ ልካስ ዳሩ ግን እላንተ እራሳችሁ የተጻፈውን ትታችሁ በልበ ወለድ ለስጋችሁ የሚመቻችሁን እየሰራችሁ ዘካርያስ ሃይማኖት ለውጧል ስርአት አፍርሷል እያላችሁ ብታወሩ እግዚያብሔርም ሆነ ሰው አይቀበላችሁም ። እያሉ የተጣለባቸውን አደራ መልእክታቸውን በብዙ መቶ ለሚቆጠረው ሕዝብ አስተማሩ ። ከጸሎትና ከስብከት በኋላ ሰው ሁሉ መስጊዱና ከመስጊዱ በውጭ ጸጥ ብሎ ተቀምጦ ሳለ ከተማሮቹ አንዱ ወይ እየሱስ ወይ እየሱስ እያለ በጩኸት ድምጽ ካሰማ በኋላ ያንተ ነገር በጣም አስቸገረ ዳሩ ግን ሰማይ ምድርም እንኳ ያላንተ አልሆኑም ብሎ ተናገረ ። ሸህ ዘከርያስም ይህ ወጣት የተናገረውን ሰማችሁ አሉና ይህን ትክክለኛ መንገድ ተውራትም መዝሙርም ነበያትና ኢንጀልም የመሰከሩትም ቁርአንም ከነሱ ልዩነት የለኝም የሚለውን ቃል እንዳታጡት ፈልጉት ታገኙታላችሁ ባትፈልጉ ግን ትጠፋላችሁ ያለብኝን ሃላፊነት ሸክሜን አውርጃለሁ አሉና ተናገሩ ። የተሰበሰበው ሕዝብ ከሰማነው አንድም የሚነወር ነገር የለበትም እያለ አመስገነ ። በዚህ አይነት እያስተማሩ ከሊቦ እስከ ደንቀዝ አልፈው በበለሳ ዙረው ወደመልዛ እና ወደ እብናት ወደቤታቸው ተመለሱ በዚህ ጊዜ በመላ በጌምድር ዝናቸው ተሰማ ።

ከቤታቸው ለጥቂት ጊዜ እንደቆዩ በጎንደር ከተማ ያሉት እስላሞች እንደመጣ መጥቶ ጎንደር ሳይደርስ የተመለሰው ጎንደር ቢመጣ እንደሚሞት ስለተረዳው ነው እያሉ ሲፎክሩ እንደ ነበር ነገሯቸው ። ሸህ ዘካርያስም ጉዟቸውን ወደ ጎንደር እንደሚያደርጉ ካቀዱ በኋላ ለተከታዮቻቸው ገለጹላቸው ። ወዲያው ዝግጅት ሆነና በለሳን አቋርጠው በደንቀዝ አድርገው ወደ ጎንደር ለመድረስ ጥቂት ሲቀራቸው አሁንም ከስስት መቶ በላይ የሚሆን ሕዝብ ተከትሏቸው መምጣታቸውን በጎንደር ከተማ የሚገኙ እስላሞች በሰሙ ጊዜ በጣም ሽብር ሆነ በሰይፍ በጠበንጃ በጅሀድ እንገጥማለን ያሉት ሁሉ የሸህ ዘካርያስን መምጣት በሰሙ ጊዜ እየወጡ ጭልጋ ተጓዙ ። ደፋሮቹ ግን ቁመው ቆዩ ። ጎንደር ከተማ በገቡ ጊዜ አለቃ ገብረእግዚአብሔርና አቶ ጌታሁን ወንድማማቾች ከጎንደር ሄደው ከሸህ ዘካርያስ ጋር ሁነው ከተማሩ በኋላ የሳቸው ደጋፊ በመሆን አብረው መጥተው ስለነበር ሸህ ዘካርያስም ከነ አለቃ ገብርእግዚአብሔር አጥር ግቢ ሰፈሩና በእስላሞች ዘንድ የተወሰነውን የጸሎት ጊዜ ሸህ ዘካርያስ አክብረው አዘን አድርገው ለስግደት ሲነሱ ተከታዮቻቸው ሁሉ አብረው ሲሰግዱ በቀን አምስት ጊዜ ሳያቋርጡ የሚፈጽሙትን ጸሎት የተመለከተ እስላም ሁሉ ዘካርያስ ጥፋተኛ ነው የሚሉት ከምን ላይ ነው ጥፋቱ እያሉ መጠያየቅ ጀመሩና ቀስ በቀስ አገር ሰላም ሆነ ።

ሸህ ዘካርያስም በጎንደር ከተማ እስላም ሁሉ ጌታ የሰጣቸውን እውነት በጥብቅ ለበኩለት ሕዝቡም በደስታ እየሰማ ሲያመሰግን ከሰነበተ በኋላ በሄዱበት አኳኋን ተመልሰው ወደ ቤታቸው ደረሱ ።

ምእራፍ 12

የሸህ ዘካርያስ ራስ ጉግሳ ላይ መክሰስ

ለጥቂት ጊዜ እረፍት ካደረጉ በኋላ ሸህ ዘካርያስ እንደገና ከልጭ ተነስተው በእብናት አድርገው ሀሙስ ወንዝን እቋርጠው ፋርጣን፤ አሞራገደልን፤ የናታቸውን እገር ምክሬን፤ የተወለዱበትን ጋይንትንና ነገላን እየተዘዋወሩ ያስተምሩ ነበር ፡፡ በጌምድርን ራስ ጉግሳ ተሹመው በመጡ ጊዜ መቀመጫቸውን ሊቦ በማድረግ ፈንታ ፋርጣ በሚገኘው ከተማ ደብረታቦር ስላደረጉ ወደ መንጎዘር ኑዋሪ የሆኑት ሸቴ ዘይኑና ሸህ ይብራሂም ሸህ ሙሐመድ ዲና የተባሉት ሰወች ከደጋፊወቻቸው ጋራ ለመተያያ የሚሆን ትልቅ ሰጋጃ ምንጣፍ ከምጽዋ አስመጥተው እንዲሁም አያሌ የጎሽ ዋንጫወች ከከፋ አስመጥተው ሌላም እያሌ የጅ መንሻ ወርቅ ጨምረው ወደ ደብረታቦር ሄደው ሸህ ዘካርያስ የተባለ ሰው ተነስቶ እስላም አይሉት በእስላም ደንብ አይተዳደር ክርስትያን አይሉት ክርስትና አልተነሳ በጣም አስቸገረን እና ይህን ተግባሩን ቢያግዱልን የሱን አስተማሪነት አንቀበልም በጃችን ሳይጠፋ እሰዎ እንዲያግዱልን ልመናችን እናቀርባለን አሉና ጮሁ ፡፡ ራስ ጉግሳም የበላ ዳኛ የወጋ መጋኛ አንድ ነው እንደሚባለው ሁሉ ጉዳያችሁን እሁን እፈጽማለሁ ብለው ተስፋ ሰጥተው ሸህ ዘካርያስን በተሎ አስጠርተው እያሌ መስቀለኛ ጥያቄ እየጠየቁ ሸህ ዘካርያስን እስጨነቋቸው ፡፡ ሸህ ዘካርያስም ከአደባባይ ላይ ለተጠየቁት መስቀለኛ ጥያቄ የሚገባውን መፍትሂ የሆነ መልስ ከመንፈስ ቅዱስ እየተቀበሉ እንደመለሱ ራስ ጉግሳ እስኪሰማቸው ድረስ አስደነቃቸው ፡፡ ሸህ ዘካርያስ ከራስ ጉግሳ እደባባይ ሲመለሱ ፊታቸው የሀዘን ስሜት ይነበብበት ነበር ፡፡ እለቃ ታየ የተባሉ ሊቀ ሊቃውንት ተመለከቱና ሸህ ዘከርያስን ምነው ፊተወን ከፋው ? ብለው ጠየቋቸው እላቸውም የጌታን መልእክት እንቅፋት ሲገጥመው እየታየኝ ነው እሉ ፡፡ እለቃ ታየም ጥይት የጎረሰን ጠበንጃ ምላጩን

ቢስቡትና ሰው በእጅ አፈሙዙን ቢከድነው ጥይቱ ሰባብሮ ይሄዳል እንጅ ገትቶ ሊያስቀረው እንደማይችል የእግዚአብሔርን ቃልም የሰው ኃይል ሊያስቀረው አይችልም ፡፡ ስለዚህ የያዙት እውነት ነውና ይግፉበት እይዞዎት ብለው አጽናኑዋቸው ፡፡ በሚቀጥለው ቀን ራስ ጉግሳ ሸህ ዘካርያስን ጠርተው ለመሆኑ የምታስተምረውን ማነው ላንተ ያስተማረህ ? ብለው ጠየቋቸው ፡፡ ቁርአን ያስተማሩኝ ሸህ ኡመር ናቸው ፡፡ ትርጉሙን ግን አምላክ ገለጠልኝ ሲሉ ቢመልሱ አምላክ እንደገለጸልህ ምን ማስረጃ አለህ? አሉና ጠየቋቸው ፡፡ ይህንስ የነቢያት የሐዋርያት ይብቃኝ ፡፡ ለሙሴ ጌታ በተገለጸ ጊዜ አስረጅ የሚሆኑ ሌሎች ሰወች አብረውት አልነበሩም ፡፡ አኔስ ከጌታ ለመላኬ የአስራሦስት አመት ስራየ ምስክር ነው እንጅ ሌላ ማስረጃ እላቀርብለወትም ፡፡ ደግሞም የማስተምረው እራሱ ቁርአን የሚመሰክርላቸውን የብሉይና የሀዲስን ትምህርት ነው ፡፡ ስለዚህ እንደጥፋተኛ አልቆጠርም ብለው መለሱ ፡፡ ራስ ጉግሳም ስለ ብሉይና ሀዲስ ኪዳን ቁርአን ምን ይላል ? ብለው ጠየቋቸው ሸህ ዘካርያስም ቁርአኑን ገልጸው በገጽ 78 ምእራፍ 5 አል ሚእዳህ ክፍል 6 አንቀጽ 68 እላንተ የመጻሐፍ ባለቤቶች ሆይ ተውራትንና ኢንጂልን ከጌታችሁ ወደናንተ የወረደውን እስከምታቆሙ / እስከምትሰሩባቸው / ድረስ በምንም ላይ አይደላችሁም በላቸው ይላል በተጨማሪም በገጽ 14 ምእራፍ 2 አልበቅራህ ክፍል 1 አንቀጽ 136 በዚያም ሙሴና ይሳ በተሰጡት በዚያም ነቢያት ሁሉ ከጌታቸው በተሰጡት ከነሱ በአንድም መካከል የማንለይ ስንሆን እመን ይላል ፡፡ እንዲሁም በገጽ 10 ምእራፍ 2 አል በቅራህ ክፍል 1 አነቀጽ 93 በእሬት ሐግ እንድትሰሩ እያለ እሱ ቁርአን በብሉይ በአዲስ እንዲሰራ ካዘዘ በኋላ ቃሉን እርሱ ያፈረሰና ጥንትም ለአንዱ አዳም አንዲት ሄዋን በመፍጠር ምሳሌ

ያሳየውን ኋላም ወንጌል በአንዲት ሚስት መጽናት የሚገባ መሆኑን ሲያስተምር ቁርአኑ ደግሞ ከነሱ አልለይም የሚለው አንድ ወንድ አራት ያግባ አራት ሴቶች ግን ለአንድ ወንድ ብቻ ይሁኑ የሚል ተጽፎበት ይገኛል እያሉ አራት ሚስት ለማግባት ይቻላል ብለው ያስተምራሉ ገጽ 51 ምእራፍ ሶስት አልኢምረን ክፍል 4 አንቀጽ 3 ከሴቶች ለናንተ የተዋበችላችሁን ሁለት ሁለት ሶስት ሶስት አራት አራትም አግቡ ይላል ። ይህንን መሰረት በማድረግ አራት ፊቅዷል እያሉ የሚያስተምሩት ቀጥሎ ያለው መስመር ግን አለማስተካከል ብትፈሩ አንዲትን ብቻ የሚለውን ማንበብ እና ማስተዋል ይገባ ነበር ። ኃጥያት ሁሉ ባለ መፍራት የሚፈጸም በአምላክ ላይ ማመጽ ነው። እኔም የማስተምረው ይህንና ይህን የመሰሉትን አመጽ ለማስቀረት ሲሆን እያሌ ባለስልጣኖች በዋግ በላስታና በትግሬ በበጌምድርም ለማስተምረው ተግባሬ ደጋፊና እረዳት በመሆን ሲረዱኝ እርሰወ ግን አምላክ በሶስትነቱ ደግሞም በአንድነቱ ተገልጾ ያዘዘኝን ስራ እግዳለሁ ቢሉ ኃላፊነቱ የራስዎ መሆኑን አገልጽለወታለሁ ብለው በሰፊው አስረዱ ። ይህን በሚናገሩበት ጊዜ የተገኙት መኳንንት ሁሉ ለራስ ጉግሳ ይህን የመሰለው ተግባር የሚደገፍ እንጅ ሊታገድ አይገባውም ስላሏቸው የሸህ ዘካርያስም ትምህርት የወደደ ይቀበላቸው የጠላ ይተወው ሌሎችም የእስላም ሸሆች አራት አግቡ እያሉ ሲያስተምሩ እንዲያስተምሩ ሲፈቀድ ሸህ ዘካርያስ ባንዲት ጽኑ ብሎ ሲያስተምር ሊታገድ የማይገባ ነው። ቢታገድ ግን አብይ ስተት ነው ። ስለዚህ እንዳያስተምር ሊታገድ አይገባም እያሉ ይተቻቹ ጀመር ። ራስ ጉግሳም አክለው ለመጋፋት ደጋፊ ባለማግኘታቸው እነሸህ ዘይኑን ለማስደሰት ያህል አሁን ጊዜው የሰኔ ማለቂያ ሐምሌ ተጋባት ነው ። እንዳላከራክራችሁ ስለክረምቱ ውሃ ሙላት ቀጠሮውን ለመስቀል ቀጥሬዋለሁ በቸር እንክረም በዚህ አረጅም

ጊዜ እኔም ነገሩን በሰፊው አጠናዋለሁ አንተም እዚህ ብትከርም ግጭት እንዳይፈጠር ወደ ትውልድ ቦታህ ወደ ነገላ ብትሄድና ብትከርም ደግ ነው ብለው አሰናበቷቸው ። ሸህ ዘካርያስም በነገላ በላስታ በጣርና ያሉትን ዘመዶቻቸውን እያሌ ጊዜ ተለይተው በመቆየት ናፍቀው ስለነበር ላስታ ተሻግረው ከወንድሞቻቸው ከአቶ ዋሴና ከአቶ ይሳ ጋራ ከረሙና ወደ ደብረታቦር ለመሄድ ሲነሱ ንዳድ (ወባ) ይዟቸው ታመው በቀጠሮው ለመስቀል ሳይደርሱ ቀሩ ። በዚህ ጊዜ በቀጠሮው ሸህ ዘካርያስ ቀረ ብለው እነ አሸቴ ዘይኑ አመለከቱ ሸህ ዘካርያስ ቢቀሩም ደጋፊወቻቸው እነባሻ ጠቋሬ እነ መሐመድ አማኔ ቀርበው የቀሩበት ምክንያት በመታመም መሆኑን ልከውብናል አሁንም የታመመ ይዳን የዘመተ ይግባ ነውና ደንቡ ቀጠሮ ይለወጥልንና እናቀርባቸዋለን ብለው አመለከቱ ። ራስ ጉግሳም ቀጠሮውን ለውጠው ወዲያው እንደዳነ እንዲመጣ ብለው አዘዙ ።

ሸህ ዘካርያስም ወዲያው በጎ ሲሆኑ ደጋፊወቻቸው ሁሉ በነገላ፤ በመና መቀጣዋ፤ በመልዛ፤ በብናት፤ በበለሳ፤ በቋሊሳ፤ በፋርጣ፤ በጋይንት፤ በውዶ፤ አሞራ ገደል፤ በእስቴ፤ በምክሬ፤ ባፈረዋናትና በደራ የሚገኙ ሁሉ ደብረታቦር ላይ እንዲገናኙ መልክት ልከው በዋግና በላስታ የሚገኙትን አስከትለው ከጣርና ገስግሰው ጥቅምት መባቻ ደብረታቦር ከተማ አጠገብ አደም ጎጥ ላይ ከነጋድራስ ኃይሉ ቤት ደረሱ ። በናፍቆት ሲጠብቅ የነበረው የሸህ ዘካርያስ ተከታይ ሁሉ ገጻቸውን በተመለከተ ጊዜ በደስታ ረካ ። ታመሙ ሲባል የሰማው ሁሉ ቢሞቱ ማነው መልስ የሚሰጥ ? እያለ ሲጨነቅ በመድረሳቸው ለደስታቸው ወሰን አልነበረውም ። ነጋድራስ ኃይሉ ጌታ የሰጣቸው ባለጸጋ ስለነበሩና እንደዚሁም በሸህ ዘካርያስ ትምህርት

የተደሰቱ ብዙ ሐብታም ነጋዴወች ተረዳድተው ሰፊ ድግስ ተደግሶ ፍሪዳ ታርዶ ከተበላ ከተጠጣ በኋላ ሕዝቡ እንዲሰበሰብ አደረጉና ለተሰበሰቡት አዛውንት ሽማግሌዎች እንዲህ ብለው ተናገሩ ንግግራቸው ምርር ያለ ኃይለኛ ተግሳጽ ነበር ።

አሁን እኔ ሞቸ ቀርቸ በነበር አስራራት አመት ሳስተምር ከቆየሁ በኋላ ማን ዋቢ ይሆናችሁ ነበር መታመሜን ስትሰሙ ዋቢ አለን ብላችሁ ቀጠሮ የተቀበላችሁ እኔ ሳስተምር የሰማይ አምላክ ዋቢ ነው አልኳችሁ እንጅ እኔ ዋቢ ነኝ ብየ አስተማርኩ ወይ ? ዳሩ ግን እናንት አዛውንቶች ለምን ትፈራሳችሁ እላንት ብትፈሩ የላንት ልጆች የማይፈሩ አሁን ይነሳሉ አሁን የላንተ በቅሎ ሳቢ ሆነው ከዚህ ያሉ ልጆቻችሁ እኔ የጀመርኩትን ስራ እነሱ ይፈጽሙታል ይኮራሉ ብየ ነው እንጅ በስማቸው እጠራ ነበር ፀሐይ ሳለች ጨረቃ ማብራት አትችልም ፀሐይ ስትገባ ግን ጨረቃ ታብራለች እንደዚሁም እኔ ሳለሁ እነሱ አይነሱም እኔ ስታጣ ግን እነሱ ይወስዱታል ይፈጽሙታል ። ብለው መርምሩ ተማሩ በመልካሙ ተያዙ እኔ በመካከላችሁ ካለሁ አልለያችሁም አሁንም ለመጣንበት ተግባር ሁላችንም በአንድነት እንመለክራለን ። ብለው ካስጠነቀቁ በኋላ ወደ ራስ ጉግሳ አደባባይ ወጥተው መምጣታቸውን ገለጹ ።

ራስ ጉግስም ከሳሾችን አቶ አሸቴ ዘይኑን ሸህ ይብራሂምን ሸህ መሐመድና ደጋፊወቻቸውን አስጠርተው ወዲያው ጉባኤ ሰብስበው አሁን ክሳችሁን እንደገና አሰሙ ነገሩ ውሳኔ እንዲያገኝ አሉ ። ከሳሾችም ክሳቸውን እንደሚከተለው እድርገው አቀረቡ ። ሸህ ዘካርያስ እስላም እንዳንለው ሸርያችን /ሕጋችን/ ያፈርሳል ክርስትያን እንዳንለው አልሃምድሊላሂ ይላል የባስታን

የዋግን የትግሬን እስላም ሁሉ ሲበጠብጥ ኑሮ እነሱ ሲያባሩት በጌምድር ተሻግሮ ይበጠብጠናል ። እኛ የምንለምነው አሁን ከማስተማሩ ታግዶ እስካሁን ያልታዘዘ በመስራቱ ጥብቅ ቅጣት እንዲቀበልልን ነው የምናመለክተው ብለው አቤቱታቸውን አሰሙ ።

ሸህ ዘካርያስ መልስ እንዲሰጡ በታዘዙ ጊዜ መልስ ሲሰጡ የእስላም ሰው ለራሽ ሕግ ባፈርሰው እንዲፈርሰ አስፈላጊ ነው አምላክ ያዘዘውን ግን አጸናለሁ እንጅ ኣላፈርስም አልሃምድሊላሂ ብልም አምላኬን ማመስገኔ ነውና አያስነውረኝም ስለኔ ጉዳይ ምን ያገባችኋል በግል ሕይወቴ ላዝበት ነጻነት የለኝምን ? የላስታን፣ የዋግንና የትግሬን እስላሞች ምን ብየ በጠበጥሁ ? በጠበጡኝ እንጅ ፤ ከሰሱኝ እረታኋቸው ። እላንትም ከሳችሁኛል እረታችኋለሁ ። መቸም እውነት ሲመጣ ለሀሰት ስፍራ የለውም ሲሉ ከመለሱ በኋላ ያልታዘዘ በመስራቱ ይቀጣል የሚሉት እኔ የቱን ነው ያልታዘዘ የሰራሁት? ያልታዘዘውን የሚሰሩት እነሱ ናቸው ። ምክንያቱም ወንጌልና አሪት አንዱን ፈትቶ ሌላውን ማግባት ከአመንዝራ ይቆጠራል ዳሩ ግን ቢታረቁ መልካም መሆኑን ሲናገሩ እነሱና ቁርአናቸው ወንጌልም ሆነ አሪት የጌታ ቃል ናቸው በነሱ ሕግና ስርአት ተዳደሩ ይሉና እንደገና ባልና ሚስት ሶስተኛ ጊዜ የተፋቱ እንደሆን ሴቷ ሌላ ወንድ አግብታ ፈትታ ከዚያ በኋላ ሊታረቅ ይችላል እንጅ ሌላ ሳታገባ የተፈታ ባል ሊታረቃት አይችልም የሚል ከብሉይ ከሀዲስ የማይስማማ ሕግ አላቸው ገጽ 24 ምእራፍ 2 አልብቅራህ ክፍል 2 አንቀጽ 230 ተመልከት ይህና ይህንን የመሳሰሉ ሕገ ወጥ ስራ የምትሰሩ ሳትታገዱ እኔ የሕያው አምላክ አገልጋይ የምሰራውን ጠንቅቄ አውቄ እማስተምረው እንደምን እታገዳለሁ አስተምራለሁ እንጅ ። ያልታዘዘ የሚሰራ ይቀጣ ካላችሁ ያልታዘዘ

የምትሰሩ እሳንተ በመሆናችሁ ቅጣት የሚመለከተው እሳንተን ነው ሲሉ መለሱ ።

ራስ ጉግሳ በደብረታቦር አካባቢ የሚገኙትን መጽሐፍ አዋቂወች ሁለቱ የመረጧቸውን ግእዝና አረብኛ እንዲሁም እማርኛ የሚያነቡና የሚተረጉሙ ሊቃውንት አስጠርተው በሊቃውንቱ አማካኝነት ጉዳዩ ከተጠና በኋላ ተከሳሹ ሽህ ዘካርያስ ምንም ጥፋት የለለባቸው መሆኑ ተረጋግጦ እንዲያውም ተከሰው በመቅረባቸው በመልስ አሰጣታቸውና በአንደበታቸው ጸጋ የመሳባቸው የእግዚያብሔር ሰው መሆናቸውን ከእደባባዩ የተሰበሰበው ሕዝብና መኳንንት ሊቃውንት ከእሁን ቀደም ያላወቃቸው እንዲያውቃቸውና እንዲያከብራቸው የሚገባ መሆኑን ሁሉም ስለተረዳው ሽህ ዘካርያስ የተከሰሱበት ክስ ውድቅ ሆኖ በነጻ ይሄዳሉ እንዳያስተምር ይታገድልን ሲሉ ያመለከቱትም አሳግባብ ስለሆነ ሽህ ዘካርያስ በወደዱት ስፍራ እየተዛወሩ ቢያስተምሩ ሊታገዱ አይገባም ስንል ተስማምተን ወስነናል ሲሉ ወንበሮቻቸውና መኳንንቶቻቸው ወሰነው ፈረዱና ከሳሽ ተከሳሽ ተሰናበተ ።

ምእራፍ 13

ይግባኝ ወደ አዲስ አበባ

በዚህ ጊዜ በትግሬና በላስታ የተረቱት ይግባኝ ብለው ስላመለከቱ በበጌምድር የተረቱት እነሽቴ ዘይኑ ይግባኝ ስላሉ ተያይዘው አዲስ አበባ እንዲሄዱ ትዛዝ የደረሳቸው መሆኑንና እርሳቸውም ለመሄድ መነሳታቸውን ለትግሬ ለዋግ ለላስታና ለበጌምድር ደጋፊወቻቸው በተሎ መልክት አስተላልፈው የተቻለውን ያህል ስንቅ አዘጋጅተው ጉዟቸውን በተሎ ለመጀመር በተነሱ ጊዜ ዘመዶቻቸው ከዛ ሁሉ ባላጋራ ወጥቶ ተመልሶ ይመጣል ብሎ ለማመን ስላዳገታቸው ደካማውና እሴት ህጻናቱ እንባ በእንባ እየተላቀሱ ሲያዩ ወንድ ወንዱ መሳሪያ ያለው መሳሪያውን እያነሳ ስለተከተላቸው እያጀባቸው ጉዟቸውን ጀምረው በሰላም በ 1898 ዓ.ም አዲስ አበባ ገቡ ። ወደ አዲስ አበባ ጉዞ ሲጀምሩ እየተላቀሱ ሲሸኟቸው ከነበሩት መካከል የታናሽ ወንድማቸው የዋሴ ጀብሪል ባለቤት ወይዘሮ ምጥን እንዲህ ሲሉ ገጠሙላቸው ።

ውሸትን በአጋስስ ጭነው መጡብህ ፤
ትረታቸዋለህ አንድ እውነት ይዘህ ።
ደህና ዋል ጌታየ ደህና ተመለስ ፤
አንደበትህ ይሰላ በመንፈስ ቅዱስ ፤
አይለይህ ጌታ እስከዛው ድረስ ።
የጌታ ባለሟል ልበ ቅን ነህና ፤
በሄድክበት ጉዳይ እረተህቸው ና ።
በጎንደር በትግሬ ዋግም ሆነ ላስታ ፤
እረታቸው እንጅ መች እርሱ ተረታ ፤
ይግባኝ ብለው ሄዱ መስሏቸው ጨዋታ ፤
አሁንም እረቶ ይመጣል የኔታ ።
ለብዙው አንዱ ቁሞ የለለው ፍራት ፤
ምንኛ ጽኑ ነው የሱ ሃይማኖት ።
በል በርታ ጌታየ አይዞህ ሁሉም ያልፋል ፤
በማይጠፋ ቀለም ታሪክህ ይጻፋል ።

በማለት ግጥማቸውን እየደረደሩ ሸኟቸው ። ወዲያውም እዲስ አበባ እንደደረሱ መምጣታቸውን ሲጠባበቅ የነበረው የእድዋ የሰቆጣ ከአራት እመት የበለጠ ለይግባኝ እይግባኝ አዲስ አበባ ሆኖ ሲጮህ በዋግና በሰቆጣ በትግሬ በአድዋ በበጌምድር በደብረታቦር ለአሰራ አምስት አመታት ለተደረገው ክርክር ሲረታ የኖረው የሸህ ዘካርያስን መምጣትና አዲስ እበባ መግባት እንደሰማ ብርክና ድንጋጤ እያደናገረው ሸህዘካርያስን እይቶ የማያውቅ ፊታቸውን ለማየት ብቅ ጥልቅ ይል ጀመር ። እሳቸውም 30 በሚሆኑ የጦር መሳርያ የያዙ ወንድሞቻቸው ታጅበው ከመቶ በላይ የሚሆኑ ደጋፊወቻቸው ተከበው ላይን እሩቅ ሆኑባቸውና ሲቸገሩ የነበልባል ሰይፍ መሰለው ሰለታዩዋቸው ይግባኝ ባዮች በእዲስ አበባ ያለውን በእስልምና ሃይማኖት የሚመራውን አረብና ቱርክ ህንድና ጉራጌ አባበሉና አንድነት ሆነው ፍርድ ይሰጠን ሲሉ ለንጉሠ ነገሥቱ ለአጼ ምኒልክ አመለከቱ ።

ንጉሠ ነገሥቱም ሸህ ዘካርያስን አስቀርበው ለመጀመርያ ጊዜ ለተከሰሱበት መልስ እንዲያቀርቡ በጠየቋቸው እለት ንጉሠ ነገሥቱም ሆኑ ሸህ ዘካርያስ ለመጀመርያ ጊዜ የተያዩበት እለት ነበር ። ከአደባባዩ የሚገኘው የይግባኝ ባይ ደጋፊ የሆኑት ዘካርያስን ለመጀመርያ ጊዜ ለማየት ምቹ ጊዜ ስለሆነላቸው በሸህ ከሚቆጠሩት እሰላሞች መካከል ክፍተኛ ክፍተኛ የሆኑት ከንጉሠ ነገሥቱ አደባባይ መቅረብ እድል የገጠማቸው ብቻ የሸህ ዘከርያስን ፊተ ገጽ ለማየት ቻሉ ።

ሸህ ዘካርያስም ወደ አደባባይ ሲገቡ ከእንድ መቶ ያላነሱ ሰወች ክብብ አርገዋቸው ከአደባባዩ ሲደርሱ እለቃ ታየ የተባሉ ታላቅ ሊቅ ቀረብ ብለው ለነአጼ ቴወድሮስና ለነ አጼ ዮሐንስ ያዳገተውን ጦርነት

እንተ መጀመርህ ያስመሰግንህል አምላክ ከአንተ ጋር ከሆነ ምንም አትሆንም አይዞህ ብለው የሚያበረታታ ቃል ሰጥተዋቸው አለፉና ከንጉሠ ነገሥቱ ፊት ቀርበው እጅ ነሱና ቆሙ ። ሕዝብ እንዲያስተዳድር ከእግዚያብሔር አደራ የተቀበለ ንጉሠ ነገሥትና ለምትጠፋው አለም እንዲያስጠነቅቅ ስሳሜ በመንፈስ ያደረበት ነብይ ለመጀመርያ ጊዜ የተያዩበት እለት ምን አይነት ስሜት እንደነበር ለመግለጽ እንኳን እኔ በወሬ የሰማሁት ይቅርና አብረው ከእደባባዩ ለነበሩት እንኳ ስሜትን ለመግለጽ ሳይቸገሩበት አልቀሩም ። ከዙፋን የተቀመጠ ንጉሠ ነገሥት ግርማ ሞገስ ጸጋ መንፈስ የተጎናጸፈውን የእግዚያብሔርን መልክተኛ ሲመለከቱት በክሳሾቹ አንደበት ሲወነጀልበት የነበረው የሸህ ዘካርያስ አካል የመለኮት ስልጣን የሰፈረበት እንኳ ለባላጋራ ለንጉሠ ነገሥቱ የሞቀና የደመቀ ክብርና ሞገስ የከለለው ሁኖ ተገኘ ። በክሱ መስረት መልስ እንዲሰጡ ከተነገራቸው በኋላ ቀጠሮ ተቀብለው እጅ ነስተው ተመለሱ ።

ምእረፍ 14

ታላቁ ጉባኤ

በቀጠሮው ቀን ንጉሠ ነገሥቱ ሰፊ ጉባኤ እንዲደረግ ጥብቅ ትእዛዝ አስተላለፉና አቡኑ፣ ሊቃውንትን፣ ወንበሮችን፣ እፈ ንጉሶችን፣ ሽማግሌዎችን፣ መሳፍንትንና መኳንንትን ሰብሰበው ለጉባኤ ተቀመጡና ከሳሾች ክሳቸውን አቀረቡ ። በዚህ ጊዜ በአደባባዩ የቀረበው ሕዝብ እጅግ ብዙ ስለሆነ ብርቱ ቁጥጥር ተደርጓል ። የቀረበው ክስ ሃይማኖታችን ለውጧል ስርአታችንን አፍርሷል ብለው ነበር ። በዚህ ጊዜ አፄ ምኒልክ ይህን የሃይማኖት ጉዳይ በዳኝነት ለማየት የተገደዱበት እስላም ከእስላም በሰተጣሉ ለማስማማት ነበር ። ዝም ብለው ቢተዋቸው ችግር የሚፈጠር ስለሆነ ሰላም እንዲፈጠር ጉባኤው ተከፈተ ። ተከሳሹ ምን ብየ ነው ሃይማኖት የለወጥሁ ስርአትስ ያፈረስሁ? ብለው ከሳሾችን ሰለጠየቁ ይግባኝ ባዮች እነ ሸህ አደም፣ እነ እሸቴ ዘይኑ፣ እነ ሸህ ይብራሂምና እነ ሸህ ሙሐመድ ዳና መልስ ሳይሰጡ አንድ የአረብ መሀንዲስ መናገሻ ቅዱስ ጊወርጊስን ለመስራት የመጣ ብድግ አለና አላህ አራት ሚስት ቢያዝልን አንተ አንዲት ትበቃለች እያልክ ነው ስርአታችንን ያፈረስክ ብሎ ተናገረ ።

የሸህ ዘካርያስ መልስ ። ከጥንቱ አምላክ ሲፈጥር ለአንድ አዳም አንዲት ሂዋን ብቻ ፈጠረ እንጅ አራት ሂዋን አልፈጠረለትም ይህም በወንጌል ማቴወስ ምእራፍ 19 ቁጥር 3 እስከ 9 ሲነበብ ለአንዱ አዳም አንዲት ሂዋን ብቻ መሆኑዋንና ሊፋቱም የማይገባ መሆኑን ያስረዳል ይህንን በብሉይና ሀዲስ አራትና ወንጌልን እንድንሰራበት እንደ ሕጉም እንድንተዳደርበት ቁርአኑ በገጽ 78 ምእራፍ 5 አል ሜሶዳህ ክፍል 6 እንቀጽ እንዲህ ይላል እላንት የመጽሀፍ ባለቤቶች ሆይ ተውራትና ኤንጂልን ከጌታችሁ ወደላንት የወረደውን እስከታውቁ / እስከምትሰሩባቸው / ድረስ በምንም ላይ አይደላችሁም በላቸው ። የአራት የወንጌል ቃል እውነት

ነው ስሩበት የሚለው ቁርአን አራት አግቡ ቢልም ብትፈሩ አንዲት ብቻ በላለ በአንድ ጽኑ ብየ ባስተምር እንደ ትእዛዝና ስርአት አፍራሽ እያስቆጥረኝም ። ጉዳዩም በትግስት ሰናጠናው ስርአቱን ከህይወት ሰናዋህደው አንድ ወንድ አራት ሲፈቀድለት አራት ሴቶች አንድ ባል ይበቃችዋል ያለው ሰው እንጅ አምላክ ለአንዱ አንዲት ብቻ ነው የፈቀደለት ። ዛሬም ቢሆን በምድር ላይ ስለሚወለዱ ወንድና ሴቶች የተመጣጠነ ሴትና ወንድ ነው እንጅ ለየአንድ አንዱ ወንድ አራት እጥፍ ሴቶች አይወለዱለትም ይህ ከአንድ ቤት በመቀመጡ አስደሳች ነው ተብሎ ሲታሰብ አራቱ ሴቶች በአንድ ወንድ ቅናት ዱላ ሲማዘዙ እነሱን ለማስማማት ብትር ይዞ ሲከላከሉ ከመኖር በስተቀር ደስታን ሊገልጽ አይችልም ። ሚስቶችን ብንበድልም ብአድ ናቸው ብለን እናትና ልጆቻችን እህቶቻችንም ለአራት አንድ ይድረሳቸው ማለታችን እንደምን ተዘነጋ ። ይህ አምላካዊ ያልሆነ ሰው ሰራሽ ቆራጥነት አይደለምን ? ይህንና ይህን ስርአትና ሃይማኖት እኔ ያፈረስኩትና የለወጥኩት ሳይሆን ጥንትም ቢሆን የአምላክ ፈቃድ አለመሆኑን እንኳ የተቀባው ንጉሥ ማንም ሊገምተው የሚችል ነው ። ግርማዊ ሆይ ፍርድ በራስ ሊጀመር ይገባዋል እስኪ አንዲት ሚሰት ለአራት ወንዶች ትብቃ ብሎ ሕግና ስርአት ይውጣና ወንዱ ሰጋ እንዳየ ድመት ተናንቆ ያላለቀ እንደሆነ ይታይ በራስህ የምትጠላውን በሰው አታድርግ ያለውን የወንጌል ቃል መሰረት በማድረግ አንዲት ለአንድ ትበቃለች ብየ አስተምሪያለሁ ይህ እንደ ወንጀል ተቆጥሮ ከማስተማር ታግዶ በስርአት አፍራሽነቱ በሞት ይቀጣል ብለው እነሸህ አደም ሰቆጣ ላይ ቢከሱኝ እንዲሁም ደጋፊወቻቸው እነአህመድ ዲን ትግሬ ላይ ቢከሱ እኔንም በጌምድር ከራስ ጉግሳ ላይ እነእሸቴ ዘይኑ እነሸህ ይብራሂም እነሸህ ሙሐመድ ዳና ቢከሱኝ ዳኛ

የድህ መዳኛ ስለሆነ ክሳቸው ውድቅ ሆኖ እኔም በነጻ ተለቅቄ በተግባሬ እንድቀጥል ስለተፈረደልኝ በይግባኝ የመጡበት ምክንያት ይህ ነው ። እሱና የሚያስተምሩበትም በአረብኛ የተጻፈ መጽሐፍ ቅዱስና ቁርአኑ ከንጉሠ ነገሥቱ ዙፋን ስር አስቀምጠው የሰጡሁት ሁሉ መልስ ይኸው መጽሐፉ ሊቃውንት እየመጣ እያነበበ እየተረጎመ ለግርማዊነተዎ ያስረዳ ። የቁርአኑ መጽሐፍ በአሪት ሕግ ስሩ ይሳል ገጽ 10 ምእራፍ 2 አል ብቅራህ ክፍል 1 አንቀጽ 136 በዚያም ሙሴና ይሳ በተሰጡት በዚያም ነበያት ሁሉ ከጌታቸው በተሰጡት ከነሱ በአንድም መካከል የማንለይ ስንሆን እመን ። ሲል እኔም እንደ ቁርአኑ ቃል ኦሪትን መዝሙርን ነበያትንና ወንጌልን እስከመልክቱ ለአሰራአምስት አመታት አስተምሪያለሁ ለወደፊቱም እስከለተ ሞቴ እንዳላስተምር ሊያግደኝ የሚገባው የለም ምክንያቱም የማስተምረው እንደፈጣሪ ቃል ጠንቅቄ ጠብቄ ስለሆነ ነው ሲሉ ከተናገሩ በኋላ ፍጆታውን ለነ ሸህ አደም ሰጡ ።

በይግባኝ ከሳሾች አንዲት ትበቃለች የሚለው ታጥሯል ሊነበብና ሊተረጎም አይገባም አሉ ደግሞም አለማስተካከልን ስትፈሩ ነው የሚል ስለዚህ ለሁሉ በቂ ሐብት ኑሮት አስተካክሎ ለመያዝ ከቻለ አራት ከማግባት አያስከለክለውም አሉና መለሱ ።

መልስ ሰጭው ሸህ ዘካርያስ ሲመልሱ ታጥሯል ለምትሉት አጥሩን እርገጡና አንብቡት ሾህ የለውም አይወጋችሁም ደግሞም ታጥሮ የሚጠበቅ ማናቸውም ሁሉ ጠቃሚ ስለሆነ እንዲጠበቅ ይታጠራል እንጅ ዋጋ ቢስ ቢሆን ኑሮ ይደመሰስ ነበር እንጅ ታጥሮ አይጠበቅም ነበር ። አለማስተካከልን ብትፈሩ ያለውም በሀሰት አይደለም እግዚያብሔር ሐብት ያለው አራት ሲያገባ የለለው አንድ ይጣ ማለቱ ነውን ? ለሚፈራ

ቁርአኑ አንዲት ትበቃለች ብሏል ለማይፈራ ግን ክርስትያኑም ቢሆን ጓዳ ሙሉ ገረዱን ያንጋጋዋል ። አለማስተካከል ብትፈሩ ማለቱ ግን አንድ ወንድ እራሱ ለአራት ሴት ፍላጎት በቂ አይሆንም ማለቱ ነው ይህን ለማስተዋል ያዳገታችሁ ሕጉን ስታቋቁሙ ከምክሩ ሴቶች ባለመኖራቸው ችግራቸውን ሳትረዱላቸው ላራት አንድ ይብቃቸው ብላችሁ በመዶለት አሴራችሁባቸው ይህንን የሚመለከት ሁሉን ቻይ የሆነው አምላክ አንድ ቀን ፍርዳችሁን ይሰጣችኋል ብለው መለሱ ።

በይግባኝ ከሳሾች መልሰ ሰጭውን ባተረጓጎም ለማደናገር ስለሞከሩ ከሳሽ ተከሳሽ የመረጧቸው አረብኛ ቋንቋ ግእዝና አማርኛ አዋቂ ሊቃውንት ተመርጠው ከሳሾችን እራሳቸውን እያስነበቡ እያስተረጎሙ ንጉሠ ነገሥቱ አፄ ምኒልክ እራሳቸው በተገኙበት በተደረገው ጉባኤ ጉዳይ ከባድና ታላቅ ከመሆኑ የተነሳ ከቀኑ 3 ስአት ሲሆን የተጀመረ እስከ ዘጠኝ ስአት ከተነጋገሩበት በኋላ በይደር ለሚቀጥለው ቀን ጉባኤው እንዲሰበሰብ ተነግሮት ተበተነ ። በማግስቱ ጥናቱ ቀጥሎ ዋለ ።

በይግባኝ ከሳሾች ከበድ ያለው ሸህ ዘካርያስን የከሰሱበትን ጉዳይ እንዲህ ሲሉ አመለከቱ ሃይማኖታችን የለወጠው ቁርአናችን አላህ አንድ ነው አይወለድም አይወልድም የሚለውን ለውጦ ተወለደ ሲል ያስተምራል ። እስላም ሆኖ ይህን ሊያስተምር አይገባውም ይህን ለማስተማር ከፈለገ እራሱ ክርስትና ተነስቶ ማስተማር አለበት ክርስትና የሚያስተምር የእስላም መምህር ሊኖር ይገባል ወይ ? ሲሉ አመለከቱ ።

ከአቤት ባዮች አፍ ቀበል አደረገና አቡነ ማቴወስ አስራ አምስት አመት የብለይ የሀዲስ የመዝሙርና

የነበያትን መጽሐፍትን ሲያስተምሩ ምነው እራስዎ ክርስትያን ከመሆን ዘገዩ ? አመልካቾች እንዳመለከቱት እስላም ሆኖ የክርስትና አስተማሪስ ለመሆን መንገድ አለው ወይ? የክርስትና አስተማሪ ለመሆን በቅድምያ እራስ ክርስቲያን መሆን አያስፈልግም ወይ ? ሲሉ ሸህ ዘካርያስን ጠየቋቸው ::

መልስ ሰጭው ሸህ ዘካርያስ በቅድሚያ ለአቡነ ማቴወስ ሲመልሱ እንዲህ ብለዋል :: የጳውሎስ መልእክት 1 ቆሮንቶስ ምእራፍ 9 ቁጥር 3 ለሚመረምሩኝ መልሴ ይህ ነው ይልና ከቁጥር 19 እስከ 23 ከሰው ሁሉ አርነት የወጣሁ ስሆን የበለጡትን እንድጠቅም እንደ ባርያም እራሴን ለሁሉ አስገዛሁ አይሁድንም እጠቅም ዘንድ ከአይሁድ ጋራ እንደ አይሁድም ሆንኩ ከሕግ በታች ያሉትን እጠቅምም ዘንድ እኔ እራሴ ከሕግ በታች ሳልሆን ከሕግ በታች ላሉት ከሕግ በታች እንዳለሁ ሆንሁ ሕግ የለላቸውን እጠቅም ዘንድ :: ያለ እግዚያብሔር ሕግ ሳልኖር ነገር ግን በክርስቶስ ሕግ በታች ሳለሁ ሕግ ለሌላቸው ሕግ እንደለለኝ ሆንሁ :: ደካሞችን እጠቅም ዘንድ ለደካሞች እንደ ደካማ ሆንሁ :: በወንጌልም ማህበርተኛ እሆን ዘንድ ስለወንጌል ሁሉን አደርጋለሁ :: ሲል ሐዋሪያው ጳውሎስ እንደተናገረው እኔም ለሰው የምጠቅምበትን መንገድ እከተላለሁ :: የዘገየሁ ብዙወችን ለማስከተል ስለፈለግሁ ነው ስመጣም እንደ መጽሐፍ ቅዱስ መንገድ ነው የምመጣው :: እስራአምስት አመት የኦሪትን የመዝሙርንና የነበያትን የወንጌልንና የመልእክቶቹን መጽሐፍ ባስተምር እንድንመራባቸው እንድንሰራባቸው እራሱ ቁርአን የሚያዝ መሆኑን ቀደም ብየ በጠቀስኳቸው የቁርአን ቃል ቁርአን የሚያዘውን ቃል ለማስተማር ክርስትና መነሳት አስፈላጊ አይመስለኝም:: የእስልምና ሃይማኖት መስራች በሆነው ሙሐመድ

ተጽፎ የቆየው ቁርአን ስለክርስትና የሚመሰክረውን ገልጾን ብናስተምር መንገዱ ያስኬዳል ዳሩ ግን ስለክርስትና ቁርአን የሚመሰክረውን ብናስተምር የክርስትያን መምህር አያስኘኝም የእስልምና መጽሐፍ የሚያስተምር የቁርአን መምህር ያሰኛል እንጅ :: ክርስትና መነሳት የሚያስፈልገው ክርስትያን ለመሆን ብቻ ነው :: ስለክርስትና ለማስተማር ግን ማናቸውም ሰው ሁሉ እውቀት ካለው ቢያስተምር ያስከለክለዋል ብየ አላምንም ሲሉ መለሱ ::

በይግባኝ ለከሰሱት እነሸህ አደም እነሸህ ሙሐመድ ዲና እነአሸቴ ዘይኑ ለጠየቁት ሲመልሱ እንደዚህ ብለዋል :: አሁንም ቁርአን አላህ አይወልድም አይወለድም ይልና እንደገና ቃሉን ለውጦ በአሪት በወንጌል ቃል ሂዱ ከጌታ የወረዱ ናቸው ይላል ብሉይና ሀዲስ ይቆዩና እራሱ ቁርአን ስለ ይሳ አወላለድ የሚከተለውን ምስክርነት ይሰጣል ::

ማርያም ሆይ አላህ በእርግጥ መረጠሽ አነጻሽም በአለማት ሴቶች ላይ መረጠሽ :: መልአክ ያሉትንም አስታውስ :: መሪም ሆይ አላህ ከርሱ በሆነው ቃል ስሙ ኤል መሲህ ኢሳ የመሪም ልጅ በዚህ አለምና በመጨረሻው የተከበረ ከባለሟሎቹ በሆነ ልጅ ያበስርሻል :: በህጻንነቱና ባደገም ጊዜ ሰዎችን ያስተምራል ከመልካሞቹም ነው :: ጌታየ ሆይ ሰው ያልነካኝ ስሆን ለኔ እንዴት ልጅ ይኖረኛል አለች ነገሩ እንዲህ ነው አላህ የሚሻውን ይፈጥራል አንዳችን ባሻ ጊዜ ለሱ ሁን ይለዋል ወዲያውኑም ይሆናል አላት :: ገጽ 37 ምእራፍ ሶስት አሊኢምራን ክፍል ሶስት አንቀጽ 42 እና 45 እስከ 48 ይገኛል ::

በነብያቶች ፈለግ ላይ የመሪምን ልጅ ኢሳን ከተውረት በስተፊት ያለው አረጋጋጭ ሲሆን አስከትለን ኤንጅልንም በውስጡ ቀጥታና ብርሃን ያለበት በስተፊቱ ያለችውን ተውራትንም የሚያረጋግጥ ኢሳያስ ምእራፍ 9 ቁጥር 6 ስሙ ድንቅ ይባላል ብርቱ አምላክ የዘላለም አባት የሰላም አለቃ ።

የጥንቶቹ መሪና ገሳጭ ሲሆን ሰጠነው የኤንጀልም ባለቤቶች በውስጡ አላህ ባወረደው ሕግ ይፍረድ አላህ ባወረደው ሕግ የማይፈርድ ሰው እነዛ አመጸኞች እነሱ ናቸው ። ገጽ 75 እና 76 ምእራፍ 5 አል ሚእዳህ ክፍል ስድስት አንቀጽ 6 46 እስከ 49 ይገኛል ።

በመጽሐፍ ውስጥ መሪምንም ታሪኳን አውሳ መንፈሳችንንም ጅብሪልንም ወደሷ ላክን እሷም ሰው መስሎ ተገለጸላት እኔ ንጽህን ልጅ ለአንች ልሰጥሽ የጌታሽ መልክተኛ ነኝ አላት ። በጋብቻ ሰው ያልነካኝ ነኝ አመንዝራም ሳልሆን ለኔ እንዴት ልጅ ይኖረኛል አለች ። እሱም አላት ነገሩ እንዲህ ነው ጌታሽ እሱ በኔ ላይ ገር ነው በሰወችም ታምር ክኛም ችሮታ ልናደርገው ይህንን ስራን የተፈረደም ነገር ነው አለና እፍ አለባት ወዲያውኑም አረገዘች አርሱም በሆዷ ይዛው ወደሩቅ ስፍራ ገለል አለች ። ይህ የመሪም ልጅ ይሳ ነው ያ በርሱ የሚጠራበት እውነተኛ ቃል ገጽ 210ና 211 ምአራፍ 19 መሪን ክፍል 16 አንቀጽ 16 እስከ 21 ይገኛል ።

ያችን ድንግልናዋን የጠበቀችውን በአርሷም ውስጥ ከመንፈሳችን እፍ ያልንባትን እርሷንም ልጇንም እንደዚሁ ለዓለማት ታምር ያረግናትን መርያምን አስታውስ ። ይህች ሕግ ጋር አንዷት መንገድ ስትሆን በእርግጥ ሃይማኖታችሁ ናት እኔም ጌታችሁ ነኝና

ተገዙኝ ። ገጽ 227 ምአራፍ 21 አል አንቢያ ክፍል 17 አንቀጽ 91ና 92 ይገኛል ።

የቁርአኑ ቃል ክዚህ በላይ በተገለጸው ሲያስረዳ በተጨማሪም በሙሴ ኦሪት በዳዊት መዝሙር በነበያትና በወንጌል በጠቅላላው በብሉይና በአዲስ ኪዳን እንድንስራባቸው ያዘዘ ሲሆን ዘፍጥረት ምእራፍ 3 ቁጥር 15 በአንችና በሴቲቱ መካከል ጠላትነትን አደርጋለሁ በዘርሽና በዘሯ መካክል እርሱ እራስሽን ይቀጠቅጥሻል አንች ሸኮናውን ትቀጠቅጫለሽ ። ያለው የሴቲቱ ዘር ክማርያም የተወለደው የሱስ የባቡን የሰይጣኑን እራስ ቀጠቀጠው ሰይጣንም የየሱስን እጅና እግር አስቀጠቀጠው ።

መዝሙር ምእራፍ 2 ቁጥር 11 ለእግዚያብሔር በፍርሀት ተገዙ በእርሱም ደስ ይበላችሁ ልጁን ስሙት እንዳይቆጣ በአላችሁበት መንገድ እንዳትጠፉ ቁጣው ጥቂት ቆይታ ትነዳለችና በእርሱ የታመኑ ሁሉ የተመሰገኑ ናቸው ይላል ።

እንዲሁም በኢሳያስ ምእራፍ 9 ቁጥር 6 ህጻን ተወልዷልና ወንድ ልጅም ተሰጠ አለቅነቱም በጫንቃው ላይ ይሆናል ስሙ ድንቅ ተብሎ ይጠራል ። መካር ብርቱም አምላክ የዘላለም አባት የሰላም አለቃ ይባላል ኢሳያስ ምእራፍ 7 ቁጥር 14 ስለዚህም እሱ እግዚያብሄር ምልክት ይሰጣችኋል እነሆ ድንግል ትጸንሳለች ወንድ ልጅም ትወልዳለች ስሙንም አማኑኤል ብላ ትጠራዋለች ትርጉሙ እግዚያብሔር ከኛ ጋራ ሆነ ማለት ነው ማቴወስ ምእራፍ 1 ቁጥር 23 ።

እንዲሁም በኢሳያስ ምእራፍ 53 ቁጥር 1 እስከ 12 ስለኃጢያተኞች ቤዛ ሁኖ መሞቱን ያስተምረናል በእርሱ ቁስል እኛ መዳናችንን ይገልጽልናል ::

ዳንኤልም በበኩሉ በምእራፍ 9 ቁጥር 24 እና 25 የቅዱሳን ቅዱስ መሲህና ንጉሥ ክርስቶስ ብሎ በስሙ ይጠራዋል ::

ወንጌልም እንዲሁ በዮሐንስ ምእራፍ 3 ቁጥር 16 እግዚያብሔር እንዲሁ አለምን ወዷልና አንድ ልጁን እስኪሰውጥ ድርስ በእርሱ ያመነ ሁሉ እንዳይጠፋ የዘላለም ሕይወት ትሆንለት ዘንድ አንጅ :: ይላል ::

ማርቆስ ምእራፍ 16 ቁጥር 16 ያመነ የተጠመቀ ይድናል ያላመነ ግን ይፈረድበታል ::

ማቴወስ ምእራፍ 28 ቁጥር 19 እና 20 እንግዲህ ሂዱና አሕዛብን ሁሉ አስተምሩ አጥምቋቸውም በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም :: በእርሱም ያዘዝኳችሁን ሁሉ ጠብቁ አስተምሯቸውም እኔም እነሆ ከላንት ጋራ ነኝ እስከፍጻሜ ዘመን ድረስ :: አሜን ::

ከዚህ በላይ የተዘረዘሩት የቁርአንና የራሱ ቃልና እራሱ ቁርአን የሚመሰክርላቸው አሪት መዝሙር ነቢያትና ወንጌል እስከ መልአክቱ አወላለዱንና አምላክነቱን ስለሚመሰክሩለት ይህንን ነው ያስተማርኩት ይህንም እኔ ላልሆን እራሱ ቁርአን ሃይማኖታችሁ ይህች ናት ብሎ ስለመሰከረ አሰተማርኩ እንጅ በራሴ ስልጣን እንዳችም አለወጥኩም እነዚህ ቅዱሳን መጽሐፍት በስልጣኑ በመንፈስ መሪነት ያጻፈ አምላክ ቢልከኝ እቢ ለማለት አልችልም የምችልበት መንገድ ካለ እናንተ ፍረዱ ::

እስላም ሆኖ ይህን ማስተማር አይገባውም የሚሉኝ እስታሁንም ሆነ አሁንም ቢሆን ክርስትና ብነላ የተላክሁበትን ቁርአኑን በትክክል እየተረጎምኩ እንዳስተምር የታዘዝኩትን እንዳልሰራ እንቅፋት እንደሚሆኑብኝ ስላወቁ ስራዬን ለማቆም ነው የሚጥሩ ምክንያቱም ክርስትያን ሆኘ እስላምን ለማስተማር እንደማልችል ስለሚያውቁ ነው :: ክርስትናን የሚያስተምር የእስላም መምህር ሊኖር ይገባል ወይ? ላሉት የእስልምና መመሪያ የሆነው ቁርአን የሚያዘው ከሆነ ይህን የቁርአን ቃል እኔ እስላሙ ለእስላሞች ላስተምር እዎ ይገባኛል ነው መልሴ ::

ንጉሠ ነገሥት አፄ ምኒልክ ከዚህ በላይ በይግባኝ ከላሾች የጠየቁትንና በይግባኝ ተከላሾች የመለሱትን መልስ ካዳመጡ በኋላ ተከሳሹን ሸህ ዘካርያስን እንዲህ ብለው ጠየቋቸው ::

አምላክ ቢልከኝ እምቢ ለማለት አልቻልኩም የምትችሉበት መንገድ ካለ እናንተ ፍረዱ ብለሀል :: ለመሆኑ አምላክ መቸ ወዴትስ ነው የተገናኘችሁና የላከህ ? ሲሉ ጠየቋቸው ::

ግርማዊይ ሆይ ግርማዊነተዎ በኢትዮጵያ ላይ በነገሡ በሰስት ዓመት 1885 ዓ.ም በላስታ አውራጃ አይና ቡግና በተባለ ወረዳ በጣርና ቀበሌ እኖር ነበር :: ስለእስልምና እውነተኛነት በጥብቅ ለመመርመር ሀሳቤን አነሳስቸ ዘወትር በግል ጸሎት ፈጣሪዬን እለምነው ነበር :: አምላክም ጸሎቴን ሰማና መልስ ሰጭ የሆነው በተለይም በረማዳን ወር ጾም ውስጥ አንድ የካብ ጎጆ አሰርቸ ከሰው ተለይቸ የሱባኤ ጸሎት ለሰባት ቀናት ለመጸለይ በጀመርኩበት ወቅት ያለሁበት ቤት በልዩ ስሜት ተሞላ:: አይኖቸ የሚመለከቱት እንግዳ

ነገር ሆነብኝ በዚህ ጊዜ የመጀመርያውን ራእይ አየሁ ::

አንድ ሰው ከምስራቅ ተነስቶ ሲመጣ አየሁት ይህ ሰው ቁመቱ እረጅም መልኩም የተዋበ ነው ጸጉሩን የተሰራ ከመልኩ ውበት የተነሳ በሰው ግምት አይመጠንም ነበር :: ወደኔ ቀረበና በቃሉ ዘካርያስ ብሎ ጠራኝ እኔም አቤት ስለው የእግዚያብሔር ባርያ ወደኔ ቅረብ አለኝና እግዚያብሔር በቃሉ ወዳንተ ላከኝ የቃሉን ትርጉም ግምቱን እንድታውቅ ሲለኝ እኔም እሺ እልኩት ከራሴ ላይ እፍ ቢልብኝ ከራሴ እስከእግሬ ድረስ ልዩ ስሜት ተሰማኝ :: ከዚህ በፊት ቁርአኑን የማነበው ያለማስተዋል ነበር በዚያን ጊዜ ትርጉሙ ግልጥ ብሎ ታየኝ :: እፍ ካለብኝ በኋላ በመጣበት አኳኋን ተመለሰ :: ከሱባኤው ሳልነሳ ከዚው ስፍራ እንዳለሁ እርብ ሌሊት በዶሮ ጩኸት ሶስት አዛውንቶች የተከበሩ አሁንም በሰው እገላለጽ ለማስረዳት የሚያዳግት ክብር ያላቸው እንደደናግል ያሉ መልካቸው አንድ አይነት የሆነ መጥተው ከመካከላቸው አስቀመጡኝና በቃላቸው ልጃችን ዘካርያስ ደስ ይበልህ አትዘን የትርጓሜውን ነገር ልንገልጽልህ መጥተናል ልንፈጽምልህ ነውና የበረታህ ሁን ቁርአኑንም በትክክል ተርጉመው ነገር ግን እኛም እንለይህም በአሪቱና በወንጌሉ የቁርአኑን ቃል አይተህ አስተካክለው ካልተሰማሙ ቁርአኑን አርመው :: ብለው ከተናገሩ በኋላ ሶስቱም ሽማግሌዎች ወደ ሰማይ አንድ አካል ሆነው ሄዱ :: ከሄዱ በኋላ ደመናና ዝናብ መጣ አመጣጡም ከፀሐይ መውጫ ነበር የሚሄደውም ወደ ፀሐይ መግቢያ ነበር በዝች አለም ላይ ነው እኔም አሻቅቤ ስመለከት ነበር አንድ አካል መልሶ ከኔ ጋር ሆኖ አገኘሁት እጄን ይዞ በቃሉ አይዞህ አንለይህም የበረታህ ሁን አለኝ :: ከዚህ ጊዜ ጀምሮ የምፈጽመውን ስራ የሚመራኝ ይህ

የማይለየኝ ጓደኛየ ነው :: ግርማዊ ሆይ እንዲህ በሆነ ትእዛዝ ስራውን ስጀምር ብዙ ደጋፊወችን ጌታ ስለሰጠኝ በምሄድበት ሁሉ ይከተሉኛል ከመቄት ከሸድሆ ከነገላ ከላስታ ከዋግና ከትግሬ ከለሜንና ከወልቃይት ከወገራና ከጎንደር ከበጌ ምድርም እየመጡ የማስተምራቸውን እየተቀበሉ ወደ የመጡበት ስለናኙት ዝናው በያለበት ተዳረሰ :: ወዲያውም ተቃዋሚ በመነሳቱ ሰቆጣ ከዋግ ሹም ጓንጉል ላይ ተከሰስኩ አህመዲን የተባለው ተማርየን አድዋ ከደጃዝማች ገብረስላሴ ላይ ከሰሉት ከዚያም አረትተን በጌምድር ከራስ ጉግሳ ላይ ተከለስኩ ከዚያም እረታኋዋቸው በይግባኝ የመጣንበት ጉዳይ ይህ ነው ካሉ በኋላ ካሁን ቀደም እየተከሰስኩ በየመኳንንቶቹ የቀረብኩና ዛሬም በግርማዊነተዎ ፊት ተከሰሸ መቅረቤ ጌታ ፈቃዱን ያልሰማ እንዲሰማ ያላወቀ እንዲያውቅ በየአደባባይ አዋጅ የሚነገርበት መንገድ ይህ ነው :: በዚህ አይነት የጌታ እቅዱ ዛሬ የተጀመረ አይደለም በነቢያትና በሐዋርያት ዘመንም በዚህ እይነት ነበር የሚፈልገውን ፈቃዱን ጌታ የሚያውጀው :: ለምሳሌ በጳውሎስ ጊዜ ሲያሳደው የነበረውን እሱ እራሱ እንዲያስተምርበት በተጠራ ጊዜ እንዲህ ይላል ገላትያ ምእራፍ 1 ቁጥር 14 እስከ 16 አይሁዳዊ ሕግም አበዛ ነበርኩ አጽንቼ ከብዙ ወገኖቸ ይልቅ እጅግም እቀና ነበር አባቶቼ ላስተማሩኝ :: እግዚያብሔር ግን በወደደ ጊዜ ከናቴ ማህጸን ያወጣኝ በጸጋውም የጠራኝ ልጁን እንዲገልጥብኝ አሕዛብን አስተምር ዘንድ የዚያን ጊዜ አልተማከርኩም ከስጋና ከደም ጋር ::

የሐዋሪያት ስራ ምእራፍ 9 ቁጥር 15 ጌታም አለው ሂድ ይህ ለኔ የተመረጠ እቃ ነውና ስሜን ይሸከም ዘንድ በአሕዛብ ፊት በነገሥታትም በእስራኤል ልጆችም ::

አናንያ ንግግሩን እንዲህ ሲል ይቀጥላል የሐዋርያ ስራ ምእራፍ 22 ቁጥር 14ና 15 እሱም ስለአባቶቻችን አምላክ አስቀድሞ መረጠ ፈቃዱን ታውቅ ዘንድ ጻዲቁንም ታይ ዘንድ ከአፉም ድምጽ ትሰማ ዘንድ በሰው ሁሉ ፊት ምስክር ትሆንለታለህ ባየኸው በሰማኸው ስራ ሁሉ ::

ጳውሎስ እንዴት እንደተላከ ሲያስረዳ ኢየሱስ እንዲህ ይላል የሐዋርያ ስራ ምእራፍ 26 ቁጥር 16 እስከ 19 ነገር ግን ተነሳና ቁም በእግርህ እኔ ስለዚህ ታየቸሀለሁና እሾምህ ዘንድ አገልጋይ ምስክርም እንድትሆን ባየኸው ነገር በምገልጽልህም ከሕዝብ ሳድንህ ከአሕዛብም ዛሬ ወደሳቸው ከምሰድህ :: ዓይናቸውን ትከፍት ዘንድ ከጨለማ ወደ ብርሃን እንዲመለሱ ለሰይጣንም ከመገዛት ወደ እግዚአብሔር የኃጥያታቸውን ስርኤት ይወስዱ ዘንድ እርስትም ከቅዱሳን ጋር በኔ በማመናቸው :: ስለዚህ አግሪጳ ንጉሥ ሆይ እመጸኛ አልሆንኩም ከሰማይ ለታየኝ ነገር ::

ግርማዊ ሆይ እኔም እንደ ጳውሎስ ስአደረግሁት የእስልምና ትምህርት ቀንቼ የአፄ ቴወድሮስ መኮንንቶችና የአፄ ዮሐንስ ምስለኔወች እየመጡ ሲያስቸግሩን ያልተመለስኩትን በጌትነቱ የበላይ የለለበት እምላክ ባሳየኝና በገለጸልኝ አመጸኛ አልሆንም :: ሲሉ ንጉሠ ነገሥቱ ለጠየቋቸው በዝርዝር ተንትነው አስረዱ ::

በዚህ አይነት ሁለት ቀን አልፎ ሶስተኛ ቀን ጉባኤው ጉዳዩን በጥንቃቄ ካጠና በኋላ መኳንንቱና ካህናቱ አቡኑና ንጉሠ ነገሥቱ ተመካክረው የማንንም መብት የማይነካ ፍቅርና ሰላምን መተሳሰብንም የሚፈጥር ውሳኔ ጉባኤው ወሰነ ::

ውሳኔ

ውሳኔውም ሸህ ዘካርያስ በተከሰሰበት ነገር ሁሉ ጥፋተኛ ላለመሆኑ እራሳችሁን እያስነበባችሁና እያስተረጎምናችሁ በሶስት ጉባኤ ስንመለከተው ምንም ከማስተማር የሚያግደው ከቁርአን ውጭ ያስተማረው የለም ስለዚህ ከሱ የተሻለ ምን መምህር ሊገኝ ነው ከማስተማር ይታገድ የምትሉት ለናንተ ማስተማር ከተፈቀደ ለእርሱ እንዳያስተምር ማገድ መብቱን እንደመንካት ስለሚቆጠር በከሰሳችሁትም ክስ በገዛ ቁርአናችሁ ቃል ስላስረዳ ከማስተማር አይታገድም ሲል ጉባኤው በአንድ ድምጽ ወስኖ ተነሳ ::

ምእራፍ 15

አዲስ ክሳሽ

ከዚህ በኋላ ደግሞ ይግባኝ መጠየቅ ባለመቻላቸው ሌላ ዘዴ ፈጥረው ጉባኤው እንደገና እንዲሰበሰብላቸው የወረሂመኑ ፤ የተኩለደሬ ፤ የቃሉ ፤ የወረባቦ ፤ የሰባት ቤት ወሎ እስላሞች ሁሉ ተሰብሰበው መጥተው ንጉሠ ነገሥት አፄ ምኒልክን ዳኝነት ይሰጡን ፍትህ ርትዕ ያውጡልን እንዴት ሃይማኖትን ያህል ነገር ሳንረታና ሳንከራከር እንተዋለንን ? ካሁን ቀደም የተረቱት ያልተማሩና ኢልም ያላወቁ ናቸው አሁን ግን እውቀት ያላቸውና እርቃን የሚተረጉሙትን አምጥተናል ብለው አመለከቱ ።

በዚህ ምክንያት ጉባኤው እንደገና እንዲሰበሰብ ስለተደረገ እንደፊተኛው ሁሉ ሊቃውንትንና ወንበሮችን መኳንንትና መሳፍንትን ሰብስበው ጉባኤ ተከፍቶ ንጉሠ ነገሥቱ በተገኙበት ክርክር ቀጠለና አቤት ባዩ እንዲህ ሲል አመለከተ ።

ግርማውይ ሆይ በሃይማኖታችን ሥነ ስርአት መጠጥ ሀራም ነው ይላል ዘካርያስ ግን ቢጠጣ ምንም አይደል በማለት ስርአታችንን ያፈርሳል ። ሁለተኛ ሙሐመድ የእስላም መልክተኛ ነኝ ከኔ በኋላ ሌላ መልክተኛ አይነሳም ያለውን አላህ ላከኝ እያለ ሕዝቡን ያታላል ከተግባሩ ታግዶ በስርአት አፍራሽነቱ ሊቀጣ ይገባዋል ። በተጨማሪም በሶላት ጊዜ ፊትን ወደመካ ዙሮ እንዲሰገድ የእስልምና ስርአታችን ያዛል ይህንም ዘካርያስ ተቃውሞ ወደፈለገው አቅጣጫ ዞሮ ይሰግዳል በዚህ ሁሉ ትእዛዝ አፍራሽነት ከተግባሩ ታግዶ ሊቀጣ ይገባዋል አሉ ።

ለከሳሾች የተከሳሽ መልስ መጠጥ መብል የግል በመሆኑ ቁርአናችሁ በወንጌል መንገድ ሂዱ ሃይማኖታችሁ ናትና እያለ በገጽ 227 ምእርፍ 21

አል አንቢያ ክፍል 17 ቁጥር 91 እና 92 ተመልክቱ እንዲሁም በገጽ 78 ምእራፍ 5 አል ማኢዳ ቁጥር 1 አላንት የመጽሐፍ ባለቤቶች በወንጌልና በኦሪት ሕግ እስክትሰሩ ድረስ በምንም ላይ አይደላችሁም እያለ ይመሰክራል ይህ ቁርአን የሚመሰክርለት ብሉይና አዲስ ኪዳን ስለመጠጥ እንዲህ ይላል ማንም እይፍረድባችሁ በመብልና በመጠጥ ቆለሳይስ ምእራፍ 2 ቁጥር 16 የመጀመርያው ክፍል ። ማቴዎስ ምእራፍ 15 ቁጥር 11 ወደ እፍ የሚገባ ሰውን የሚያረክስ አይደለም ከአፍ የሚወጣ ግን ይህ ሰውን ያረክሳል ይላል ። ስለዚህ በመብልና በመጠጥ ሃይማኖት እይመሠረትም መጠጥን መተውና እስመተው በግል ፈቃድ የሚሰራ ስለሆነ በዚህ ልትጠይቁኝ አይገባም ።

እንዲሁም ከሙሐመድ ሌላ ሌላ መልክተኛ አይነሳም የሚሉት አምላክ ሽህ ሶስት መቶ አመታት ከሙሐመድ ወዲህ የተነሳውን ትውልድ ያላንዳች መምህር ያላንዳች የአምላክ መልክተኛ አስቀመጠው ማለት ነውን ? አይደለም ። ኤልያስ በዘመኑ እኔ ብቻ ቀረሁ ብሎ ነበር ግን ጌታ የእርሱ የሆኑ ሰባት ሽህ እንደነበሩት ገልጾለታል ። 1ኛ ነገሥት ምእራፍ 19 ቁጥር 18 እንዲሁም ሙሐመድ ከኔ በኋላ ሌላ የጌታ መልክተኛ አይነሳም ቢልም አምላክ ግን የሚለው እንደሚከተለው ነው ። ዮኤል ምእራፍ 2 ቁጥር 23ና 28 አላንትም የጽዮን ልጆች በእግዚያብሔር በአምላካችሁ ደስ ይበላችሁ እልልም በሉ ። ለመጽሂት መምህር የሚሰጣችሁ የፊተኛውን ዝናብ በጊዜው ሰጥቷችኋልና ለናንተም የፊተኛውንና የኋለኛውን ዝናብ ቀድሞ እንደ ነበር ያወርድላችኋል ።

ከዚህ በኋላ ይሆናል ስጋ በለበሰ ሁሉ መንፈሴን አፈሳለሁ ወንዶች ልጆቻችሁና ሴቶች ልጆቻችሁ

ትንቢት ይናገራሉ ሽማግሌዎቻችሁም ህልም ያልማሉ ጎበዝቶቻችሁም ራእይ ያያሉ ይላል ።

በዚህ ተስፋ መሰረት በዚህ ጊዜ ሊጠራኝ መሆኑን እንድትገነዘቡ እወዳለሁ ። እንቀበልም ብትሉ የራሳችሁ ፋንታ ነው ለሚቀበሉኝ እንዳላስተምር ልታገድ አይገባም ።

በሶላት ጊዜ ፊትን ወደ መካ አዙሮ መስገድ የእስልምና ሥርአት ነው ። ይህን ሥርአት አፍርሶ ወደ ፈለገው አቅጣጫ ሆኖ ይጸልያልና ትእዛዝ አፍራሽ ነው ይቀጣና ከዚህ ተግባር ይታገድ የሚሉት ለምንድነው ጌታን በአንድ አቅጣጫ የሚወስኑት እኔን የፈጠረ አምላክ በሁሉ ለመገኘት እንደሚችል ባለመዝሙሩ ዳዊት በቁርአን ገጽ 195 ምእራፍ 17 አል እስረእ ክፍል 15 አንቀጽ 55 ዳዊትንም መዝሙርን ሰተነዋል ይላል በዚህ በመዝሙሩ ምእራፍ 139 ቁጥር 6 እና 149 እውነትህ ትነግረኛለች ከፍ ከፍም ትልብኛለች እንደርስባትም ዘንድ አይቻለንም ከመንፈስህ ወዴት አከዳለሁ ከፊትህስ ወዴት እሸሻለሁ ወደሰማይ ብወጣ አንተ ከዚያ ነህ ምንጣፌንም በሲኦል ባነጥፍ ከዚያም እነሆ አንተ አለህ የወገግታም ክንፎች ብወስድ በባህር ዳርም ብቀመጥ ከዚያ ደግሞ እጅህ ትመራኛለች ቀኝህም ትይዘኛለች በጨለማም ትሰውረኝ ብየ ብል ሌሊት በዙሪያየ ብርሀን ይሆናል በአንተ ዘንድ ጨለማ አይጨልምምና ሌሊቱ እንደ ቀን ያበራል እንደ ጨለማው እንዲሁ ብርሃኑ ነውና ። አንተ ኩላሊትን ፈጥረሀልና በናቴም ሆድ ሰውረኸኛልና አቤቱ ግሩምና ድንቅ ሆኘ ተፈጥርያለሁና አመሰግንሀሉሁ ስራህ ድንቅ ናት ነፍሴም እጅግ ታውቃለች ።

ስለዚህ እናንተ ወደ መካ ብቻ ተወስናችሁ ብትለምኑት እኔና እኔን የመሰሉት ግን አምላክን በአንድ አቅጣአጫ ልንወስነው አንችልም ሲሉ መልስ ሰጡ ።

አሁን አዲስ አበባ ከንጉሠ ነገሥቱ ላይ አዲስ ክስ የከሰሱት የወሎ ሰዎችም ሆኑ በይግባኝ ከላስታና ከዋግ ከትግሬና ከጎንደር የተጠራቀሙትም ቢሆን የክርክሩ ጉዳይ እንዳላዋጣቸው በተመለከቱ ጊዜ ከመካከላቸው አንዳንዶች እየተነሱ ለዘካርያስና እፍኝ ለማይሞሉ ሰዎች ይህን ያህል ምን ያስጨንቀናል እሱን እንደምንም ብናጠፋው ተከታዮቹ ይበተናሉ ከዚያ በኋላ እናርፋለን ሲሉ በመመካከር እንደሚያሴሩ ጭምጨምታ ይሰማ ጀመር በዚህ ጊዜ ጉዳዩን በጽሞና ለማጥናት ቀጠሮ ተሰጠና ጉባኤው ተነሳ ።

ንጉሠ ነገሥቱም ስለሚሰማው ጭምጭምታ እርግጡን ለመረዳት በልዩ ተመልካች ሲያስመረምሩ ነገሩ እርግጥ ሆኖ ተገኘ ።

ሸህ ዘካርያስም ቀጠሮ ተቀብለው በወጡ ጊዜ ለደጋፌወቻቸው እንዲህ ብለው ተናገሩ ይባላል ። ወንድሞቻችን ዛሬ ሸፈጥናቸው መጠጥ አሁንም ህራም ሊሆን ይገባል ምክንያቱም ከመጠጥ ወዲያ አንድ ሰው የእግዚያብሔርን ሕግ ሊያስታውስ ስለማይችል ሕግን በመተላለፍ ኃጥያት በቀላሉ መስራት የታመነ ነው ብለው ተናገሩ ይባላል ። ይህ አነጋገር ኃጥያትን በስሙ ኃጥያት ብሎ ለመጥራት የማይፈሩ እሳቸውም ሆኑ ሌላው ሰው ንስህ መግባት አስፈላጊ መሆኑን የሚያምኑ ሰው መሆናቸውን ያሳያል ።

በእርሳቸው ሕይወት ላይ ሴራ መዶለቱን ሰምተው እንዲህ አሉ ወንድሞቻችን ባንረግማቸውም እንኳ እኛን ከችግር እንዲጠብቀን ጌታን ልንለምን ይገባናል ብለው ታላላቆችን ሰብስበው ቃለ እግዚያብሄር ካሰሙ በኋላ ከድንኳናቸው አጠገብ እሳት አስነድደው ማታ ከታላላቆቹ ጋር በሳቱ ዙርያ ተቀምጠው በሚወያዩበት ጊዜ አንድ ታላቅ ዳሞትራ ከራሳቸው ላይ ጉብ አለባቸው እሳቸውም በጃቸው ከራሳቸው አንስተው ወደሚነደው እሳት ወረወሩትና ኩምትር ብሎ እሳት ሲበላው አይተው የሕያው ባርያ ለኛ የታሰበውን ጌታ ለጠላቶቻችን አደረገው አሉ ::

በማግስቱ በነገረ ፈጅነት ለወሎ ሰዎች ቁሞ ሥርአት ቢያዘነብልበት ሌላ የሴራ ዱለት ሲተበትብ የነበረው ሰው ሙቶ የቀብር ስነ ሥርአት እንደሚፈጸም በሰሙ ጊዜ አሁንም ለተከታዮቻቸው የሚያስገርም ሌላ ታምር ተፈጸመና ትምህርት አገኙበት ::

ንጉሠ ነገሥት አፄ ምኒልክ ሸህ ዘካርያስን ከቤታቸው አስጠርተው ከቀጠሮ በፊት ለምንድነው እስላሞች ወገኖችህ እንዲህ የሚጠሉህ ብለው ጠየቋቸው::

ሸህ ዘካርያስም የሰጡት መልስ የሚከተለው ነበር ግርማዊ ሆይ በማቴዎስ ወንጌል ምእራፍ 10 ቁጥር 18 እስከ 22 ወደ አለቆች ወደ ነገሥታትም ይወስዷችኋል ሰለኔ ለራሳቸው ምስክር ይሆን ዘንድ ለአሕዛብ አሳልፈውም በሰጧችሁ ጊዜ አታሰቡ እንዴት ወይም ምን አንደምትሆኑ በዚያን ጊዜ ይሰጣችኋልና የምትናገሩት :: እላንት የምትናገሩ አይደላችሁምና ነገር ግን ያባታችሁ መንፈስ ነው የሚናገርላችሁ :: ወንድም ወንድሙን አሳልፎ ለሞት ይሰጣል እባትም ልጁን ::

ልጆችም በወላጆቻቸው ላይ ይነሳሉ ይገድሏቸዋልም :: በሁሉም ዘንድ የተጠላችሁ ትሆናላችሁ ሰለስሜ እስከ ፍጻሜ ግን የታገሰ እርሱ ይድናል ይላል ::

ስለዚህ ስለየሱስ ስም ነው የሚጠሉኝ ግን እኔን ብቻ ሳይሆን ካሁን በፊት የተከተሉት አስራሁለቱ ሐዋርያት መጠላት ብቻ ሳይሆን ከዮሐንስ በቀር ሁሉንም ገድለዋቸዋል :: የሐዋርያት ሞት ወንጀል ሰለፈጸሙ አልነበረም ዳሩ ግን የክርስቶስን የወንጌል ብርሃን ለሰው ሁሉ ሲያበሰሩ ኃጥያት መስራት የሚወዱ ሁሉ ጨለማን ተገን አድርገው ወንጀል ሲፈጽሙ የሐዋርያት ሕይወት በወንጌል ሲያበራ የጨለማን ተገን ሲለሚያስወግድና ጉዳቸውን ስለሚያሳይባቸው በዚህ ተናደው የሚሰነዝሩት ክንዳቸው ለተቀደሰው የሐዋርያት ሕይወት መጥፊያ ምክንያት ይህ ነው :: እኔም የተጠላሁት የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ መልክተኛ በመሆኔ ነው :: ሲሉ በትህትና አክብሮት በተመላበት ሁኔታ መልስ ሰጡ ::ንጉሠ ነገሥቱም ይህ ከሆነ ምክንያቱ ጉዳይህን በተሎ ፈጽመን እናሰነብትህለን አሏቸውና ተሰናብተው ወጡ ::

2ኛ ምሳኔ

በማግሰቱ ንጉሠ ነገሥቱ በተገኙበት ሁለተኛ ቀን ጉባኤ ተከፈተና አቡንና ካህናትን መሳፍንትንና መኳንንትን እያሌ አዋቂ ሰወች ተሰብስበው የንጉሠ ነገሥቱ ወንበሮችና አፈ ንጉሥ የሆኑ ሁሉ እየተቹበት ለፍርድ ውሳኔ በቀረበ ጊዜ ሽህ ዘካርያስም ሆኑ ከሳሾቻቸው ምን ይወስን ይሆን እያሉ ከተጨነቁ በኋላ ከሳሾች የሰጠው መልስ ትክክል ሰላልሆነ ከተግባሩ ታግዶ እስካሁን በሰራው ቅጣት ይገባዋል እያሉ እመለከቱ ። ሽህ ዘካርያሰም ደግሞ እንዲህ ብለው ከፍርድ በፊት አሰሙ ።

ሚስጥር ተገልጾለት በመንፈስ ቅዱስ ፤
ለተበደለ ሰው የልብ የሚያደርስ ፤
ምንይልክ እግዚያብሔር ካንት ወዲያ ንጉሥ ።
አምላክ ከዚህ ሌላ ምን ይልክልሃል ፤
ከፊትህ ላይ ቆሞ ያመለክትሃል ፤
እውነትን ከሀሰት ለይቶ ነግሮሃል ፤
ብይን ለመበየን ስልጣን ተሰቶሃል ።
ከሰማይ በመስኮት ይመለከትሃል ፤
በአእምሮህ መላእከት ድጋፍ ይሰጡሃል፤
ቅን ፍርድ እንድትሰጥ ይጠባበቁሃል ፤
ልበ ቅን ስለሆንህ እምላክ ይወድሃል ፤
የምትፈርደውን እሱ ይነግርሃል ፤
ሰለዚህ በሰማይ ዋጋ ይቆይሃል ፤
እስከዚያውም ታሪክ ያመሰግኑሃል ።

ሲሉ ተናገሩና ውሳኔው በአዋጅ እንዲሆን ጉባኤው ተሰማምቶ ሽህ ዘካርያስ ለመምህርነት የበቃ የነቃ የተማረ የተመራመረ መሆኑን ጉባኤው ሰላመነበት በተከሰሰው ጉዳይ ሁሉ ፈጽሞ ሰለረታ የተከሰሰበት ሁሉ ፈጽሞ ውድቅ ሆኖ ለማስተማር እንዳይከለከል ጉባኤው ወስኖ አሰናበታቸው ።

በዚህ ጊዜ ሽህ ዘካርያስ ከአደባባይ ሲወጡ ደጋፊወቻቸው ሴረኞቹ እንዳይገሉባቸው በሰላሳ ጠብመንጃ ክሰባ በማያንስ ጀሌወች በጠቅላላ ወደመቶ የሚሆኑ ሰዎች ክብብ አድርገው ይዘዋቸው ወደ ሰፈራቸው ሲጓዙ ንጉሠ ነገሥቱ ከአደባባይ እንደሆኑ በእጉሊ መነጽራቸው ተመልክተው በሰተኋላ እንድ ፈረሰኛ ላኩባቸው ። ተመልሰው መጡና ከንጉሠ ነገሥቱ ፊት ቆሙ ። ንጉሠ ነገሥቱም እነዚህ እንተን የሚያጅቡህን ሕዝቦች አንተ ነህ የምታስተዳድራቸው ? አሏቸው ።

ግርማዊይ ሆይ እኔ አላስተዳድራቸውም በበቅሎቻቸው ጫንቃና በበሮቻቸው እንገት ይተዳደራሉ እንጅ ። አሁን እኔን ተከትለው የመጡት ብቻውን ሲሄድ ወንድማችን እንዳይሞትብን ብለው በግል ፈቃዳቸው እኔን ለመጠበቅ የመጡ ወንድሞቸ ለኔ መተዳደሪያ እንኳ እያዋጡ በሚሰጡኝ ድጋፍ ነው ምግባሬን የማከናውን ብለው መለሱ ።

ንጉሠ ነገሥቱም እነዚህ አንተን ለመጠበቅ የደከሙትን ወንድሞችህን ሁሉ ለሁል ጊዜው እንተን ለመጠበቅ ሲከተሉ ጉዳት እንዳይደርስባቸው ሊገብሩት የሚገባቸው የበሮቻቸው አስራትና የበቅሎቻቸው ቀረጥ ለቀለብ ደመወዝ እንዲሆናቸው ፈቅደንላቸዋል ። ለዚህ ፈቃድ ይሰጣቸው ። እንዲሁም በባዶ እጃቸው የሚከተሉህ መሳሪያ እንዲኖራቸው እንድ መቶ ከሃያ ናስ ማስር ውጅግራ ተፈቅዶልሀልና ግምጃ ቤት ሄደህ እንድትረከብ ። በራሳቸው መሳርያ የሚያገለግሉህ እኛም በስጠንህ መሳርያ እንተን የሚጠብቁ ሁሉ ከግብር ነጻ ብለናቸዋል ። ነገ ሽክላ ቤት ገብተህ የአለቅነትህ ማእረግ ስለሚሰጥህ ተዘጋጅተህ እንድትመጣ ። በተጨማሪም ከእንግዲህ ወዲህ ላንተ

መተዳደሪያ ባመት አራት ሽህ ብር ወስነንልሀል ግምጃ ቤት ሄደህ በተመችህ ጊዜ እንድትቀበል ። ለባለመሳሪያወችም ስድስት ሽህ ጥይት አዘንላቸዋል አብረው እንዲረከቡ ። ሲሉ ንጉሠ ነገሥቱ አዘዙ ።

በዚህ ጊዜ እጅ ነስተው የተደረገላቸውን ከተቀበሉ በኋላ ተመልሰው ወደ ሰፈራቸው ሲጓዙ ደጋፊወቻቸው ሁሉ በደስታ እየፈነደቁ ለነገው የቀሚስ ሽልማት በመዘጋጀት አደሩ ። እንቅልፍም ሳይወስዳቸው በእግዚአብሔርና በባላደራው ንጉሠ ነገሥት ምስጋና ሌሊቱን አነጉ ። ሲነጋ ወደ ንጉሠ ነገሥቱ አደባባይ ሲደርሱ የንጉሥ ቃል አንድ ይበቃል እንደሚባለው ሁሉ እረጅም ዋርዶ ስናር በቅሎ በወርቅ መረሻት የተንቆጠቆጠች ያጌጠችበት መሳርያ ለአይን የሚያንጸባርቅ ኀበዛዝት ይዘዋት ስድስት ሴቶች ምግብ በማዘጋጀት የሰለጠኑ ስራ አዋቂወች ከሙሉ ድርጅት ጋራ አብረው ቁመው ንጉሠ ነገሥቱ ካሉበት ሽክላ ቤት አልፍኝ እስከልካዩ ይዟቸው ገባ በወርቅ የተንቆጠቆጠው ካባ ከላያቸው ተደረበባቸውና ከእንግዱህ ወዲያ በወደድከው አገር እየተዘዋወርህ እንድታስተምር ፈቅደንልሀል ። አንተ የክርስቶስ ገንዘብ ስለሆንህ ስምህ ከዛሬ ጀምሮ አለቃ ንዋየክርስቶስ ተብለህ ትጠራለህ ። እኛ ከወሰንልህ መተዳደሪያ ሌላ አስራቱን ፍየል ምልምሉን እና ግብሩን በጠቅላላ የእተቀበልህ የምትተዳደርበት ሶስት ደብር አገር ፈቅደንልሀል የምትመርጣቸውን በጽሁፍ ግለጽልን ተብሎ ክንጉሠ ነገሥቱ እንደበት ተነገራቸው ። ቁመው በሰልፍ የተቀበሉትን መቶ ህያ ጠብምንጃ ታጅበውበት ለመጀመርያ ጊዜ ከመውጣታቸው በፊት ለንጉሠ ነገሥቱ እንዲህ ብለዋል " መንግስተ ሰማይን ከሞት ወዲያ ማዶ ነበር እንጅ በምድር ላይ አልተጠባበቅሁም ነበር አሁን ግን ጻዲቁ ንጉሥ ሳደረጉልኝ ወሰን የሌለው ክብር አምላክ

በምድር እንዳነገሠዎት የሰማይን መንግሥት ያውርስልኝ ። ሲሉ ከመረቁ በኋላ ፊታቸውን መለስ ሲያደርጉ አቡነ ማቴዎስ ደግሞ ስላሳ መጽሐፍ ቅዱስ አምጥተው በአማርኛ የተጻፈ በል እንካ በዚህ አስተምርበት አሏቸው ። ይህን ሁሉ ሽልማት ተሸልመው አለቃ ንዋየክርስቶስ ወደ ሰፈራቸው ሲጓዙ በጊዜው የነበሩት እምቢልታ መለከት ነጋሪት እየተብላላ ከሰፈራቸው ዋርዲት ላይ ተቀምጠው በደረሱ ጊዜ የነበረውን ደስታ ማንም ሊገምተው ይችላል ።

ምእራፍ 16

ወደ መካ እንዲላኩ መጠየቅ

በበነገታው ባላጋራወቻቸው በጣም ተናደዱና በቅናት መንፈስ እለላም ከእስላም በእምነታችን ምክንያት ከተጣላን የእምነታችን መመሪያ ምንጩ መካ መዲና ነውና ከዘካርያስ ጋር እያይዘው ይላኩን ሲሉ አመለከቱ ::

ንጉሠ ነገሥቱም እርሱም ቢሆን እላንተ ዜጎቻችን ስለሆናችሁ ወደ መካ መዲና የምንልክበት ምክንያት እይኖርም ከዚሁ ሁላችሁ የወደዳችሁትን ሃይማኖት ያዙ እንጅ አንዱን ሌላው ላስገድድ ማለት አይገባም አሏቸው :: እነሱም እንዴት 1324 ዓመት የኖረውን ልማዳችን ይቅር አሉና ሲጠይቁ ልማድ ሕግ አይሆንም ተብሎ የሚከተለው አዋጅ ተነገረ ::

አዋጅ -

"ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ ዳግማዊ ምኒልክ ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ :: ሸህ ዘካርያስ 15 ዓመት ሙሉ የትግሬን፣ የዋግን፣ የመቄትን፣ የጎንደርንና የበጌምድርን እስላም ሁሉ ያስተምር ነበር :: ትምህርቱም የቁርአኑን ቃል ጠብቁ ምነው በአዋልድ ቃል አየሄዳችሁ ትስታላችሁ ያልታዘዘውን ትሰራላችሁ እያለ ነበረ :: እስላሞች ግን ይህንን አንለቅም ብለው የትግሬዎች እ ደ ጃ ዝ ማ ች ገብረስላሴ ላይ ከሰሱት :: ሃይማኖታችንን ለውጠሃል ሥራታችንን አፍርሰሃል ብለው :: እርሱም የግዛ ቁርአናቸውን ምስክር እያደረገ እረታቸው :: የላቱና የካዱ እነሱ እንደሆኑ ገለጠባቸው :: የዋግና የላስታ እስላሞች በዚሁ ቃል ከዋግ ሹም ጓንጉል ላይ ከሰሱት እርሱም እንደ ፊተኞቹ እረታቸው ::

የጎንደርና የበጌምድርም ራስ ጉግሳ ላይ እንደ ፊተኞቹ ከሰሱት :: ዘካርያስም እረታቸው ቁራናቸውን ለቀው በልበወለድ ለስጋቸው የሚመቻቸውን እንደሰሩ አስታወቀባቸው :: ከዚህ በኋላ እነዚያ የረታቸው ሁሉ ይግባኝ በንጉሠ ነገሥቱ ፊት ብለው ከሰሱት ስለዚህ ተያይዘው ወደኛ መጡ :: በመጡም ጊዜ በአዲስ አበባ ያለውን አረብና ቱርክ ሕንድና ጉራጌ አስተባበሩ :: አንድነት ሁነው ፍርድ ይስጡን ብለው ለመኑን እኛም በቀጠሮ አጋጠምናቸው አቡንና ሊቃውንቱን ወንበሮችንና ሽማግሎችን መሳፍንትንና መኳንንቱን ሰብስበን :: ከላሾችም በፊታችን ነገራቸውን አሳዩ እሱም መለስ የተካካድንበት የቁርአን ቃል ሁለቱ በመረጧቸው መጽሐፍ አዋቂዎች እያስነበብን እያስተረጎምን አየነው :: እራሳቸውን እያስነበብን እያስተረጎምናቸው በገዛ ቃላቸውና በቁርአናቸው ምስክር በሶስት ጉባኤ እረታቸው :: ከዚህ በኋላ ደግሞ የወረሂመኑ፣ ተኩለ ደሬ ቃሉ፣ ወረባቦ የሰባት ቤት ወሎ እስላሞች ሁሉ ተሰብስበው መጥተው ዳኝነት ይስጡን ፍትህ ርትእ ያውጡልን እንዴት ሃይማኖትን ያህል ነገር ሳንረታና ሳንከራከር እንተዋለን ካሁን ቀደም የተረቱት ያልተማሩና ኢልም ያላወቁ ናቸው :: አሁን ግን እውቀት ያላቸውንና ፋርቃን የተረጉሙትን አምጥተናል ብለው ቢለምኑን እንደ ፊተኛው ሁሉ ሊቃውንትንና ወምበሮችን መኳንንትንና መሳፍንትን ሰብስበን ዘካርያስን አቅርበን አጋጠምናቸው ሁለት ቀን ጉባኤ አድርገን ዘካርያስም እንደፊተኞቹ እረታቸው :: እኛም እንግዲህ እንዴት ትሆኑ በቁርአናችሁ ቃል ካላደራችሁ የለም አልተጻፈም ብላችሁ ነበር ተረታችሁበት አልናቸው እነሱም እንዴት 1324 ዘመን የኖርነው ልማዳችን ይቅር አሉ :: እኛም ልማድ ሕግ አይሆንም ስንል ይህን አዋጅና ፈቃድ ለሸህ ዘካርያስና እሱን ለመሰሉ ሁሉ ሰጠን :: ያዋጁም ቃል ይህ ነው ::

ሸሀ ዘካርያስ ከእስላሞች ጋር በተከሰሰበት ነገር ሁሉ በቁርአን እረትቷል ስለዚህ ከአሁን ቀደም በቁርአን ቃል የሚተዳደረውን እስላም ሁሉ በወደደው አገር እየሄደ እንዲያስተምር ፈቅደንለታል አሁንም ከዛሬ ጀምሮ ሸሀ ዘካርያስን ወይንም ደረሶቹን በሱም ትምህርት የረጉትን ሰወች ማንም በሀይማኖት የተነሳ አውካለሁ ቢል ሁለተኛ አይከሰሱ ። ሸሀ ዘካርያስ በተከሰሰበት ነገር ሁሉ ፈጽሞ እረቷልና የዚህ የአዋጅ ቅጅ በሸሀ ዘከርያና በደረሶቹ እጅ በቤተ መንግስትም ይቀመጣል ለዘላለም ምስክር ይሆን ዘንድ እኛም ይህን አዋጅ ማስነገራችን እስላም ለእስላም ሁለተኛ እንዳይጣላ ብለን ነው ። ግንቦት 5 ቀን 1899 ዓ.ም አዲስ አበባ ተጻፈ ። "

****

የሚል የአዋጅ ቃል ተጽፎ ከመቶ በላይ ተራብቶ በማግስቱ አዋጅ ዲዝ ዲዝ እየተደረገ ነጋሪት ከተመታ በኋላ ሕዝቡ ሲሰበሰብ ስማ ብለውሀል መስሚያ አይንሳህ እያሉ ከአዋጅ በኋላ ከዚህ በላይ ተጽፎ የቆየው የአዋጅ ቃል ተነበበና የተጻፈው የአዋጅ ቃል ለአለቃ ንዋየክርስቶስና ደጋፊወች ታደለ ።

ምእራፍ 17

የመልስ ጉዞ

ሕዝቡም የአዋጁን ቃል ሰምቶ ሲመለስ አለቃ ንዋየክርስቶስ የአዋጁን ቃል ተቀብለው ወደ ሰፈራቸው ተመለሱ ። ከዚህ በኋላ አለቃ ንዋየክርስቶስ ደጋፊዎቻቸውንና ተከታዮቻቸውን ሰብስበው ከቤታችን ስንወጣ እንዲህ ያለ እድል እንደሚገጥመን ባንጠረጥርም ሰማይ ምድርን የዘረጋ ባህሩንና ደረቁን የፈጠረ አምላክ በንጉሠ ነገሥቱ በመንፈሱ አድሮ ጸጋ ሞገሱን አጎናጸፈን ። በሰፊ ችሮታ ለተቀበሉን ንጉሠ ነገሥት ባለውለታ ስለሆን ከዛሬ ጀምረን ከልብ ለንጉሠ ነገሥቱና ላገራችን በታማኝነት ማገልገል ይገባናል ። ብዙ የተሰጠው ብዙ ይጠበቅበታል እንደተባለው ሁሉ ግርማዊነታቸው ያደረጉልን ስጦታ ከአሁን ቀደም ለፈጸምነው ነገር ብቻ ሳይሆን እንግዲህም በተግባራችን ትጉህ መሆን ይፈለግብናል ብለው ከተናገሩ በኋላ ለኔ አዲስ ስም መቀበሌን ሰምታችኋል ከናንተ መካከልም አዲስ ስም የምሰጠው አለኝ ብለው ከአድዋ የተከተላቸውን አህመዲንን ተክለሃይማኖት ብለው ሰየሙት ፤ መሐመድ አማኔን አለቃ ቦጋለ ብለው ሰየሙ ጠቋሬን ባሻ ብለው የብረቱ ሁሉ አለቃ አድርገው ሾሟቸው ። በዚህ አይነት እየተደሰቱ ነገሩ ካበቃ በኋላ ለአንድ ወር ያህል አዲስ አበባ ቆይተው ተከታዮቻቸውን ሁሉ ብዙዎቹ ቁርአኑን በአረብኛ ብቻ ነበር የሚያነቡት በዚህ ጊዜ ግን የአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ 60 የሚሆን አቡነ ማቴዎስ ስለሰጧቸው በተጨማሪም ለያንዳንዱ ተከታያቸው የሚበቃ ገዝተው ጨምረው አለቃ ንዋየክርስቶስ ተከታዮቻቸውን ሁሉ ትልቅ ትንሽ ሳይቀር ያማርኛ ፊደል ገዝቶ እንዲማርና መጽሐፍ ቅዱስ በአማርኛ ቋንቋ የተጻፈውን እራሱ እንዲያነብ ስለመከሯቸው ሁሉም በደስታ ስሜት መማር ስለጀመሩ ልዩ ስጦታ ያላቸው አዲስ አበባን ሳይለቁ ማንበብ ጀምረው ተገኙ ። በዚህ አይነት ከተዘጋጁ በኋላ ከንጉሠ ነገሥቱ ተሰናብተው በደስታ በ150

ብረት ታጅበው በሰላም ተጉዘው ደብረታቦር ደረሱ ።

ደብረታቦር በደረሱ ጊዜ አስቀድሞ ለው ተልኮ ስለነበር ድግስ ተደግሶ ሕዝቡ ከትግሬ ፤ ከዋግ፤ ከላስታ፤ ከወልቃይት፤ ከበለሳ፤ ከጎንደር፤ ከጋይንት፤ ከፋርጣና ከእብናት መጥቶ የደብረታቦርን ከተማ ሰፍሮበት ሲጠባበቅ በወርቅ መርሻት በጠለሶች በቅሎ ላይ ተቀምጠው በወርቅ የተንቆጠቆጠውን ካባ ደርበው በ150 ብረት ታጅበው የጠብ መንጃው መሳርያ ወርቅ የመሰለ የናስ ማስርያ ያለው በመሆኑ በየጠብመንጃው ክሁለት ላይ የወርቅ አምባር እንዳጠለቀች ሴት ሲብለቀለቅ ጊዜ 120 ጠብመንጃ የዚህ አይነት ስለነበረ በዚህ ቀን ተገኝተው ስልፉን የተመለከቱ ግሩም ትንግርት በማለት እግዚያብሔርንና ንጉሡ ነገሥቱን አፄ ምኒልክን አመስገኑ ። የወንድማቸው ሚስትም ወይዘሮ ምጥን እሁንም እንዲህ ሲሉ ገጠሙላቸው -

እናስቀርጣለን እናስፈልጣለን ብላችሁ ሂዳችሁ፤
በመቶ እምሳ ብረት ታጥሮ መጣላችሁ ።
ምናሌ ልጅዎ አማረች ሚስተዎ፤
ከላይ ከንጉሡ ብናስተያየዎ፤
አምላክን ሊያከሉ ምንም አልቀረዎ ።
ጠላቶቹ ሁሉ ቢገፉ ቢገፉ፤
ዞዘንባር ተራራ አርገውት እረፉ ።
የአጀቡሽን አባት ዝናብን መታው፤
እኔ እሳዳ እንደሆን ከፍ ከፍ ያድርገው፤
ኧረ እናንተ ሰዎች ነገሩ እንግዳ ነው፤
በእውነት ከልብ አምላክን ላመነው፤
የሚሰራው ስራ እንደዚህ እንጅ ነው፤
እሁን ከዚህ ቁሜ ስንቱን ልናገረው፤
ለሚመጣው ትውልድ ታሪክ ይመስክረው ።
ትግሬ ላይ እንዲያ ቁመው ሲሟገቱ፤

ፋርጣ ላይም እንዲያ ሲያደቡ ሊማቱ፤
ሸዋ ላይም እንዲያ ሲለፉ ሲታክቱ፤
ምን አስከሰላቸው እንደዚህ ሊረቱ፤
ውሸት መች ይቆማል ሲመጣ እውነቱ፤
ሁሉ ተገለጠ እስከመስረቱ፤
የሰው ሁሉ ሱሪ እስከቁርጭምጭምቱ፤
ንዋየክርስቶስ ተባቱ ተባቱ ።

ሲሉ ገጠሙላቸው ። አለቃ ንዋየክርስቶስም እግዚያብሔርን አመስግነው ክርስትና ከመነሳታቸው በፊት እንደገና የሐዋርያነት ተግባራቸውን በትጋት ሲያከናውኑ ምንም እንኳ የጽሁፍ መሳርያ እንደልባቸው ባያገኙና በአማርኛ እራሳቸው ለመጻፍ ባይችሉም በአረብኛ የጻፉትን አለቃ ኢሳያስ ወንድምእገኘሁ ወደ እማርኛ በቁም ጽሁፍ እየተረጉሙላቸው ያስተምሩ ነበር ።

ምእራፍ 18

የአለቃ ንዋየክርስቶስ መጠመቅ

አለቃ ንዋየክርስቶስ እግዚያብሔር በራእይ ተገልጦ የሰጣቸውን መልእክት በኃጢአትዋ ወደ ጥፋት የተቃረበችውን ዓለም ማስጠንቀቂያ እንዲሆን እግዚያብሔር አስቀድሞ በብሉይ ኪዳን ቀይቶም በአዲስ ኪዳን የተገለጠውን መልእክት በቁርአን ከመረዳታቸውም በቀር ቁርአን ወደ ብሉይና አዲስ ኪዳን ስላመለከታቸው የቁርአን ቃል ከብሉይ ከአዲስ እያመሳከሩ በማስተማራቸው ወሎ ከዋግ ሹም ኅንጉል ላይ፣ ትግሬ ከደጃዝማች ገብረስላሴ ላይ፣ በጌምድር ከራስ ጉግሳ ላይ እየተከሰሱ በረቱ በይግባኝ አዲስ አበባ ላይ አጠቃለው ስለረቱ ሊቅነታቸውን ከንጉሠ ነገሥት አፄ ምኒልክ ፊት ስላስመሰከሩ እንዲያስተምሩ በአዋጅ ስለተፈቀደላቸው ከክርክር በፊት እስከ 1899 ግንቦት 5 ቀን ድረስ 15 ዓመታት ከክርክር በኋላ እስከ 1903 ዓ.ም ድረስ አራት አመት በጠቅላላ 19 ዓመት በእስልምናቸው እንዳሉ ከአስተማሩ በኋላ ስርአተ ጥምቀትን 1903 ዓ.ም ደብረታቦር ላይ ንጉሥ ወልደ ጊወርጊስ በተገኙበት በአባ ሃናንያ እጅ ስርአተ ክርስትናን በጥምቀት ተቀበሉ ። የእሳቸውን መጠመቅ በያለበት በስማ ጊዜ ትምህርቱን በሳቸው ተቀብሎ የሳቸውን መጠመቅ ሲጠባበቅ የቆየው ሁሉ ስለተጠመቀ በዚያን አመት የተጠመቀው ሕዝብ ቁጥር ከሶስት ሽህ በላይ እንደነበር ይነገርለታል። የአለቃ ንዋየክርስቶስን ጥምቀት ምክንያት በማድረግ በጎንደሩ ሊቅ አለቃ ታየ የተባሉት ከስፍራው በመገኘት ስለአለቃ ንዋየክርስቶስ በእምላክ መጠራትና ስለአከናወኑት የሐዋርያነት ተግባር የሚከተሉትን በጽሁፍ አቅርበዋል ።

አለቃ ታየ ስለ አለቃ ንዋየክርስቶስ በግጥም መልክ ያቀረቡላቸው ጽሁፍ !

'ስለ ንዋየክርስቶስና ከሳቸው ጋር ስለተጠመቁት እስላሞች'

1. እስላም በሙሐመድ በቁርአን የሚያምን ፤
ክርስትና አንገባም እንተውም ቁርአንን ፤
ብሎ አሸንፏቸው አፄ ቴወድሮስን ፤
አፄ ዮሐንስም በኃይል በስልጣን ፤
አጥምቀውት ነበር የግድ እስላሙን ፤
ደግሞም አስቀበሉት ስጋወደሙን ፤
ተምሮ ሳያምን ሳያውቅ ሚስጥሩን ፤
የግድ ነበርና ያረጉት ይህን ፤
እጅግ ተቀስለ ሆነ ምናምን ፤
አጥብቆ አረከሰው ጸጋ ጥምቀትን ፤
እንዲህ ሲል አፌዘ በክርስትያን ፤
ምንድነው በጥምቀት የሆነው አሁን ፤
ውሃውንማ እኛ እልቅ እንወደዋለን ።
ጥዋት ማታ ሁለጊዜ መታጠብ ገላን ፤
ቁርባን በሚሉትስ ምንድን አገኘን ፤
ስንዴን ዳቦ ወትሮ እንበላው የለን ፤
ከቶም እስክንጠግብ እስኪሰለቸን ፤
ምን እንዳትጎዳን ጉርሻ የማትሆን ፤
ይህንን እያለ እስላም ሲንቀን ፤
መሳለቅ አበዛ በቅዱስ ቁርባን ፤
እስላሙም አልተወ የጥንት ያባቱን ።

2. አምላክ ይህን ሰምቶ አመጣ ማቱን ፤
በክርስቲያን ላይ በሽታ እራብን ፤
ስጋዎ ደሙ ቢረክስ በምድረ ካህን ፤
በስላም እጅ ጣላቸው ካህን ንጉሡን ፤
እረደው ማረከው ድርቡሽ አበሻን ፤
ደግሞ አበረታበት እሰበሱ ጦርን ፤
ይገድለዋል ሆነ ወንድም ወንድሙን ፤
እየቀማ ፈጀው ኃያል ደካማን ፤
እንደ አስተባላ ታላቅ ታናሹን ፤

2. የክርስትናው ኃይል ጠፋ መታመን ፤
ባል ሚስቱን ካደ ሚስቲቱም ባሏን ፡፡
አባት ልጁን ካደ ልጅም አባቱን ፤
እናት ልጇን ካደች ልጅም እናቷን ፤
ወንድም እቱን ካደ እትም ወንድሟን ፤
መተዛዘብ ጠፋ በልብ መጨከን ፤
አህያና ፈረስ ሰው በላ በቅሎን ፤
ውሻና ድመቱን አረገው ምግቡን ፤
ሰውን ሰው ሲበላው አይፈራ አያዝን ፤
አምላክ አደንድኖት አጽንቶት ልቡን ፤
መቅሰፍት አውርዶበት እራብ ቀጠናን ፤
አውሬው እጅግ ከፋ ፈጀው ድሃውን ፡፡
የሚያስጥለው ጠፋ ባልንጀራውን ፤
እጅግ እያስጮኸው ሲበላው ሰውን ፤
የሚያስጥሰው የለም ባልንጀራውን ፤
የሚያስጥለው ሽቶ ባልንጀራውን ፤
ምንም አይረዳ ደክሞት ጉልበቱን ፤
የርሃብ በሽታ ይዞት ወገቡን ፤
የሚያስተወው የለም በዚህ እንደሆን ፤
የእስላም መጫወቻ ቢያረገው ለሙን ፤
የከበረ ደሙን ቅዱስ ስጋውን ፤
ክርስቲያንም ተብሎ ቢተው መንገዱን ፤
በህስት በመማል በማብዛት ቂሙን ፤
ሁሉ እንደወደደ ቢያረግ ያሳቡን ፤
ይህ መቅሰፍት ወረደ በህገራችን ፤
ጆሮዋችንም ሰማው አየው አይናችን ፤
መእቱን በሕዝቡ ያወረደውን ፡፡

3. በምኒልክ መንግሥት አብርዶ ቁጣን ፤
ሕዝቡን ይቅር አለ ሰጠ ምህረቱን ፤
በረከት አውርዶ አጥግቦ አገሩን ፤
በሰላም በእረፍት አኖረው ሕዝቡን ፤

3. በ1903 ዓመተ ዘመን ፤
ታላቅ ታምር ሆነ የሚገርም ሁሉን ፤
ከእስላም አስነስቶ ሸህ ዘካርያስን ፤
በነገሥታቱ ኃይል ፊት ያልሆነውን ፤
ወዶ በፈቃዱ መርምሮ ቃሉን ፤
እስላም ተጠመቀ አምኖ ወንጌልን ፤
የሚለውን ሰምቶ ያመነ ይዳን ፤
በፍጹም ልቦናው ስመ ስላሜን ፤
ያለጥርጣሬ ይህን የሚያምን ፤
በጥምቀት ያገኛል አዲስ ልደትን ፤
በስጋ በደሙ እረቂቅ ኃይሉን ፤
የኃጥያትን ስሬት ማስብ መሞትን ፤
ሕይወትን ለማግኘት የማያልፈውን ፡፡

4. የአምላክን ጥበብ አያችሁት ቢያ ፤
ለእስላሞች ሲያስነሳ በሸህ ዘካርያ ፤
በቁርአን የማይሰግድ እያሉት አህያ ፤
ትእዛዝን የሚያፈርስ እያሉት አባያ ፤
ያ ዘካርያስ ታላቅ ባለሙያ ፤
ካጠመቀው ወዲህ አባ እናንያ ፤
የወንጌል መስካሪ ሆነ ሐዋርያ ፤
በጣም ተገልጦለት የወንጌል ጠባያ ፤
ሃይማኖት ጉቦው ነው የሱ መተያያ ፤
ከሰማዩ ንጉሥ ካምላክ መተያያ ፡፡

5. ንዋየ ክርስቶስ የተባለው ሰው ፤
ሸህ ዘካርያስ ታላቅ ነው ጸጋው ፤
በቁርአን ክርክር ማንም አልቻለው ፤
እስላሙን ፉቅራውን በግልጽ እረታው ፤
መልስ እያሳጣ እያስጨነቀው ፤
ክንጉሥ አደባባይ ምንም አልቀረው ፡፡

6. ወደ ወንጌል እውነት ዘመዱን ሳበው ፤
ምስክር ሰጥቶ እያስጠመቀው ፤
ከስላሜ ጋራ እያስተዋወቀው ፤
ክርስቲያኑ ሁሉ እጅግ ደነቀው ፤
የሰማዩን አምላክ እሱን ላወቀው ፤
ብዙ አመስገነው እጅግ መረቀው ፤
ከቁርአን ስተትን ላስጠነቀቀው ፤
በነገሩ ሁሉ ለሚጠብቀው ፤
የርሱ እያስደንቅም አምላክ ቢመርጠው ፤
ብዙ የሚደንቀው የወገኑ ነው ፤
ቁርአን መካዳቸው በወንጌል አምነው ።

7. ንዋየክርስቶስ አይቶ ባመጣው ፤
ከቁርአን ሚስጥርን ገልጦ ባሳየው ፤
አልተጠራጠረም እስከወዲያኛው ፤
ለዚህ መንገድ መሪ እርሱ ነው ዋናው ፤
በወንጌል ቃል ጽኑ በክርስትናው ፤
ሙሐመድን ነቅፈው ቁርአንን ክደው ፤
በነገሥታቱ ኃይል ቀድሞ ያልሆነው ፤
ይህ ሁሉ የሆነው አምላክ ቢፈቅደው ፤
ንዋየክርስቶስ እግዜር ቢወደው ፤
ወንጌል ለማስተማር እርሱ አሰናዳው ፤
ተፋቀ ኃጥያቱ ቀረለት ጉዳው ፤
ዳግማዊ ጳውሎስ ቅዱስ እንበለው፤
ያጠመቀውም ቄስ ሃናንያ ነው ፤
እውነት እናክብረው እናመስግነው ፤
ለክርስቶስ ገንዘብ ንስሀ ለሌላው ፤
እስላሙን አስትቶ ጥንት ካለመደው ፤
የቁርአን ትርጓሜው እጅግ ሲከብደው ፤
ንባቡን ትርጉሙን ወደ እውነት መራው ፤
ወደጥምቀት ጸጋ አንድነት ነዳው ፤

7. እግዜር ይቅር ቢለው አምላክ ቢረዳው ፤
የዘላለም ቤቱን እጅግ ባማረው ፤
ቁርአንን አፍርሶ በወንጌል ሰራው ፤
በእምነት መስርቶ በቃል አጸናው ፤
መቸም መቸም አይፈርስ ጸኑ ነው ህንጻው ፤
በሃይማኖት አለት ቢመስረተው ፤
እሱም ክርስቶስ ነው አምላክ ፈጠረው ፤
የጸናው መሠረት ከቶ ማይፈርሰው ፤
ያመነን በጥምቀት የሚቀድሰው ፤
ከስተት መንገድ የሚመልሰው ፤
የዘላለም እርስት ቤት የሚያወርሰው ።

8. ንዋየ ክርስቶስ አምላክ የቀባው ፤
በሶስትነቱ ንጉሡ ቢታየው ጌታው ፤
በጥርጥር መንገድ ያላመነታው ፤
ጥንት የተማረውን ቁርአን ቢተው ፤
ሊቅነቱን አይተው እንዳልተሳተው ፤
ከሱ የተማሩ ወንድሞቹ አብረው ፤
ብዞች ተከተሉት ይህንን አይተው ፤
ሕይወትን አገኙ በወንጌል ገብተው ፤
ፉቅሮች ደነገጡ ለኋላው ሰግተው ፤
ሊያታልሉ አልቻሉም ውዳሴን ትተው ፤
አጥብቀው ፈሩ እንጅ ተዘጋ አፋቸው ።

9. ንዋየክርስቶስ አሳፈራቸው ፤
ከቁርአን ወንጌልን ቢገልጥላቸው ፤
ድንጋጤና ፍርሀት ሐፍረት ያዛቸው ፤
ምላሽ ስጡኝ ብሎ ቢጠይቃቸው ፤
ሊመልሱ አልቻሉም በአንደበታቸው ፤
በእግዜርም በሰውም መሳቅያ አርጓቸው ፤
ጉዳቸውን ሁሉ ገለጠባቸው ፤
ግብዝናቸውን አሳየባቸው ፤

9. ሕዝበ ክርስቲያኑ ሁሉ ናቃቸው ፤
በቁርአን ቢረቱ በመጽሀፋቸው ፤
በዘካርያስም ቃል ሄዱ ተረተው ፤
ሕዝቡም ተደነቀ ጥበቡን ሰምተው ።

10. ከአዳም ልጅ ሁሉ እስላም ነበር ብርቱ ፤
የአባቱን የማይተው ምንም ቢታክቱ ፤
ቢታሰር ቢገረፍ በሰይፍም ቢሞቱ ፤
እሳትም ቢያቃጥሉት ቢቆረጥ አንገቱ ፤
ከብቱንም ቢቀሙት ቢለቅ ከመሬቱ ፤
ወይኒ ቤት ቢያገቡት አዙረው ቢጎትቱ ፤
አዋጅ ቢያስነግሩ በየሹማምንቱ ፤
አልጠናላቸውም ባዋጅ በጥምቀቱ ፤
ነገሥታቱም ደክመው ተሸንፈው ሞቱ ፤
ምንም አልተወው ገባ እንጅ በከንቱ ፤
እስላሞች አማራን አየሰለተቱ ፤
በጥምቀት በቁርባን እንደተጫወቱ ፤
ሚስጥረ ሥላሴን እንዳፌዙበቱ ፤
እሱ ሲፈቅድ ግን ኃይለ መለኮቱ ።

11. የአምላክን ጥበብ እንደተመለከቱ ፤
ሸህ ዘካርያስን አስነሳ ከቤቱ ፤
ቁርአን የተማረ ስልጡን እንደቤቱ ፤
መርምሮ በማወቅ አውነቱን ካስቱ ፤
ቀድሞ በተማረው በህጻንነቱ ፤
አንዳች ሳያደላ ለተማረበቱ ፤
ተሸፍኖ ሲኖር ቁርአን በስህተቱ ፤
ቋንቋውን ባያውቀው ባይታይ ብልሀቱ ፤
በማንበብ ሲኖር የእስላም ስራዊቱ ፤
ሚስጥሩን ሳያውቀው ሲመካ በከንቱ ፤
ከተቀመጠበት ቢክስው ጠላቱ ፤
የቁርአን ነገር የሚመካበቱ ፤

11. ስተቱን ገለጠው አስከመሰረቱ ፤
ዝም ብሎ ካለበት በከሰሱበቱ ፤
በዚህ ተገለጠ ሀሰትና እውነቱ ፤
በዳኛ ቢክሱት እንዲታይ ሥርአቱ ፤
ጉባኤ አድርጎ ንጉሥ በመንግሥቱ ፤
ጳጳስ ተቀምጠው ካህን ቀሳውስቱ ፤
አማራው እስላሙ ደግሞም መኳንንቱ ፤
ቁርአን ተዘርግቶ ወንጌል ከመልከቱ ፤
እስላሙ ሲንጫጫ ፋቅሮች ሲሟገቱ ፤
በቁርአናቸው ቃል ፈጽመው ተረቱ ፤
ጃንሆይ ተደነቁ ሁሉም የሰሙቱ ፤
እስላም ደነገጠ ሸፈነው ሀፍረቱ ፤
ንዋየክርስቶስ ወዴት ባለቤቱ ፤
አንደ ፀሀይ በራ የዘካርያስ ፊቱ ፤
መንፈስ ቅዱስ አግዞት ነበልባል እሳቱ ፤
የወልድ ወንድም ሆነ ወዳጅም ላባቱ ፤
ሥላሴ በመንፈስ አደሩበት ሶስቱ ፤
ግርማ ሞገስ ቀብቶት እምነት ነው ውበቱ ፤
አይርቀውም ጸጋ በየሄደበቱ ፤
ፍቅርና ሞገስ ተለጠው በምንቱ ፤
ለስማዩ ንጉስ በጥሩ አምልኮቱ ፤
በሁሉ ታወቀ ባለሟልነቱ ፤
የክርስቶስ ገንዘብ ሆኖ ቀረ ሀብቱ ፤
በደሙ የገዛው ሆኖ ቀረ ሀብቱ ፤
ከውሀና ከደሙ በዳግም ልደቱ ፤
የአምላክ ልጅ ሆነ ተካፋይ ከእርስቱ ፤
ከወገኑ ጋራ አብረውት ካሉቱ ፤
ቁርአን ሲተረጎም ቀድመው ከሰሙቱ ፤
በኋላም በወንግል በቅዱስ ትምህርቱ ፤
መዳህኒቱን ሰምተው የተጠመቁቱ ፤
ከሶስት ሽህ በዙ ፍጹም ያመኑቱ ፤
በሶስትነቱ አምነው ደግሞም በአንድነቱ ፤

11. እጅግ ብዙ ናቸው ቁርአን የካዱቱ ፤
ንዋየ ክርስቶስ ጽኑ ሃይማኖቱ ፤
ወንድሞቹ ሁሉ ደቀ መዛሙርቱ ፤
ፈጽመው አመኑ በእውቀትም በረቱ ፤
ክብር ይገባቸዋል እንደኒህ ላሉቱ ፤
ፈጽሞ ያግባቸው እምላክ በምህረቱ ፤
ከዘላለም ቤቱ ከማያልፍ ሕይወቱ ፤
ይህን አሜን በሉ ለምኑ ሳትታክቱ ።

12. ያ ሸህ ዘካርያስ ያወቀው እዳሙ ፤
ንዋየክርስቶስ የጥምቀቱ ስሙ ፤
እምላክ አካፈለው ከስጋወደሙ ፤
በቅዱስ መንፈሱ ወርዶለት ስለሰሙ ፤
ብዙ ሰው ተጠምቋል ከወገነ እስላሙ ፤
ጸንተው ይተጋሉ ወንጌልን ሊሰሙ ፤
መልካም ሽታ ቢሆን ሰው ሁሉ በያቅሙ ፤
የክርስትናው ኃይል እንዲታወቅ ጣሙ ፤
እንቅፋት ስንሆን እንዳይታመሙ ፤
እርስት ማካፈል ነው ከኛ እንዲስማሙ ፤
ታትመዋልና በደሙ ማተሙ ፤
ቀጥ ባለው መንገድ በወንጌል ሲቆሙ ፤
እንዳያቃልሏቸው ነገር ሲያጣምሙ ፤
እንዳይበድሏቸው ከብትን የሚቀሙ ፤
ሰው ሁሉ ይጠንቀቅ ባላገር ከሹሙ ።

13. ንዋየክርስቶስ በአንድ እብረውት ያሉ ፤
እኔ እንደሰማሁት ሰዎች እንደሚሉ ፤
ከሶስት ሸህ ቁጥር አጅግ ይበልጣሉ ፤
የተጠመቁቱ በታመነው ቃሉ ፤
ፈጽመው ያመኑ ሳያወላውሉ ፤
በወንጌል ጎዳና እንሩጥ እያሉ ፤
እኔ በልጥ እኔ እበልጥ ይሽቀዳደማሉ ፤

13. በአባታቸው መጽሀፍ በቁርአን ሳይሉ ፤
ወንጌልን ከቁርአን እያከታተሉ ፤
መጽሀፍ በመመርመር እያስተካከሉ ፤
ፈቅደው ቢጠመቁ ደነቀው ሰው ሁሉ ።

14. እስላሙ ሲጠመቅ ለጓዳው እስቦ ፤
ከእምላክ ሲነጋገር በወንጌሉ ቀርቦ ፤
ፍርድ እንዳይመጣበት መክሮ ተሰብስቦ ፤
እማራው ይርቃል በክፋት ተስቦ ፤
በሽንገላው ገመድ በሀሰት ተሰብስቦ ፤
ወንጌልን ባያውቀው መርምሮ እስቦ ፤
መንገድ ይተዋል ሆደ ዘረከቦ ፤
ሰው እያስጨነቁ የገፉ አለግቦ ፤
ኅህነም ከመውረድ በደም እዳ ጠግቦ ፤
መንገድ መያዝ ነበር ተጠምቶ ተርቦ ።

15. ንዋየክርስቶስ ሲመርጠው ቅዱሱ ፤
እንደ ጳውሎስ ነው ክብርና ሞገሱ ፤
እናንያ እንጅ ያጠመቀው በርሱ ፤
ሰው ሳያስተምረው መርምሮ በራሱ ፤
እምላክ ገለጠለት በቅዱስ መንፈሱ ፤
ራእይ አሳይቶ በሶስትነት ንግሡ ፤
ከቁርአን አምልኮ በእውነት ተመለሱ ፤
ወደ ወንጌል እምነት ናፍቀው እየሳሱ ፤
ከእውነተኛው እውቅ ከጸጋ ደረሱ ፤
ወንጌልን በመስማት እያሰሰሱ ፤
ብዙ ያስቀናሉ ፍቅራቸው እነሱ ።

16. ንዋየክርስቶስ ባለታላቅ እድል ፤
በጽሁፍ እያልቅም የሱ ታምር ገድል ፤
በጥምቀት በጸጋ በእምነት ቢደላደል ፤
በመላክ ጥልመት ከሚያገባ ገደል ፤

16. ከገሀነም ዳነ ነብሱን ከሚገድል ፤
እጥብቆ ከሚያምነው እግዚያብሔር ልዑል ፤
ወደ ልጁ መራው ወደ አማኑኤል ፤
በወንጌሉ መብራት በመንፈሱ ኃይል ፤
አምላክ ይቅር አለው ሁሉን የሚችል ፤
እለቃ እደረገው የአዲሱቹ አምበል ፤
በሃይማኖት ጸና ያለ ውልውል ፤
ተጠምቆ በረታ በክርስቶስ ቃል ፤
ገሀነም ሳይነካው ሳያየው ሲኦል ፤
ከወገኑ ጋራ በማይታበል ፤
በዘላለም መንግሥት በጽድቅ ይኖራል ፤
በተጠመቀበት ቀኑ ቢውል ፤
በታላቅ ጉባኤ በስርዓት በውል ፤
ለሱ መታሰቢያ አርጉለት ብዓል ፡፡

17. ብዓል አድርጉለት በታላቅ ጉባኤ ፤
በወሩም ባመቱም ደግሞም በሱባኤ ፤
መታሰቢያ እንዲሆን በእለተ ትንሳኤ ፤

18. ንዋየክርስቶስ ያላቀው እግዜር ፤
ዋርዳ ከወፍ ልዩ ላባዋ እንደ ሀር ፤
እሱም እንዲሁ ነው ልዩ በነገር ፤
ክርስቶስ ቢመርጠው በታላቅ ሚስጥር ፤
ርህሩህ ነውና ቸሩ አምላክ ክቡር ፤
ስሙን አስታወቀው ከዳር እስከዳር ፤
ቶማስ እንደሄደ በሕንዶች ምድር ፤
ስሙ ተሻገረ ከዳር እስከ ባህር ፡፡

19. የአምላክ ጥበብ አይመረመርም ፤
መደነቅ አናብዛ እንበለው ግሩም ፤
ረዲኤቱ ታላቅ የመድኃኒያለም ፤
ጠቢብ ክሱ ሌላ በዚህ እለም የለም ፤
ህሊናን መርማሪ ኃይሉ የማይደክም ፡፡

20. ጌታ ቢፈቅድለት ንዋየክርስቶስ ፤
ታላቅ ጸጋ አገኘ በጥምቀት መታደስ ፤
እግዚያብሔር ቢመርጠው በክፉ ሀሳቡ ባይረክስ ፤
ነገሩን አጸና በወንጌል ቃል ቅዱስ ፤
ሆዱም አልሻከረ ከቁርአን ሲመለስ ፡፡

21. ጻድቃንም ደስ አላቸው አምላክን ባረኩ ፤
ፍጥረቱን ለሚምር እሱን ለሚያመልኩ ፤
ሁሉን ለሚያኖረው በስርዓት በልኩ ፤
አምላክ እንዲህ ይላል ወንጌልን አትንኩ ፤
ሕይወትን አትርሱ በከንቱ አትመኩ ፡፡

22. የአምላክን ጥበብ እዩ ብልሀቱን ፤
ክብሩን ገለጠለት ለሰላም ወንጌልን ፤
ብዙ ያስደንቃል ለስማ ይህን ፤
ሩህሩህ ነውና ሰጠ ምህረቱን ፤
ሰላም ለእስላም ወገን ሆነ ክርስትያን ፤
ላምላካችን ክብር ምስጋና ይሁን ፤
ምእምናን ብዙ የካዱ ቁርአን ፤
ታላቅ ጸጋ አገኙ የሰማይ ቤትን ፡፡

23. እግዚያብሔር ይመስገን የከበረው ልዑሉ ፤
አምላክን አመኑ እሱን ተከተሉ ፤
ለሁሉ ይበቃል የከበረው ቃሉ ፤
ቃሉን ተቀበሉ ክቶ ችላ አትበሉ ፤
ታላቅ ነው ምህረቱ ይረዳል በኃይሉ ፤
የከበረ ጸጋው አለ በወንጌሉ ፤
በቁርአን ትምህርት እንዳይታለሉ ፤
ፍዳን ተሳፈሩ እስላሞች ተጣሉ ፡፡

24. መሬታ የለለው ንዋይክርስቶስ ፤
እርኩስ ነገርን አረገው ፍርስርስ ፤

24. በወንጌል ቃል አምኖ ልቡን እንዲቀድስ ፤
ደረሰው ሁሉ ስራው በመታደስ ፤
አርሰቱን ለይቶ ቅዱሱን ከአርኩሰ ፤
ታላቅ አባት ሆነ የአዲስ ሕዝብ አራስ ፡፡

እንደ የሱብ ክርሰቶስ በጥምቀት ስርአተ ክርስትናን ከተቀበሉ በኋላ አለቃ ነዋየ ክርሰቶስ የእግዚያብሔር ልጅነትና የክርስቶስን ወንድምነት ብቻቸውን ሳይሆን በሶበት ሽህ የሚቆጠሩ ወንድሞችና እህቶች አስከትለው የሰማይና የምድር ፈጣሪ የልዑል እግዚያብሔር የቤተሰብ አባል ለመሆን በጥምቀት በራፍ ወደ ክርስትያን በመግባት ተደባለቁ ፡፡ ለሀያ አመታት ሊመጡልን ነው እያሉ ሲጓጉ የነበሩት ክርስቲያኖችና ባለስልጣኖች ከጊዜው መርዘም የተነሳ ህልም ሆኖ ሲቀር ይሆን ይባል የነበረ ፍራቻ ተወግዶ ይህ የመንፈስ አንድነት ሰለተመሠረተ በጠብ ሰፍራ ፍቅር ነገሰ ፡፡ በመለያየት ፈንታ አንድነት ሰፈነ ፡፡ በበጌምድር በጎንደር በላስታና በዋግ በወሎ በትግሬ ታላቅ ደስታ ሆነ ፡፡

የሰማይ አምላክ በፈቃዱ እጁን የሰደደበት ይህ ሁኔታ ለኢትዮጵያ ታላቅ ድጋፍን አስከትሎላታል ፡፡ አስቀድሞም በሃይማኖት እየተጠጉ አገር ለማቅናት የተሰለፉትን ቱርኮችና ምስራውያን የክርስትያን ደሴት የምትባለውን ኢትዮጵያን አይናቸውን ሰለጣሉባት ከጦር ስራዊታቸው ይልቅ ሃይማኖታቸውን የበለጠ መሳርያ አድርገው ለመጠቀም የሃይማኖት መሰላቸውን ለማታለል እና ሀገሩን ከድቶ እነሱን እንዲደግፍ ሲጠቀሙበት ቆይተዋል ፡፡ በዝች አለማችን ላይ እንኳን ሃይማኖት አገርህን ስጠኝ ማለቱ የተለመደ ዘዴ ነው ፡፡ ዳሩ ግን ብልህ የኢትዮጵያ ሕዝብና መሪወቹ የፖለቲካውን በፖለቲካ የኃይሉን በኃይል ሲመልሱት መኖራቸው የታመነ ነው ፡፡

ለምሳሌ ፡ አፄ ቴወድሮስ እየደጋገሙ በመተማ በኩል የሚያስቸግሯቸውን መልሰው ነበር ፡፡ እንዲሁም አፄ ዮሐንስ በምጽዋና በመተማ እየተነሱ የሚያስቸግራቸውን ኃይል ለመቀነስ በግድ ክርስትና ማንሳት ጀምረው ደክመውበት ነበር ፡፡ ጉዳዩ በርትቶ የከበረውንና ላገራቸው ሊሰውላት የሚችሉትን የመጨረሻ ሕይወታቸውን ለሀገራቸው ደህንነት አበረከቱላት ፡፡ አምላክ ይህን ልግስና ተመልክቶ ለኢትዮጵያ ደህንነት ለክርስትና እምነት ዋስትና የሚገኝበትን ለኢትዮጵያውያን ለማስጨበጥ ብሎ በሃይማኖት እያታለሉ አገራቸውን ለመንጠቅ እንደመሳርያ የሚጠቀሙባቸውን ህዝቦች ስህተታቸውን ለማሳየት ከመካከላቸው ከሃይማኖት መሰሎቻቸው ለአንዱ በመገለጡ እንደምን እንደተገለጠላቸው ባለፈው ገልጨዋለሁ ፡፡ ይህ አምላካዊ ራእይ ለነብስ ጉዳይ መፍትሄ ከመሆኑ በቀር በውስጥ አስተዳደር አንድነትን በመመሥረቱ በውጭ የሚመጡትን እንቅፋት ሰላገዳቸው ለሀገሪቱ እድገት ታላቅ ድጋፍን መስጠቱ የማይካድ መፍትሄ ሆኖ ተገኝቷል ፡፡

አለቃ ንዋየክርስቶስ እንደ ኃዋርያት አስቀድሞ በቤት ቀጥለው በጎረቤት ከዛም ባደባባይ የተሰጡትን መንፈሳዊ ስጦታ በታማኝነት ለሕዝቡ በማስተላለፍ ግዳጃቸውን በመፈጸማቸው በትግሬ በዋግና በበጌምድር እየተካሰሱ እውነትን ክህሰት አበጥሮ አንጠርጥሮ በመለየት ላለመግባባት እና ለግጭቱ ሁሉ መፍትሄውን በማግኘታቸው የማያውቃቸው እንዲያውቃቸው እሳቸውን ብቻ ሳይሆን የሳቸውን አምላክ በአደባባዩ ለሕዝብ በማስተዋወቃቸው እንኳ በገጽ ያዩዋቸውንና የሚያውቃቸውን መኳንንትና ባለስልጣኖች ይቅርና ያላዩዋቸውን ባለስልጣኖች እራሳቸውን በማግኘት ለመተዋወቅ ጉጉት ያድርባቸው ጀመር በዚህ ምክንያት

ዝናቸው ከሰፈር ወዳገር እስከ ንጉሠ ነገሥቱ ዙፋን በለደረሰ ወዲያው እንዲቀርቡ ተደርጎ ከንጉሠ ነገሥቱ ዙፋን በቀረቡ ጊዜ የቀረበባቸውን ክስ በመንፈስ ቅዱስ በሚመራ አእምሮ መለኮታዊ ለዛ በተዋሀደው አንደበት ጸጋ የተሞላ ምላሽ በመስጠታቸው የቀረበባቸውን ክስ ውድቅ ከማድረጋቸው በቀር በንጉሠ ነገሥት አፄ ምኒልክ ዘንድ አለቃንዋየ ክርስቶስ ማን መሆናቸውን አስመሰከሩ ንጉሠ ነገሥቱም ሁኔታውን በሚያጠኑበት ጊዜ በኒሁ የእግዚያብሔር ሰው በአለቃ ንዋየክርስቶስ በዛው ጉዳይ ሌሎች ሰዎች ቢከሷቸው በአንድ ጉዳይ ሁለተኛ እንዲከሰሱ ፈቅደው ጉዳዩን በሰፊው በጥንቃቄ ሲያጠኑት አሁንም አለቃ ንዋየክርበቶስ ፍጹም ከላይ ከመለኮት የተላኩ የእግዚያብሔር ሰው መሆናቸውን በሰፊው ተገነዘቡት ።

በዚህ ጊዜ በልዑል እግዚያብሔር ተልኮ የመጣባቸውን እንግዳ አምላክ በሚቀበለው መንገድ አስተናግደው ሹመው ሸልመው አክብረው አስከብረው በሕዝብ ፊት አስደስተው በተግባራቸው የሚደግፍ የአዋጅ ቃል በማህተማቸው አጽድቀው የባላንበሳ ማህተም በሳቸውና በተከታዮቻቸው እጅ አስጨብጠው አሰናበቷቸው ።

አለቃ ንዋየክርስቶስ በቀኝ መንገድ ተመልሰው ከትውልድ ቤታቸው ከተመለሱ በኋላ በተሰማሩበት ተግባር አራት አመታት ያህል ከክርስትና በፊት ብሉይ ከሀዲስ እና ከቁርአን እያነጻጸሩ ያላንዳች ቸልተኝነት ካስተማሩ በኋላ አባቸው በተጠመቁ ጊዜ ተማሪወቻቸው ሁሉ ምሳሌያቸውን ተከትለው በመጠመቃቸው ለወገኖቻቸው ለደጋፊወቻቸው ለባለስልጣናት ሁሉ ደስታና ፍቅር ሰላም የሰፈነበት ምክንያቱ ይህ ነበር ።

ንጉሥ ወልደ ጊወርጊስ አለቃ ንዋየክርስቶስ በተጠመቁ ጊዜ የደስታው ተካፋይ ሁነው ለአዲሶቹ ክርስቲያኖች ሙሉ ግብር በማግባታቸው በሃይማኖት ምክንያት በአንድ ካራ እንዳይበሉ ወንድማማቹን ሕዝብ አለያይቶ የነበረውን የእውቀት ጉድለት በመለኮታዊ ራእይ ድጋፍና በአለቃ ንዋየክርስቶስ ትጋትና ታማኝነት ለመምህርነት መለኮታዊ ራእይ ለመቀበል ብቁ ሆኖ በመገኘቱ ምክንያት መለያየት ተደምስሶ መገናኘቱና አንድነት በመመስረቱ በሶስት ሽህ የሚቆጠረው ሕዝብ በአንድ ሌማት በመብላቱ ለህገሩ ችግርም ሆነ ደስታ በወንድማማች መንፈስ እንዲቀበለው በአንድ የፍቅር ማሰሪያ አስተሳሰረው ። ከዚህም ቀጥለው ቀስ በቀስ ከአስር ሽህ የሚበልጡ እስላሞች በያውራጃው በለተጠመቁ የአንድነቱ መንፈስ እያደር ይጎለምስ ጀመር በመብል በመጠጥ ብቻ ሳይሆን በጋብቻም ጥንተ ክርበቲያንና አዲስ ክርስቲያኖች ያላቸው አንድነት በመንፈስና በእምነት ብቻ ሳይሆን በአካልም የተዋሀደ የተዛመደ መሆኑ እያደር እየጎለመሰ ሄደ ።

ንጉሥ ወልደጊወርጊስ ወደ ትግሬ በዘመቱ ጊዜ አለቃ ንዋየክርስቶስ ከንጉሡ ጋር አብረው በመዝመት ከደብረታቦር ተነስተው በደንቀዝ አድርገው ወገራን አድርገው ይጓዙ ጀመር ። በየደረሱበት ከማስተማራቸው በቀር በድሮ ጊዜ አያሌ ሰራዊት የንጉሡን ጉዞ ሲያጅብ አስፈላጊ ስለነበር የአለቃ ንዋየክርስቶስ ደጋፊወች 150 የጦር መሳርያ የያዙ ሲከተሉዋቸው አያሌ ሊቃውንትና መምህራን እንዲሁም ተማሪወች አብረው ስለዘመቱ ለንጉሥ ወልደጊወርጊስ ሰራዊት ተጨማሪ ድምቀት ሰጥቶት ነበር ። ስለዚህ እጃቢው ሰራዊት ተጉዞ ተከዜን ወንዝ ተሻግሮ በእንደሥላሴ አድርጎ አክሱም ጽዮን ስለደረሰ

አለቃ ንዋየክርስቶስ በደረሱበት በክርስትናና በእስልምና እምነት መካከል ያለው ልዩነት ሰው ሰራሽ ነው ።

እነዚህ የሰው ልጆች እንዲለያዩና እንዲጣሉ ምክንያት የሆነው የመጀመርያው ሰይጣን ነበር ። የእግዚያብሔርን ልጅ ወደ ሞት አደረሰው ኢየሱስ ግን የሰማርያንና የአይሁድን ወገን በአንድ ሃይማኖት አስተሳስራቸው ። የሐንስ ምዕራፍ 4 ቁጥር 39 በዛችም አገር ብዙ የሰማርያ ሰዎች በሱ አመኑ ስለሴቲቱ ነገር ስለመሰከረችው የሰራሁትን ሁሉ ነገረኝ ብላ ኃጢያት በሰውና በፈጣሪው መካከል የሚለይ መጋረጃ ነው ይኸውም በኢሳያስ ምዕራፍ 59 ቁጥር 2 ይገኛል ። ነገር ግን ኃጥያታችሁ በናንተና በአምላካችሁ መካከል ለየች ከፊታችሁም ፊቱን ሰወረች እንዳይሰማ ሰማይና ምድርን ፈጣሪው እግዚአብሔርን ሰውና ሰውን እንዱን የአዳምን ልጆች ከመለያየት ያደረሰው ሰይጣንና ኃጥያት ነው ። ይህን መለያየት ደምስሶ እርኩሰቱን ቀድሶ ሰማይንና የምድርን የሰውና የፈጣሪውን የአንድ አዳምን ልጆች ወንድማማቾችን አንድ አድርጎ በማስታረቅ ሰላም የመሰረተ ጌታ ኢየሱስ መሆኑን እየዘረዘሩ በሰፊው አክሱም ጽዮን ላይ ለጥቂት ጊዜ ሲያስተምሩ ቆይተዋል ።

በዚህ መልካም አጋጣሚ ጊዜ አለቃ ንዋየክርስቶስ ጥንታዊ የሆነችውን አክሱምን ጎብኝተው በአካባቢው የሚገኙትን ካህናትና ሊቃውንት ተገናኝተው ጠቃሚ ነገሮችን ተነጋግረዋል ። በዚህ አይነት በስምምነትና በፍቅር ከንጉሥ ወልደጊወርጊስ ጋር ከቆዩ በኋላ ንጉሥ ወልደጊወርጊስ በመጡበት መንገድ ሲመለሱ አለቃ ንዋየክርስቶስ ከንጉሱ ተሰናብተው በትግሬ መሬት ለጥቂት ወራት ቆይተው ከአክሱም ወደ አድዋ ተጓዙ የአለቃ ነዋየክርስቶስ ተማሪ የሆነ የአሁኑ ተክለሀይማኖት የጥንቱ አህመዲን እና እነ ሀስን አድዋ

የሰሩትን የስራ ፍሬ በያሉበት እየወሰዱ ያስጎበኟቸው ነበር ። በትግሬ ጠቅላይ ግዛት ተክለሃይማኖት ከደጃዝማች ገብረስላሴ ላይ በተከሰሰ ጊዜ የሚሰጠው ምላሽ አስደናቂ ስለነበር ከየት ተማረው ተብሎ ሲጠየቅ የአለቃ ንዋይክርስቶስ ስምና ዝና እንዲታወቅ ስላደረገው በዚህ ጠቅላይ ግዛት የሚኖረው ሕዝብ አለቃ ንዋየክርስቶስን ለማየት በጣም ይጓጉ ነበር ። በከሱ ምክንያት ሸዋ ስለሄዱ ለአያሌ አመታት ምኞቱ ሳይፈጸም ይኖር ነበር ። አሁን ግን የአምላክ ፈቃድ ሆኖ ከፍ ባለ ደረጃና ማእረግ 150 ብረት እየተጠበቁ ያላንዳች ስጋት እንዳይከሰሱ እንዳይወቀሱ የሚያዝ የንጉሠ ነገሥቱን ማህተም ይዘው አድዋ ለተገኙ በአድዋ አካባቢ የነበሩት የተክለሃይማኖትና የአለቃ ንዋየክርስቶስ ደጋፊወች ከልክ ያለፈ ደስታ ተሰማቸው ።

አድዋ እንደሚታወቀው ሁሉ ኢትዮጵያ በዓለም ፊት ሲያኮራት የሚኖረውን ድል ያገኘችበት ቦታ በመሆኑ ይህ ሁኔታ የተፈጸመበት ጊዜው አረጅም አልነበረም ። በዚህ ምክንያት አለቃ ንዋየክርስቶስ ከስፍራው ድረስ ሄደው ተመልከተው ይህ ሁሉ ጦርነት የሚያበቃበቱ የኢየሱስ ክርስቶስ ዳግም ምጽአት ነው ብለው ለጌታ ምጽአትና ለሰላም መመስረት ጥልቅ ምኞታቸውን ለተከታዮቻቸው አስተማሩ ።

በዚህ አካባቢ ሚሲዎናውያን ፕሮቴስታት ትምህርት ቤት አቋቁመው ያስተምሩ ስለነበር ወደዚያ ቦታ ሄደው ስለጎበኟቸው ሚስዮናውያኖች ብዙ መጽሐፍትና ለስራወቻቸው የሚበቃ የአማርኛ ፊደል ስለአደሏቸው ስራዊቱ በየሰፈሩ እንዱ ለአንዱ እያስተማረ ወዲያው ብዙዎቹ ማንበብና መጻፍን ቻሉ ። በዚህ ጊዜ አለቃ ንዋየክርስቶስ ለደጋፊዎቻቸውና ለተማሪዎቻቸው እንዲህ ብለው አስተማሩ መማር

ሁለት ትርጉም አለው አንደኛው ከድንቁርና ነጻ መወጣት ሲሆን ሁለተኛው በእግዚያብሔር ጸጋ ከኃጥያት ነጻ መውጣት ነው ::

የተማረ የተመራመረ ለነፍሱ ያደረ በዚህ ዓለም ላይ በጣም አስፈላጊ ነው :: ይህ የተገኘ እንደሁ ስለሱ ሲል መቅስፍቱ ጥፋቱ በጌታ ስልጣን ይታገዳል :: ለዚህም ማስረጃ በዘፍጥረት ምዕራፍ 18 ቁጥር 23ና 24 አብርሀምም ቀረብ አለም ጻዲቁን ከኃጥያተኛ ጋር ታጠፋለህን በሀገሪቱ ኀምሳ ጻድቃን ቢገኙ በውኑ ሁሉን ታጠፋለህን ሀገሪቱን አትምርምን ስለሀምሳ ጻድቅ በእርሷ ስለሚገኙ ቁጥር 26 እግዚያብሄርም አለ በሰዶም ሀምሳ ጻዲቅ ባገኝ ባገሪቱ ውስጥ ሀገሪቱን ሁሉ ስለእርሳቸው እምራለሁ :: ቁጥር 28 አርባአምስት ቢሆኑ ስለ አርባ አምስቱ አላጠፋም :: ቁጥር 29 ደግሞም ተናገረ እንዲህም አለ ምን አልባት አርባ ከዚያ ይገኛሉ አለም ስለአርባው ጻድቅ አላጠፋትም አለም ጌታየ አይቆጣ እኔ ብናገር ምን አለበት :: ከዚያ ሰላሳ ይገኛሉ አለም አላደርግም ከዚያ ሰላሳ ባገኝ አለም እነሆ አንድ ጊዜ ጀመረኩ ከጌታየ ጋር እናገር ዘንድ ምን አለበት ከዚያ ሀያ ይገኛሉ አለም አላጠፋም ስለኃያው አለም ጌታየ አይቆጣ እኔ ደግሞ አንድጊዜ ብናገር ምን አለበት ከዚያ አስር ይገኛሉ አለም ስለአስሩ አላጠፋም ::

ከዚህ በላይ በተገለጠው አነጋገር እግዚያብሔር ስለጥቂት ጻድቃን አገርን ከመከራ እንደሚጠብቅና ከጥፋት እንደሚያድናቸው ያስረዳል :: ኃጥያተኞቹ ንስሐ ባለመግባት ጥፋት ቢታዘዝባቸው እንኳን አንድ ብቻ ነው አብሮ ይጥፋ ሳይል ሎጥን እጁን ይዞ በማውጣቱ አስተምሮናል ስለዚህ ቢቻል ብዙ ሰው በኛ ምክንያት የምናድን እንድንሆን ቢታጣ እራሳችን

የምንድንበትን ከፈጣሪያችን ጋር ያለን ግንኙነት እንዳይቋረጥ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪወች መሆን አለብን እያሉ ያስተምሩ ነበር ::

አለቃ ንዋየክርስቶስ በአክሱምና በአድዋ ለጥቂት ወራቶች ካስተማሩ በኋላ ወደ መቀሌ ተጉዘው በእንደርታ አካባቢ ሲያስተምሩ በደረሱበት ሕዝቡ በማስተናገድ ሲቀበላቸው በሚያረካ የተስፋ መልክት ከብሉይ ከሀዲስ ከቁርአንም እየጠቀሱ ከመንፈሳዊ በረከት ያረኩት ነበር :: በትግሬ ውስጥ የሚገኙ ደጋፊወቻቸው የሰሙት ሁሉ ይህን ስጦታ ለሰው የሰጠውን አምላክ እያመሰገኑ ደስታቸውን ለአለቃ ንዋየክርስቶስ ይገልጡላቸው ነበር ::

በትምህርታቸው የተደሰቱ ብዙ በትግሬ የሚኖሩ ሰወች ክርስትና እየተነሱ የእምነት ተባባሪነታቸውን ስላሳዩ አለቃ ንዋየክርስቶስ ለወደፊት ብሉይ ሀዲስን ሌላውንም ማናቸውንም የሃይማኖት ትምህርት ተምረው መርምረው አውጥተው አውርደው ካጠኑ በኋላ ከእውነተኛው ጋር በመቀላቀል በቀና የጸና እምነት እንዲኖራቸው ሰፋ ያለ ምክር ሰጥተው ከእንደርታ ተነስተው ጣርናና ድሀናን ተሻግረው ወደ ዋግ ተጉዘው ሰቆጣ ገቡ :: በዚህን ጊዜ ዋግ ሹምና መኳንንቶቻቸው አለቃ ንዋየክርስቶስን በክብር ተቀበሏቸውና ታላቅ ደስታ ሆኖ ድሮ ከክርስትና በፊት በወገኖቻቸው ተከስው ከዋግ ሹሙ ፊት በቀረቡ ጊዜ አስገራሚ መልሳቸው ሕዝቡን በማስገረሙ ቢደስቱም ደስታቸው ፍጹም ያልነበረው አብረው መብላት አለመቻሉ ነበር :: አሁን ግን ክርስትና ከመነሳታቸው በቀር ንጉሠ ነገሥት ያወቃቸው ሹም ሽልም ሁነው በመቶ ኀምሳ ብረት ታጅበው ሰቆጣ በደረሱ ጊዜ የአለቃ ንዋየክርስቶስ ጸጋና ሞገስ የከበበው ሰውነታቸው በሁሉ

ዘንድ የተረጋገጠ ሰላምና ደስታን ፈጠረ ። ጠብ ሲያረጅ ፍቅር ይሆናል እንደሚባል ሁሉ ወዳጅ ብቻ ሳይሆን በክስ ወደ ባለስልጣን አቅርበዋቸው የነበሩት እነ ሽህ አደም ሳይቀሩ ወደ አለቃ ንዋየክርስቶስ ቀርበው እንኳን ደህና መጡ ብለው ከተገናኙ በኋላ ለዚህ ማእረግ ያበቃነወት እኛ ነን ባንከሰና ወደ ባለስልጣን ባናቀርበወት ማን ሊያውቀዎ ይችል ነበረ ። አሁንም መስሎን ብንከራከርም ለወደፊት በየመሰለን በፍቅር እንኖራለን በማለት አነጋገሯቸው ።

አለቃ ንዋየክርስቶስም አምላክ ሲያዝ እንቢ ሲባል የማይቻል ጉዳይ በመሆኑ መልእክቱን በምገልጥበት ጊዜ ወንድሞቻ ብትከሱኝ እውነቱን ለመግለጥ መልስ ብሰጥም ከላንት ከወንድሞቻ ምንም ቂም የለኝም እናንተ ያደረጋችሁት ሁሉ የቀና መስሏችሁ እንጅ በተንኮል አልነበረም ። ይህንንም እኔ እራሴ ከነብላታ ኪዳነማርያም ጋር ፈጽሜው ነበር እኔም እንዲሁ የፈጸምኩት መስሎኝ እንጅ በእውቀት አልነበረም እሱው ተገልጦ የምሰራውን ከገለጠልኝ በኋላ ግን ሰው የጠላሁበትን ጉዳይ እራሴ የተጣላሁበት ጊዜ አልፎ ጊዜ ሲጠጋ ሁሉ ለመልካም ሁኖ ተገኘ ። እንዳላችሁት ከሳሽ ተከሳሽ ሁነን ባንቀርብ ማን ያውቀን ነበር ካልተዋወቅንስ እንደምን ከማእረግ ለመድረስ ይቻል ነበር ። በችግር ተዘርቶ በደስታ መከር እንዲሚሰበሰብ ሁሉ ብረትና ብረት ሲያጋጩት ስለት እንደሚገኝ ሁሉ በተደረገው ክርክር ብዙ እውቀት ከማግኘታችንም በላይ እንዳሉት ክብርና ማእረግም ማስገኘቱ የማይካድ ነው ።

በመጨረሻም ከላንት ከወንድሞቻ ጋር እንዲህ በሰላም መነጋገሬ ለኔ ታላቅ ደስታ ስጥቶኛል መጥታችሁ በመጎብኘታችሁና በመገናኘታችን

እግዚያብሔር ይስጥልኝ ብለው መለሱላቸውና ታላቅ ደስታ ሆነ መኳንንቱና ዋግ ሹሙ ድግስ እየደገሱ አለቃ ንዋየክርስቶስን ካስደሰቷቸው በኋላ እሳቸውም በዋግ በደህና ለሁለት ወር ያክል እየተዘዋወሩ ሲያስተምሩ አያሉ ሕዝብ ወደ ክርስትና በመደባለቃቸው ለሰላምና ለፍቅር ታላቅ በር ተከፈተ ተለያይቶ ይኖር የነበረው ሕዝብ አሁን አብሮ በመብላት ከመደሰቱ በቀር ባበልጅነትና በጋብቻ በመተሳሰሩ ምክንያት ለአንድነት መድህን ተገኘለት ።

አለቃ ንዋየክርስቶስ በዚህ ጊዜ ለጋብቻውና በየማህበሩ እየተገኙ የአንድነትንና የመተባበርን ጥቅም እንዲህ እያሉ ያስተምሩ ነበር ። "በአንድነት ይሰራል ቤት፤ በመለያየት ይፈርሳል ቤት፤ ቤት ሲሰራ የሀገር መሰረት ይጸና ። ልጅ ይወለዳል ለሰው መኖር መሰረቱ ይህ ነው ። ሁለት የትዳር ጓደኞች አንች ትብሽ አንተ ትብስ ተባብለው የተደጋገፉ እንደሁ ከባድ የትዳር መቋቋም ስራ በመጽናት ልጅ የሚያሳድግ ሽማግሌ ባልቴት የሚጠውር ሲመሽ የሚያሳድር ሲገድ የሚያበድር ያገር ሽማግሌ አባውራ በአደባባይ ሰው ሲጣላ የሚያስታርቅ ይገኛል ።

በአሞጽ ምዕራፍ 3 ቁጥር 3 በውኑ ሁለት ሰወች ያለስምምነት በአንድ ይሄዳሉን ? ይላል ይህ ለአንድነት ማስረጃ ታላቅ ጥያቄ ነው ። ሁለት ሰወች ሲስማሙ ኮሳሶች ቢሆኑ አንድን ብርቱ ሊያጠቁ እንደሚችሉ እንዲህ ይባላል ለአንድ ብርቱ ሁለት ኮሳሳ መድሃኒቱ ይህም አንድ ብርቱ ሁለቱን ኮሳሶች ሊያጠቃ አይችልም ማለት ነው ። አንድ አባት ልጆቹን ጠርቶ ስለ አንድነታቸው አስፈላጊነት ሲያስተምር ሁለት ሁለት ብትር ቆርጣችሁ አምጡ አላቸው ።

ልጆቹም እንደታዘዙት አመጡ አባትየው ለልጆቹ አንዳንድ በትር ስጡኝ አለና ተቀብሎ ከአንድ ላይ አሰራቸውና ልጆቹን በየጻቸው ያሰውን አንዳንድ በትር እያንዳንዳቸው እንዲሰብሩ ጠየቃቸው እነሱም በቀላሉ ሊሰብሩት ቻሉ። ከዚህ በኋላ ከአንድ የታሰሩትን ብትሮች ከትንሹ ጀምሮ እስከ ትልቁ እንዲሰብሩ አዘዛቸው ሁሉም እያንዳዳቸው ቢሞክሩ ለመስበር ሳይቻላቸው ቀረ ። አባትየውም እዩት አንድነት ለሕይወት ምን ያህል ተፈላጊ እንደሆነ ሲሉ መከሯቸው ይባላል ።

ይህ አንድነት በሃይማኖት አለም እጅግ በጣም አስፈላጊ ነው ። ይህም በገላትያ ምዕራፍ 3 ቁጥር 26-28 እላንትም ሁላችሁ የእግዚያብሔር ልጆች ናችሁና በኢየሱስ ክርስቶስ ሃይማኖት እላንትም ሁላችሁ በክርስቶስ የተጠመቃችሁ ክርስቶስን ለብሳችሁ በዚህም አይሁዳዊ የለም አረማዊይም ባርያም የሰው ልጅም ወንድም ሴትም እላንት ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ አንድ ናችሁ ።

ከአንድ ደም የተሰራው የሰው ልጅ ወንድማማችነቱ በዲቢሎስ አላላችነት ቀርቶ በጠብ ስለተለያዩ ልዩ ልዩ ባህልና ልማድ እያስገደደው እርስ በእርሱ ሲያፋጀው በመኖሩ እርቅና ሰላም ፍቅር አንድነትና ስምምነት እንዲያገኝ በማስተማር ኢየሱስ ክርስቶስ እረቂቅና ጥልቅ በሆነ መለኮታዊ ስልጣን ሰው ሆኖ ተገለጠ ። እሱም የተጣሉትን በማስታረቅ የተለያዩትን በማገናኘት ለሰው ልጆች የአንድነት መሰረት ጣለላቸው ።

ዘፍጥረት ምዕራፍ 28 ቁጥር 12፣13 ህልምም አዩ እነሆ መሰላል በምድር ላይ ተተክሎ እሱም ወደ ሰማይ ደርሶ እነሆም የእግዚያብሔር መልክተኛ ይወጡ ይወርዱበት ነበር ። እነሆ እግዚያብሔር በላዩ ቆሞ ብሎ ነበር ።

እግዚያብሔር ከሰማይ ያእቆብ ከምድር ሆነው ያእቆብንና እግዚያብሔርን ያገናኙ ይመስላል ። ኃጥያተኛዋን አለምና እግዚያብሔርን በማስታረቅ ያገናኘው የኢየሱስ ምሳሌ ነው ። በዚህ እርቅ ምክንያት የሚድኑትን ለማስታረቅ መሰላል ምሳሌ በሆነለት በየኢሱስ መላእክት ይወጣሉ ይወርዳሉ ። ከላይ የተሰፋ መልእክት ይዘው ሲወርዱ ከታች የሰውን ስራ መረጃ ወደ ሰማይ ይዘው ይሄዳሉ ።

ሮሜ ምዕራፍ 5 ቁጥር 10 ምክንያቱም እኛ የእግዚአብሔር ጠላቶች ሆነን ሳለ በልጁ ሞት ከእግዚያብሔር ጋር ታርቀናል አሁንም ከእግዚያብሔር ጋር ከታረቅን በኋላ በሕያው ልጁ አማካኝነት ይበልጡን እንድናለን ። ለወደፊቱ ጳውሎስ እንዲህ ይላል ሮሜ ምዕራፍ 12ቁጥር 10 በክርስቶስ ወንድማማቾች እንደመሆናችሁ መጠን እርስ በእርሳችሁ ከልብ ተዋደዱ እርስ በእርሳችሁ ለመከባበርም ተሽቀዳደሙ ።

እብራውያን ምዕራፍ 13 ቁጥር 1፣2 ሁልጊዜ የወንድማማችነት ፍቅር ይኑራችሁ እንግዳ ተቀብሎ ማስተናገድን አትርሱ ምክንያቱም እንደዚህ እንግዶችን እየተቀበሉ በማስተናገድ አንዳንድ ሰዎች ሳያውቁ መልአክትን ተቀብለው አስተናግደዋል ። እያሉ ሲያስተምሩ አሰቃ ንዋየክርስቶስ የተጠሩበትን ተግባር በዋግ በድህና ሰፋ ያለ የረቀቀ የጠለቀ ሚስጥር እየገለጡ አስተማሩ ።

ከስቅጣ ተነስተው አመድወረቅን አድርገው ስራ ከጀመሩበት በሲልዳ ቀበሌ ላማ በደረሱ ጊዜ ሕዝቡ ጥሩ አቀባበል እያደረገ የናፈቃቸው ሁሉ አስደስታቸውና እምላካቸውን አመስግነው መረብን ተሻግረው ራእይ

ወደተቀበሉበት እናቡግና ቀበሌ ጣርና ደረሱ ። የላስታ ሕዝብ በናፍቆት በፍቅርና በደስታ ተቀብሎ ስሜቱን ሲገልጥላቸው ተናግረው በማይሰለቸው አንደበታቸው እንደገና ያረኩት ጀመር ። ከያለበት እየመጣ ቆየት ብለው እንዲያስተምሩት እየጠየቀ ቢያስቸግራቸውም ቤተሰቦቻቸው ከነገላ ወደ ጣርና መጥተው ከተቀበሏቸው በኋላ ቤተሰቡ በሙሉ በጣም ፊታቸውን ለማየት መቸኮላቸውን ስለስሙ ከጣርና ተነስተው ነገላ ሰኞ ገበያ ከቤተሰባቸው ደረሱና ደስታ ሆነ ።

አለቃ ንዋየክርስቶስ ከቤታቸው ብዙም ጊዜ አይቆዩም ነበር ። ወደ ደብረታቦርና ወደ መልዛ ወደ በለሳ እስከ ጎንደር እየተጓዙ ከጌታ የተጠሩበትን አገልግሎት ስህተት ሳይጨመርበት ወይም ሳይቀንሱ ብሉይና ሀዲስን ቁርአንንም በደንብ አስተውለው በመማርና በማስተማር ጊዜያቸውን ያሳልፉ ነበር ።

በ1909 እ.ም በሰገሌና በደሴ ላይ በተደረገው ጦርነት የንጉሥ ወልደ ጊወርጊስ ሠራዊት ሲዘምት አብረው ዘምተው ሠራዊቱን በምክር እየደገፉ በመንፈሳዊ መንገድ ለሚደረገው ያገር አገልግሎት በትግስት ሲፈጽሙ ከጦርነት ላይ ሰዎቻቸው ስለተጋፈጡ ጀግኖች ደጋፊወቻቸው እየማረኩ ሲመለሱ ከምርኮኞቹ መካከል ትርኮችም ይገኙበት ነበር ። ስጋ ወድቆ አፈር ሳይዝ አይነሳም እንደሚባል ሁሉ የወንድማቸው ልጅ ዳወድ ይሳ የተባለው ከጦርነቱ ላይ ስለወደቀ በክብር ጓደኞቹ አንስተው ወደ አለቃ ንዋየክርስቶስ ድንኳን ስላመጡት አለቃ ነዋየክርስቶስም የአገር ፍቅር መስዋእትነትን መጠየቁ የታወቀ ነው ጌታም ከኃጥያት ባርነት ነጻ ያወጣን በደሙ ስለሆነ ሰላም ለማግኘት በተደረገው ጥረት ደም ቢፈስ እምላክን ልናማርረው አይገባንም ብለው በክብር አስቀበሩት ።

በዚህ አኳኋን ደሴ ደርሰው ወደ ቤታቸው ሲመለሱ ከደሴ እስከ ጎንደር ለሚገኘው ሕዝብ ከመለያየትና እርስ በእርስ ከመዋጋት ይልቅ በአንድነት መንፈስ በመመካከር ተደጋግፎ መኖር ይበልጥ እንደሚጠቅም እየገለጡ እግዚያብሔርም አንድነትን የሚወድ መሆኑን ፍቅርና ሰላም ለአገር እጅግ አስፈላጊ መሆናቸውን እያስተማሩ ተመለሱ ።

አለቃ ንዋየክርስቶስ ከሰገሌ መልስ በነገላ ቤታቸው ለሶስት አመታት ያህል እያስተማሩ ከቆዩ በኋላ በ1912 በሰኔ ወር ደብረታቦር ድረስ የቻለ ሁሉ መጥቶ የመጨረሻ ጊዜ ምክራቸውን እንዲቀበል በያገሩ መልክተኛ ላኩ የሚናገሩት ቃል ተደማጭነቱ የሚፈጸም መሆኑን ሁሉ ስለሚያውቀው ነበር ። አሁንም ጊዜየ ስለተቃረበ ኑና እንሰነባበት የሚል ቃል በመልክቱ ስለነበረበት እጅግ በጣም የሚወዳቸው ሕዝብ ታላቅ ሸክም ወደቀበት እና በተወሰነው ጊዜ ደብረታቦር ላይ ተሰብስቦ ሲጠባበቃቸው ከነገላ ተነስተው ደብረታቦር ደረሱ ምንም እንኳ ሲያዮዋቸው ደስ ቢላቸውም በልቡ ያልደነገጠ ሰው አልነበረም ዜና እረፍታቸውን የሚገልጠውን መልእክትና ከእረፍታቸው በኋላ ምእምናኑ ምን መከተል እንደሚገባቸው ለተከታዮቻቸውና ለደጋፊወቻቸው ስፊ ማብራርያ ለመስጠት በመጡ ጊዜ አቶ ያሲንና ጎረቤቶቻቸው ፍሪዳ አርደው ደግሰው ተቀበሏቸው ።

ምእራፍ 19

የመጨረሻ ምክር

እግዚአብሔር ለአብርሃም ተገልጦ አነጋግሮት ነበር ። ዘፍጥረት ምዕራፍ 12 ቁጥር 1-3 ከአገሩ እንዲወጣ አዘዘው እንደትዛዙ ፈጸመ ምዕራፍ 15 ቁጥር 1 ከዚህ በኋላ የእግዚአብሔር ነገር በአብርሃም ላይ ሆነ በራእይ እንዲህ ሲል አትፍራ አብራሃም ሆይ እኔ ላንተ ጋሻ ነኝ ። ዋጋህም እጅግ ታላቅ ነው ። በምእራፍ 18 ቁጥር 2 ሶስት የአብርሃም ጎብኝወች እመጣጥ ሌላው ራእይ ነው ።

ዘጸአት ምዕራፍ 3 ቁጥር 3-6 የሙሴን በሳት ቁጥቋጦ ውስጥ አምላክ እንደጠራውና እንደላከው ይናገራል በተላከበት ተግባሩ ከሰው ልጆች አቅም በላይ በመስራት ለአርባ አረጅም አመታት ሲያከናውን በግ አረኛው ሙሴ ለፈረአን እንደ አምላክ ሆነበት ። ባህር ቀዶ ሕዝብ እንዲያሻግር ስልጣን ካምላክ ተቀበለ ከእግዚእብሔር እጅ ሕግን ተቀበለ በታማኝነት ተግባሩን ፈጸመ ።

1ኛ ሳሙኤል ምዕራፍ 3 ቁጥር 4-10 እግዚያብሔር ለሳሙኤል ተገልጦ ተናገረው ቁጥር 19 ሳሙኤልም አደገ ። እግዚእብሔርም ከሱ ጋር ነበር ለነገሩም እንዳች በምድር ላይ አይወድቅም ነበር ።

ኢሳያስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 1 ኢሳያስ የአሞጽ ልጅ ራእይ በእየሩሳሌም ያየው በምዕራፍ 6 ከቁጥር 1-10 እግዚአብሔርን ከዙፋን ላይ ተቀምጦ ያየው ኢሳያስ አምላክን በቅድስናው ካየው በኋላ እሱንና ሕዝቡን በተመለከተ ጊዜ እንደሚጠፋ ሲሰማው የመስቀሉን መስዋእት ከኃጥያቱ ነጻ አወጣው ከዚህ በኋላ የእምላክ መልእክተኛ ሆነ ። ምዕራፍ 20 ቁጥር 3 መልእክቱን ለእየሩሳሌም ብቻ ሳይሆን ለምስርና ለኢትዮጵያ ሁሉ እደረሰ ። በጽሁፍም እቆየልን ። በምዕራፍ 13

የመልእክቱ ፍሬነገር ይገኛል ። ይህም የብሉይ ኪዳን ወንጌል ይባላል ። የሐዋርያ ስራ ምዕራፍ 8 ቁጥር 27-39 ኤርምያስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 4-10 የእግዚአብሔር ነገር ወደ ኤርምያስ መጥቶ ክርስትና በኢትዮጵያ መልእክት ገና ሳይጸነስ ታውቆ ገና ከማህጸን ሳይወጣ ተቀድሶ መላኩን ሲያስረዳ ብላቴናው ነብይ እንዳይፈራ ከሱ ጋር አብሮት የቅርብ ጓደኛው እንደሚሆን አምላክ ካረጋገጠለት በኋላ የተሰጠው ስልጣንም ሕዝብን እና ነገሥታትን በመንቀል በማፍረስ በማጥፋት በመስራትና በመትከል እንዲችል ተፈቅዶለት ነበር ።

ሕዝቅኤል ምዕራፍ 3 ቁጥር 17 አንተ የሰው ልጅ ለእስራኤል ወገን ጠባቂ አድርጌሀለሁ ። ካፌ ነገር ትሰማ ዘንድ እኔንም አለ ብለህ ትነጋራቸው ዘንድ ምዕራፍ 33 ቁጥር 7 አንተም የሰው ልጅ ሆይ ለእስራኤል ቤት ተመልካች አድርጌ ሰጠሁህ ካፌ ነገር ትሰማለህ በትዛዜም ትነግራቸዋለህ ብሎ ለሕዝቄል ፈቃዱን ለሰው ልጆች እንዲያደርስ አዘዘው እርሱም እንደትዛዙ ፈጸመ ።

ዳንኤል ምዕራፍ 2 ቁጥር 19,20,22 እና 23 የዚያን ጊዜ ሚስጥሩ ሌሊት በራእይ ለዳንኤል ተገለጠለት ዳንኤልም የሰማይን አምላክ አመሰገነ ዳንኤልም ጀመረ አለም የእግዚእብሔር ስም ለዘላለም ይመስገን ጥበብና ኃይል ለእርሱ ነውና የጠለቀውንና የተሰወረውን እርሱ ይገልጣል በጨለማ ያለውን እርሱ ያውቃል ብርሃን ከርሱ ጋር ነውና እገዛልሃለሁ ። ያባቶቻችን አምላክ ሆይ አንተን አመሰግናለሁ ጥበብና ኃይል ሰጥተኸኛልና አሁንም ስለእርሱ የለመንነህን አሳየኸኝ በችግር ላይ ሁነን የሚያስፈልገንን ብንለምነው ሚስጥር ገላጩ አምላክ እንደ ዳንኤል እርዳታ

ለቅስጠት ምን ጊዜም ቅርብ ነው ለዚሁ የስጠው ተስፋ የሚከተለው ነው ::

ዘሁልቅ ምዕራፍ 12 ቁጥር 6 አላቸውም ነገሬን ስሙ በመካከላችሁ ነብይ ሰው ቢኖር እኔ እግዚአብሔር በራእይ እገልጥለታለሁ ወይንም በህልም እናገረዋለሁ ::

አሞጽ ምዕራፍ 3 ቁጥር 7 እግዚአብሔር ነገር እያደርግምና ሚስጥሩን ለባሮቹ ለነበያቶች ካልነገረ ሲል በታላላቅና በታናናሽ ነበያት እየገለጠ በብሉይ ኪዳን ዘመን ሚስጥር ሲገልጥ የኖረው አምላክ እንዲሁም በአዲስ ኪዳን ዘመን በሚከተለው አኳኋን እየገለጠ ሲያዋያቸው ነበረ ::

የሐዋርያት ስራ ምዕራፍ 9 ቁጥር 3-7 ጳውሎስ የሰማይ ብርሃን ተቀብሎ ከኢየሱስ ጋር ተነጋገረ ይህ ለጳውሎስ የመጀመርያ ራእይ ነበር :: ይህ ራእይ ለጳውሎስ ብቻ ሳይሆን ለሐናንያ በምዕራፍ 9 ቁጥር 10 ና 11 በራእይ አዘዘው ለጳውሎስም በምዕራፍ 22 ቁጥር 14 እስከ 16 ሀናንያን እንዲህ አለው :: ያባቶቻችን አምላክ አስቀድሞ መረጠህ ፈቃዱን ታውቅ ዘንድ የጻዲቁንም ታይ ዘንድ ካፉም ድምጽ ትሰማ ዘንድ በሰውም ሁሉ ፊት ምስክር ትሆንለታለህ ባየኸውም በሰማኸውም ስራ ሁሉ አሁንም ምን ትዘገያለህ ተነሳና ተጠመቅ ኃጥያትህንም ታጠብ የጌታን ስም ስትጠራ ብሎ አስረዳው ጳውሎስም ይቃወመው የነበረውን ስራ እሱ እንዲያስተምር አምላካዊዩ ራእይ ጠራው ለተጠራበት ተግባር እስከ ሞት ድረስ የታመነ ሆነ ::

በራእይ ዮሐንስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 1-3 የኢየሱስ ክርስቶስ ራእይ እግዚአብሔር የስጠው ፈጥኖ

የሚሆነውን ነገር ለባሮቹ ይገልጽ ዘንድ አመለከተው በመላኩ እጅም ወደ ባርያው ወደ ዮሐንስ ላከው ለእግዚአብሔር የመስከረ ለኢየሱስ ክርስቶስም ምስክር ባየው ሁሉ ነገር ምስጋና ይገባዋል ለሚያነብ የዚህን ትንቢት ነገር ለሚሰሙ በእርሱ የተጻፈውንም ለሚጠብቁ ዘመን ቀርቧልና ::

ዮሐንስን የእግዚአብሔርን አገልጋይ ባስገራሚው ራእይ ኢየሱስ አበለጸገው ክርሱ የሚገኘውን ሚስጥር ለመረዳት እውነተኛ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሮች መሆን ያሻናል :: ስለዚህ ልንጠነቀቅ ይገባናል ሚስጥሩ ከመርቀቁ የተነሳ ብዙወቹ ከመጠራጠር ይደርሳሉ ዳሩ ግን ለተመረጡት እውነተኛ የጊዜው መልክት ነው ::

አለቃ ንዋየክርስቶስ ከዚህ በላይ የተዘረዘሩትንና ሌሎችንም እነዚህን የመስሉትን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ ስለ ራእይ ስጦታ እየገለጡ ካስተማሩ በኋላ ስለራሳቸው እንዲህ ብለዋል ::

በኢትዮጵያ በሃይማኖት ምክንያት ከበድ ያለ አለመግባባት በሕዝቡና በመንግስቱ መካከል በተቀስቀሰበት ጊዜ ይህን ለማስወገድ የሰማይ አምላክ የራእይ ስጦታ ይዞ እኔን አንድ ምስኪን ድሀ ካለሁበት ጎበኘኝ ::

እንዲህም አለኝ ዘካርያስ የእግዚያብሄር ባርያ ወደኔ ቅረብ አለኝ እኔም እሽ አልኩት ከራሴም ላይ እፍ አለብኝ እስከ እግረጫማየ ተሰማኝ ቆየት ብየም በታላቅ ህሳብ በምጨነቅበት ጊዜ ሶስት ተመሳሳይ አካል ከመካከላቸው አስቀምጠው ልጃችን ዘካርያስ አይዞህ አትዘን ትርጉም ልንነግርህ መጥተናል የበረታህ ሁን እኛም አንለይህም የአራቱን የወንጌሉን ቃል

አስተካክለው በትክክል ተርጉመው እያሉ በብዙ መክረውኝ እንድ አካል ሁነው ሄዱ እነሱን ተከትሎ የተገለጠልኝ ደመናና ዝናብ በጥቅምት ለተገኘው አዲስ ልደት የሚዘንበው የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ እንደሆነ ተነግሪያለሁ ።

በዚህ መሰረት ሥራውን ስጀምር በእርግጥ ጌታ አብሮን እስካሁን ለመኖሩ እላንት ምስክር ናችሁ ። በነዚህ 27 አመታት በትግሬ በዋግ በላስታ በበጌ ምድር በወሎ በጎጃም በሸዋ እየተጓዝን ባደረግነው መንፈሳዊ ዘመቻ ራሱ ያልተለየው ጥረት በመሆኑ ይኸው ከእስር ሽህ በላይ የሚሆኑት የአለም መድሃኒት የሆነውን ጌታ በማወቅ የእምላክ ልጅነት ጸጋ ተጎናጸፉ እላንትም ከነርሱ መካከል ስለሆናችሁ ደስ ይበላችሁ እንጅ የምትደነግጡበት ምክንያት የላችሁም ።

እግዚአብሔር ላገልግሎት የጠራቸውን በመንፈሱ ሚስጥር ሲገልጥ የሚመጣ ነገር ሁሉ አይሰወርባቸውም ሌላው ሁሉ እንደሚገለጥላቸው ዜና እረፍታቸውም ይገለጽላቸዋል ። ይህም በመደንገጥ ፈንታ ለዝግጅት እንዲጠቅማቸው ነው ። ዜና እረፍታቸው ሲገለጥላቸው ሙሴ ለዝግጅት ሲጠቀምበት ሕዝቅያስ የእይሁድ ንጉሥ ግን በ2ኛ ነገሥት ምዕራፍ 20 ቁጥር 21 ዜና እረፍቱን በሰማ ጊዜ በጣም እንዳዘነ በ2ኛ ዜና ምዕራፍ 32 ቁጥር 24-31 ኢሳያስ ምዕራፍ 39 ቁጠር 1-8 ይናገራል ። አምላክ ጸሎቱን ሰምቶ 15 እመታት ሲጨመርለት ከሞት የፈወሰውን እምላክ አክብሮ በማስከበር ፈንታ ስለመፈወሱ ደስታቸውን ለመግለጽና ከዋክብትን የሚያጠኑት ባቢሎናውያን ከዋክብት እንዲህ የሆኑችው ፀሐያችን ከዚያ በፊት የማያውቁት ከዚያ በኋላ ያልተደገመ ወደ ኋላ መመለስዋ በምን ታምር እንደሆነ ለማወቅ በሚጓጉበት ጊዜ እግዚአብሔር የይሁዳን ንጉሥ

ለመፈወስ የሰጠው ምልክት መሆኑን በመስማታቸው ስለዚሁ ታምር ስራ ለማወቅ የመጡትን የባቢሎን መሳፍንት በሰንሄሰረብ ሰራዊት 180 ሽህ ወታደር በአንድ ሌሊት የጨረሰለትን ቢታመም በታምር የፈወሰውን አምላክ ከባቢሎናዊያን ነገሥታትና ሕዝብ ጋራ በማስተዋወቅ ፈንታ እግዚአብሔር ለእርሱ ቢሰጠው ባምላክ ስፍራ ያስቀመጠውን ሀብቱን እሳያቸው ያዩ ባቢሎናዊያን የይሁዳን ነገሥታት ሐብትና ንብረት ለመማረክ ምኞት አሳደረባቸው ይህ ምኞታቸው ገፋፍቷቸው ቅድስት አገርን መጥተው ሲበዘብዙ ሐብት ብቻ ሳይሆን የነገሥታቱን ልጆች ሁሉ ማርከው ወሰዷቸው ። የዚህ ሁሉ ጥፋት ስረመሠረቱ የሕዝቅያስ እግዚአብሔርን እረስቶ በሀብቱ መታመን ያመጣው ጣጣ ነው ። ስለዚህ ሁሉ አምላክ ወስኖ በሰጠው ጊዜ በታማኝነት ሰርቶ ባለው ጊዜ ለእረፍት ቢዘጋጅ የተሻለ ነው ። ጌታ የወሰነው ጊዜ የበለጠ እንደሚጠቅም አምናለሁ ።

ሙሴ የእግዚአብሔር ባርያ የሚሞትበትን ጊዜ ፈጣሪ በገለጸለት ጊዜ በመደንገጥ ፈንታ እሱ ከተዘጋጀ በኋላ ለሚቹ የሰው ልጅ ሁሉ የሚከተለውን ማስጠንቀቂያ ሰጠ ።

ዘዳግም ምዕራፍ 28 ቁጥር 1-14 በረከትን ከቁጥር 15-21 መርገሙን ጽፎ እስከ ምዕራፍ መጨረሻ መርገሙ ይቀጥላል ። ከቁጥር 1-21 ያለው የሚከተለው ነው ።

የእግዚአብሔርንም ያምላክህን ቃል የሰማህ እንደ ሆነ ዛሬ እኔ የማዝህን ትዛዙን ሁሉ ለማድረግ ለመጠበቅም እግዚአብሔር እምላክህ በምድር ካሉ ከእህዛብ ሁሉ በላይ ያደርግሀል ።

ይህችም በረከት ሁሉ ትወርድብሀለች ታገኝሀማለች የእግዚአብሔርን የአምላክህን ትዛዝ የሰማህ እንደሆነ አንተ ባገር የተባረክህ ትሆናለህ ። ብርህም የተባረከ ይሆናል ። የሆድህ ፍሬ የተባረከ ይሆናል የምድርህም ፍሬ የከብትህም ፍሬ የላምህም መንጋ የበጎችህም ማራባት እንቅብህ የተባረከ ይሆናል ። የብሆ ኢቃህም አንተ በመግባትህ የተባረክህ ትሆናለህ በመውጣትህም አንተ በረከት ይሆንልሀል ። እግዚአብሔር የሚጠሉህን ጠላቶችህን በፊተና ተመቾች ያደርጋቸዋል ። በአንድ መንገድ ወዳንተ ይመጡብሀል በሰባት መንገድ ከፊትህ ይሸሻሉ እግዚአብሔር በረከቱን በአንተ ላይ ይሰዳል በጎተራህ በጅህም ስራ ሁሉ ላይ እግዚአብሔር አምላክህ በሚሰጥህ ምድር ይባርክሀል ። እግዚአብሔር ለሱ የተቀደሰ ሕዝብ አድርጎ ያቆምሀል እንደማለልህ የእግዚአብሔርን ትዛዝ ብትጠብቅ በመንገዱም ብትሄድ በምድርም ያሉ አሕዛብ ሁሉ የእግዚአብሔር ስም እንደተጸራብህ ያዩሀል ይፈሩሀማል እግዚአብሔር በጎነቱን ሁሉ በላይህ ያፈሰዋል ። በሆድህ ፍሬ በእንሰሶችህ ፍሬ በእርሻ ፍሬ በምድር ላይ እግዚአብሔር ላባቶችህ በማለላቸው እርሷን ይሰጥህ ዘንድ እግዚአብሔር ሰማዩን ይከፍትልሀል ። መልካሙን መዝገቡን የምድርህን ዝናብ በወራቱ ይሰጥህ ዘንድ የእጅህንም ስራ ሁሉ ይባርክ ዘንድ ። ለብዙ አሕዛብ ታበድራለህ አንተ ግን ከማንም አትበደርም ። እግዚአብሔር ለራስ ያደርግሀል ለጅራትም አይደለም ሁልጊዜ በላይ ትሆናለህ በታችም አትሆንም ዛሬ እኔ የማዝህን የእግዚአብሐር የአምላክህን ትዛዝ የሰማህ እንደሆን ብትጠብቃትም ብታደርጋትም ከዚችም ትእዛዝ ሁሉ ዛሬ እኔ ከማዛችሁ ወደቀኝ ወደግራም ባትል እንግዶችን አማልክት ትከተል ዘንድ ታመልካቸውም ዘንድ ።

የእግዚአብሔርን የአምላክህን ቃል ግን ትሰማ ዘንድ ባትወድ ትእዛዙንም ሁሉ ለመጠበቅ ሕግንም እኔ ዛሬ የማዝህን ይህች መርገም ሁሉ ትጠብቅሀለች ታገኝሀማለች ። በከተማ እርጉም ትሆናለህ በእርሻ እንቅብህ እርጉም ይሆናል ። የብሆ እቃህም የሆድህ ፍሬ እርጉም ይሆናል ። የእርሻህም ፍሬ የላምህም መንጋ የበጎችህም ማርባት አንተም በመግባትህ የተረገምህ ትሆናለህ በመውጣትህም መርገም ይሆንብሀል ። እግዚአብሔር መርገም ድብልቅልቅ ተግሳፅም ይሰድብሀል በምትሰራው ስራ ሁሉ እስክትጠፋ ድረስ ፈጥኖም እስከታላቅ ድረስ ስለክፉ ስራህ እኔንም ስለተውከኝ እግዚአብሔር ቸነፈር ያጣብቅብሀል ልትወርሳት ከምትገባባት ምድር እስኪያጠፋህ ድረስ ።

ዘዳግም ምዕራፍ 31 ቁጥር 2,6,8,9,15፣16 ምዕራፍ 32 ቁጥር 1,7-14 ,46-50 ሙሴም ሄደ ይህንንም ነገር ለእስራኤል ሁሉ ነገረ አላቸውም እኔ ዛሬ 120 አመት ሆነኝ ከዚህ በኋላ አወጣ አገባ ዘንድ አልችልም እግዚአብሔር ይህን ዮርዳኖስን አሻገረ አለኝ ጽኑ በርቱ አትፍሩ ከፊታቸው አትደንግጡ እግዚአብሔር አምላክህ ካንተ ጋር ይሄዳልና አይጥልህም ። እግዚአብሔርም እርሱ በፊታችሁ የሚሄደው እርሱ ካንተ ጋር ይሆናል አይተውህም ቸልም አይልህም አትፍራ አትደንግጥም ሙሴም ይህችን ሕግ ጻፈ ለካህናትም ለሌዊ ልጆች የእግዚአብሔርን የኪዳኑን ድንኳን ይሸከሙ ለነበሩት አሳልፎ ሰጣቸው ለእስራኤል ሽማግሎች ሁሉ እግዚአብሔርም ሙሴን አለው የምትሞትበት ቀን እነሆ ቀረበ እያሱን ጠርተህ በማህበሩ ድንኳን ከርሱ ጋር ቁም እሱን አዝዘው ዘንድ እያሱና ሙሴም ሄዱ በማህበሩ ድንኳን ቆሙ እግዚአብሔርም በድንኳኑ

ተገለጠ በደመና አምድ የደመናው አምድ በድንኳኑ ደጅ ላይ ቆመ እግዚአብሔርም ሙሴን አለው እነሆ አንተ ካባቶችህ ጋር ትተኛለህ ፡፡

እላንት ሰማዮች አድምጡ እኔም እናገራለሁ ፡፡ ምድርም ያፌን ነገር ትስማ የድሮውን ነገር አስብ የልጅ ልጅህንም አመታት አስተውል አባትህን ጠይቅ ይነግርህማል ሽማግሎችህ ይሉህማል ልዑል እርስትን ለአህዛብ በከፈለ ጊዜ የአዳምን ልጆች በለየ ጊዜ የሕዝብን ጉልት እንደ እስራኤል ልጆች ቁጥር አቆመ ፡፡ የእግዚአብሔር ፈንታ ሕዝብ ነውና ያእቅብም የርስቱን ገመድ በምድረ በዳ አገኘው በጽማት በውድማም ስፍራ ውሽት በመላበት ከበበው ተጠነቀቀለትም እንደ ዓይኑ ብሌን ጠበቀው ፡፡ ንስር ጫጩቶቹን እንደሚያወጣ በእርሳቸውም ላይ እንዲሰፍን ክንፉን ዘርግቶ ይወስዳቸዋል በደረቱም ይሸከማቸዋል ፡፡ እግዚአብሔር ብቻውን መራው ከእርሱም ጋር ሌላ አምላክ አልነበረም ፡፡ በምድር ክፍታ ላይ አወጣው ፡፡ የርሻውንም እህል በላ ከድንጋይ በሚገኝ ማር አጠበው በዘይትም በጽኑ ድንጋይ በላምም ቅቤ በበግም ወተት ከጥቦት ስብ ጋር በባላንም ዳንግሌ ቁርንቢም ከስንዴ እሸት ጋር የወይንም ደም ጸጅ እየፈላ ጠጣህ ፡፡

አላቸውም ዛሬ እኔ የምመሰክርላችሁን ነገር ሁሉ በልባችሁ እሰሩት ፡፡ ልጆቻችሁን ታዙበት ዘንድ እንዲጠብቁት በዚህም ሕግ የተጻፈውን ሁሉ እንዲያደርጉት ይህ ነገር በከንቱ አይደለምና ሕይወታችሁ ነው እንጅ ፡፡ ይህንንም ነገር በማድረግ እረጅም ዘመን ትቀመጣላችሁ፡፡ ዮርዳኖስን ተሻግራችሁ በምትገቡባት ምድር ትወርሷት ዘንድ እግዚአብሔር ሙሴን በዚያ ቀን ዳግም ተናገረው አለውም ወደ

አበሪም ተራራ ውጣ ወደ ነቦ ተራራ በሞአብ ምድር ወዳለው በያሪኮ አንጻር ለእስራኤር ልጆች እርስት አድርጌ የምሰጣቸውን የከንዓንን ምድር እይ በወጣህበትም ተራራ ሙት ወደ ዘመዶችህም ትከማቻለህ ፡፡አሮን ወንድምህ በሆር ተራራ እንደ ሞተ ወደ ወገኖቹ እንደተከማቼ ፡፡

ለሙሴ ዜና እረፍቱ በሰማይ አባቱ አንደበት በተነገረው ጊዜ በዘዳግም ምዕራፍ 31 ቁጥር 16 እነሆ አንተ ካባቶችህ ጋር ትተኛለህ ፡፡ ነው የተባለው አንድ ሰው ብርቱ ስራ ሲሰራ ከቆየ በኋላ ድካም ሲሰማው ወዳጆቹ ገደም ብለህ ተኝተህ እርፍ ብለህ ተነሳ ብለው እንደሚነግሩት ሁሉ እግዚአብሔር አብ ሙሴን ትተኛለህ የሚለውን አምላካዊዩን ድምጽ ባሰማ ጊዜ ለምን ለእረፍት ተኛ ይለኛል ብሎ አላጉረመረመም ለእረፍት ወደ ተመደበለት ቦታ ወደ ኔቦ ተራራ ሄዶ እስከተነሳበት ጊዜ ድረስ በዛ ተኝቶ ቆየ ፡፡ ዘዳግም ምዕራፍ 34 ቁጥር 5-7 ስለዚህ የእግዚአብሔር አገልጋይ ሙሴ በሞአብ ምድር ሳለ በዚያ ሞተ ፡፡ እግዚአብሔርም ከቤትፐዖር ከተማ ፊት ለፊት በሞአብ አገር በሚገኘው ሸለቆ ቀበረው ነገር ግን እስከዛሬ ድረስ እርሱ የተቀበረበትን ትክክለኛ ስፍራ ለይቶ የሚያውቅ የለም ፡፡ ሙሴም በሞተ ጊዜ እድሜው 120 አመት ነበረ ፡፡

በራእይ ምዕራፍ 1 ቁጥር 18 ህያው ሙቶ ነበርኩ እነሆ ህያው ነኝ ፡፡ ለዘለዓለሙ አሜን ፡፡ የሲኦልና የሞት መፍቻም ከኔ ጋር ነው ብሎ በተናገረው መሰረት የመቃብርና የሞትን መክፈቻ ስልጣን ጨብጦ መድዓኒአለም ሊቀመልአክት ሚካኤል በተባለ የመላእክት አለቅነት ስልጣኑ የሙሴን መቃብር ከተኛበት ለመቀስቀስ ሲኀበኝ የሰው ልጆች ጠላት

የሆነው ሰይጣን የሙሴን ስጋ መነሳት የለበትም ሲል በይሁዳ ምዕራፍ 1 ቁጥር 9 የመላእክት አለቃ ሚካኤል እንኳ ስለሙሴ አስክሬን ከዲያቢሎስ ጋር በብርቱ በተከራከረ ጊዜ "እግዚአብሔር ይገስጽህ!" አለው እንጅ የስድብ ቃል በመናገር ሊፈርድበት አልደፈረም ። ሙሴም ለመነሳቱ በማቴወስ ምዕራፍ 17 ቁጥር 2 በፊታቸውም ተለወጠ ፊቱም እንደ ፀሀይ አበራ ልብሱም እንደ ብርሃን ነጭ ሆነ ። እነሆም ሙሴና ኤልያስ ለእርሳቸው ታዩ ከእርሱም ጋር ሲናገሩ ስለሚል ሙሴ ከእንቅልፉ ነቅቶ መነሳቱን ስለሚያረጋግጥልኝ ። እኔም በክብር በመተኛት ወደ እረፍት የምሄድበትን ጊዜ ስላረጋገጠልኝ በስጋ በመካከላችሁ ለመገኘት ይህ የመጨረሻው ምዕራፍ ስለሆነ እኔም ለናንተ ላስረዳችሁ የምወደው ያነኑ ደግሜ ነው ። ብትታዘዙ በረከትን ብታምጹ ሰይፍን መርገምን በደመወዝ ታገኙታላችሁ ። ኢሳያስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 19ና 20 እሽ ብትሉ እኔንም ብትታዘዙ የምድርን በረከት ትበላላችሁ ። እቢም ብትሉ ብታምጹ ሰይፍ ይበላችኋል ። የእግዚአብሔር አፍ ተናግሯልና ይላል ። በመታዘዝ ክሕጉ ጋር በደንብ መተዋወቅ ያስፈልጋል ሕጉን ለመታዘዝ መጽሐፍ ቅዱስን ስታጠኑ እረቂቅና ጥልቅ የሆነ ብዙ መንፈሳዊይና ስጋዊ እውቀት ስለሚያስገኛችሁ ለወደፊት በሚቀጥለው ትውልድ የሕይወት ትርጉሙ የሚያገኘውም ችግር መፍትሄው እውቀት ሆኖ ታገኙታላችሁ ። በእውቀትና ባለእውቀት በመማርና ባለመማር መካከል ያለው ልዩነት በብርሃንና በጨለማ መካከል ካለው ልዩነት ይብሳል ። ስለዚህ መማርን ቸል እንዳትሉ የተማረ የተመራመረ ከሞት ወደ ሕይወት የተሻገረ ያልተማረ በጨለማና በሞት ወንዝ ቀረ ይባላል ። እኔ ለማስተማር የሞከርኩ እጅግ አነስተኛ በሆነ መንገድ ነው ። የጽሁፍ መሳርያ ቀለም ችግር በመሆኑ እንጨት እየጠረብን ከዚያ ላይ በመጽሐፍ የግራር ሙጫ በጥላት እየቀለምን

በሸንበቆ ብዕር በበግና በፍየል ብራና እየጻፍን የተማርነውና ያስተማርነው ለወደፊት ለሚነሳው ትውልድ መሠረት ለመጣል እንጅ በቂ ሆኖ አልነበረም ። ስለዚህ እኔ ጀማሪ ነኝ ይህን ከግቡ የሚያደርሱት ልጆቻችን ናቸው ። አሁን ስማቸውን በጠራሁት ነበር ዳሩ ግን ችግርን እንዳይፈጠርባቸው መናገር አስፈላጊ አይደለም ። እላንት ታላላቆቼ ትፈራላችሁ ግን ህጻናቶቼ አይፈሩም ምልክት ልስጣችሁ በመንፈሳዊም ሆነ በስጋዊ ጠለቅ ብለው ያወቁ ቋንቋቸው ልዩ የሆነ አንድን የእግዚአብሔርን ቃል በሶስት ቋንቋ እንደተናገረ ሁለቱ ተርጓሚ በየቋንቋቸው ሶስት ሆነው ቆመው ሲሰብኩላችሁ ትክክለኛውን የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም ሀሊናችሁ እንዲቀበለው አድርገው ሲናገረው ትሰማላችሁ ። በዚህ ጊዜ መማር የቋንቋንም ችግር ስለሚያስወግድ ሁሉም ግልጽ እንዲሆን እናንተና ልጆቻችሁ ትምህርትን ችላ እንዳትሉ አደራ እላችኋለሁ ። ስትማሩ ስትመራመሩ ችግር ይገጥማችኋል ። ራእይ ምእራፍ 10 ቁጥር 9 ወደ መላኩም ሄድሁ እልሁትም ታናሹን መጽሐፍ ስጠኝ አለኝም ውሰደው ብላውም ሆድህንም ያምርረው ባፍህ ግን ጣፋጭ ይሁን እንደማር ።

ዮሐንስ ወስዶ የበላው መጽሐፍ ቅዱስን ነው መብላቱም መጽሐፍ ቅዱስን ማጥናቱን ያሳያል እንጅ ወረቀቱን እያላመጠ መዋጥ አልነበረም የእግዚአብሔር ቃል ባጠናው ጊዜ እንደማር ቢጣፍጠውም ለሌሎች በሚያስተምርበት ጊዜ መራራ ስደት አስነስቶ በጳጢሞስ ደሴት እንዲታስር አደረገው ።

እግዚአብሔር በብሉይና ሃዲስ የሰጠው ስልጣን በስወች አማካኝነት ስለሚነገር እንዲህ ይላል ። ራእይ ምዕራፍ 11 ስልጣንም እሰጣለሁ ለሁለቱ ሰማእታቴ

ሸሀ ከሁለት መቶ ስልሳ ቀንም ትንቢት ይናገራሉ ማቅ ለብሰው ::

እውነት ሲነገር ስደት መነሳቱ ከጥንት የቆየ በመሆኑ ዛሬም እውነትን ለማጥናት ከተዋወቃችሁ በኋላ እውነትን እንድታደርሱ መልከታችሁን ስታስተምሩ ስደት ሲነሳባችሁ አትደንግጡ ይህ የኢየሱስ መስቀል ነው :: መስቀሉን ያልተሸከመ የእርሱ ሊሆን አይችልምና በማለት ሲያስተምሩ ከቆዩ በኋላ የስብሰባው ፍጻሜ ሆኖ ተሰነባብተው በእንባ ተለያዩ ::

አለቃ ንዋየክርስቶስ ከደብረታቦር ሰኔ 30 ቀን 1912 ዓ.ም ተነስተው ወደ ነገላ ሄደው ደብረ ሲና ከተባለው አንባ አጠገብ ከሚገኘው ቤታቸው ደረሱ :: ከዚያም እንደደረሱ ለቤተሰቦቻቸው የእረፍት ጊዚያቸው እንደደረሰ ስላስጠነቀቋቸው ባጠገባቸው ልጆቻቸው፡ ወንድሞቻቸውና ተማሪወቻቸው ተሰብስበው ሲጠባበቋቸው ነሀሴ 29 ቀን 1912 ዓ.ም አረፉና ዘመድ ወዳጅ አልቅሶ ሸኛቸው :: ከተማሪወቻቸው መካከል የነበሩት የወለዱኝ አባቴ አለቃ ንጉሤ ቦጋለ እንዲህ ብለው ገጠሙላቸው ::

እንዴት ነው ነገላ የጌቶቹ መንደር፤
የንዋየክርስቶስ የታላቁ መምህር ::
ስለሃይማኖቱ እንደ ኒቆዲሞስ ጠንቅቆ መርማሪ፤
እንደነቢያቶች ትንቢት ተናጋሪ ፤
እንደሐዋርያ ወንጌል አስተማሪ ::
አሁን ምን ይሆናል ይህ ሁሉ ቢወሳ፤
ያለ ሰው ብርቱ ነው የሞተ ኮሣሣ ::
አልፍኝ አዳራሹን ክፈቱት በሩን ፤
ሰው እያየው ይሂድ አለመኖሩን ::

የመጀመርያው ሸሀ ዘካርያስ የኋላው አለቃ ንዋየክርስቶስ በተመደበላቸው ቦታ ላይ እርፈው የጌታን ዳግም ምጣት ይጠባበቃሉ ::

<u>ከአታሚው ድርጅት</u>

!!!!! ይህ የአለቃ ነዋየ ክርስቶስን የህይወት ታሪክ ከሞላ ጎደል ሲያስተዋውቀን ብዙወቻችን ተከታዮቻቸው የት ደረሱ ? ብለን ልንጠይቅ እንችላለን ::

ስለተከታዮቻቸው <u>ስደትና ፍትህ</u> በሚል እርእስ የዚህ ሕዝብ ከጎንደር ፤ አርባ ምንጭ፤ ወላይታ ሶዶ፤ ከዛም ጌራ ጅማና ሸዋ ወሊሶ ጉዞ ወደፊት አትመን እንደምናወጣ ልናስታውቃችሁ እንወዳለን ::

ስለዚህ መጽሐፍ አስተያየት ካላችሁም ሆነ ለማዘዝ ከፈለጋችሁ ከዚህ በታች ባለው አድራሻ እንድትጸፋልን በትህትና እንጠይቃለን ::

The Potter's clay publishing
P.O. Box 7123
Loma Linda CA, 92354

ስለደራሲው

ቄስ ብርሃኑ ንጉሤ ጥር 26 ቀን 1912 ተወልደው እድሜያቸው ለትምህርት እንደ ደረሰ አባታቸው የሸህ ዘካርያስ ተማሪ የነበሩ ማንበብና መጻፍ አስተማሯቸው ። በ1926 ዓ/ም በደብረታቦር ከተማ በሸህ ዘካርያስ ተከታዮች ከፍተኛ መስዋእትነት በተሰራው ት/ቤት ትምህርታቸውን ጀመሩ ። ትምህርታቸውን በመከታተል ላይ እንዳሉ አገራችን በጠላት ስለተወረረች ትምህርታቸውን አቋርጠው ወደ ቤታቸው እንዲሄዱ ተገደዱ ። አሁንም ጠላት አካባቢውን ስላቃጠለው ለሁለት አመት ተሰደው የ18 አመት ወጣት በሆኑበት ጊዜ ቤታቸውን ጥለው በመሰደድ በአርበኝነት ጠላት ካገር እስኪወጣ ታግለዋል ። ከዚህም በኋላ ተመልሰው ትምህርታቸውን በመቀጠል የመጀመርያ እርዳታ

ሕክምና ትምህርት ንግሥት ዘውዲቱ መታሰቢያ ሆስፒታል ተማሩ ፤ ትምህርታቸውን በመቀጠል በአቃቂ በሰቃና ሻሸመኔ ኩየራ የአስተማሪነትና የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት አጥንተዋል ። በኋላም ወደ ትውልድ አገራቸው በመመለስ በጭልጋ አውራጃና አካባቢው ተላላፊ የሆኑ በሽታወችን በመከላከልና በወንጌላውይነት አገለገሉ ። በስራ ታታሪነታቸው አለቆቻቸው 1954 ዓ/ም የድርጅቱ የሰሜን ምዕራብ የስራ መስክ አስተዳዳሪ አድርገው ሾሟቸው። 1959 ዓ/ም ወደ ወላይታ ተዛውረው በወላይታና በአርባ ምንጭ አካባቢ ለሁለት አመት በብዙ ሸህ የሚቆጠሩ ገበሬወችን በማስፈር ትልቅ ቁም ነገር ሰርተዋል ። በድርጅቱ ዋናው መስሪያ ቤት በአዲስ አበባ የድርጅቱ ነገረ ፈጅና የቤተክርስትያኑ ቄስ በመሆን ከ1961 እስከ 1965 ዓ.ም አገልግለው ወደ ጅማ ተዛወሩ ። እንደገና 1968 ወደ ደብረታቦር ተዛውረው ለአምስት አመት አገለገሉ ። በመጨረሻም ከ1973 ጀምሮ ጡረታ እስከወጡበት ጊዜ ድረስ በአዲስ አበባ የድርጅቱ የመካከለኛው ስራ መስክ አስተዳዳሪ በመሆን አገልግለዋል ። ቄስ ብርሃኑ ዛሬ ማለትም በ1996 ዓ/ም መጀመርያ ላይ የ84 አመት አዛውንት ናቸው ።